

TIGHT BINDING BOOK

UNIVERSAL
LIBRARY

OU_204539

UNIVERSAL
LIBRARY

OSMANIA UNIVERSITY LIBRARY

Call No. T81.6/B17S Accession No. T4075

Author రఘునాథం. రావు :

Title శతపత్ర సుందరి.

1954

This book should be returned on or before the date
last marked below.

బెళుబెళుముందరి

గేయ సంపుటి

బాలాంత్రపు రజనీకాంతరావు, చి. వ., ఆనర్కు.

మ.భి.వ.ప్ర.చి.ప్ర.రచన :
విశ్వాత్మల నరసింహమూర్తి.
దశక రామలింగేశ్వరరావు.

ము ద్ర ణ ము
వా వి శ్ల ప్ర బ్
చెన్నపురి-21

ప్ర కా శ కు లు :
వావిళ్ల రామస్వామిశాస్త్రిలు అండ్ సన్స్,
490, విరువాత్తియూర్ మైసూరోడ్డు,
చాకలజేట్ల, మద్రాసు-21.
Checked 1969 1954.

మొదటికొర్రు :
1000.

మూల్యం :
మూడు రూపాయలు

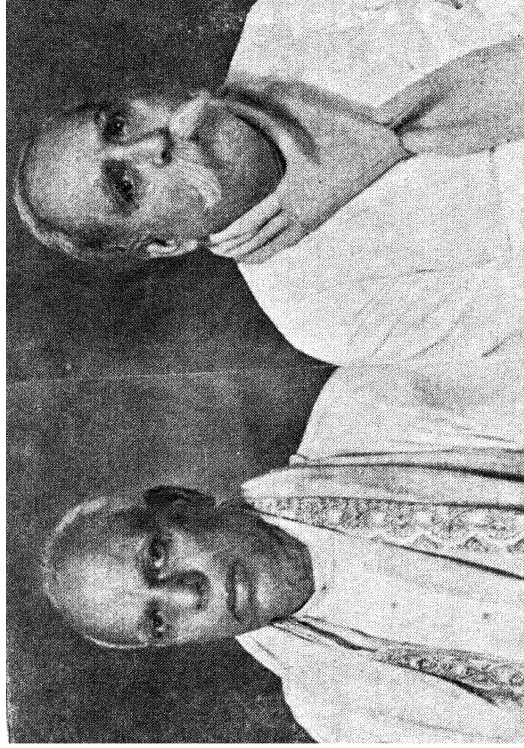
సర్వస్వామ్యముల
గ్రంథకర్తవి.

విజ్ఞప్తి

పేరునకు శతపత్రసుందరియైనా దీనిలోని ప్లాటల రేకులు రెండువందలకు మించాయి. దాదాపు 17 ఏళ్లనుంచి రచించి పాడుకొంటూవచ్చిన ముక్తకములవంటి ఏకగేయాత్మక ఖండ కావ్యములు, కొన్ని నాటకములలోని ఆయా రసవత్సన్నివేశములలోని గేయములు అన్నీ కలిసి 260 వరకు ఈసంపుటముగా ఏర్పి కూర్చాము. లోపలి రసభావవిన్యాసముల ననుసరించి ఈ గేయపురేకులను స్థూలముగా చాలమట్టుకు వసంతపత్రావళీత్యాదిగా వరుసగా ఆరు ఋతువులను సూచించే ఆరుగుత్తులలోనికిని, కొన్ని జాతీయగీతములను, మరికొన్ని నూతనగీతములను నవవసంతపత్రావళి అను ఏడవగుత్తిలోనికిని చేర్చాము. పీనిలో 20 మాత్రము రవీంద్రునిగీతములకును, ఇతర సంస్కృతాంగ్లాదికపులరచనలకు పరిమళమాత్రానువాదములు. మిగిలిన వన్నీ స్వతంత్రరచనలే.

ప్ర కా శ కు లు.

పూజ్యులు, పితృపాదులు

కవికులాలంకారులు, కవిరాజహంసలు

శ్రీ వేంకటపార్వతీశ్వరకవులకు

భక్తివివరపురస్కరముగా అంకితము

“నా న్నా! మా మయ్యా!”

మా నాన్నా! మా మామయ్యా!
 నే విన్నా మీ సన్నిధినే!
 కడిచినయంగముల మహాకవివరుల
 కవితారీతుల ఘనతలనూ, ఈ
 నవయంగమున కాది ఘనత నందిన
 కవిభావుక నవఘటితులను
 గంగాయము నాసంగమంబుగా
 కలిసికొనిన మికవనములూనే
 నే విన్నా మీ సన్నిధినే!
 మా నాన్నా! మామయ్యా!!

*

సమితుల చేరని కవితలు చదవక
 పలపక్షముల మనసులతో
 నవయంగకర్తలు వా రని వీ రని
 ఎవ రే మన్నా ఒకటి నిజం!
 ఆ యంగకర్తల శైశవమందే
 మీ యవలేఖని వ్రాసినకైతలు
 కావ్యకుసుమశంఖారావముగా
 నవ్యయంగపు వై తాళికరులిగా
 నే విన్నా మీ సన్నిధినే!
 మా నాన్నా! మా మామయ్యా!!

లేదు నిదురలో లేదు సుగతియని
 చూడు కనువిచ్చి జగతి యని
 గోవర్ధనమే మాతృదేశ మని
 గోపకులంతా దేశప్రజ యని
 దేశనేత గోకులకృష్ణుం డని
 దేవేంద్రుండే శ్వేతప్రభు వని
 వికత్పూజల నేల మాన రని
 జాలిని మేల్కొలిపే మీ గీతులు
 నే విన్నా మీ సన్నిధినే!
 మా నాన్నా! మా మామయ్యా!!

*

లేటగీతముల తెన్నులలో
 మేటిసీసముల వన్నెలలో
 బహుళవృత్త నవభంగులలో
 అంధ్రభారతి వెలుంగులలో
 ప్రకృతిసౌందర్య యవనికలూ
 వికృతివిచేక కనీనికలూ
 శ్రీ సూక్తి నవమృధానిధిలో
 భావసంకీర్తనాంబుధిలో
 రమణు నేకాంతసేవనము
 రమ్య మధుర బృందావనము

నే విన్నా మీ సన్నిధినే !

మా నాన్నా ! మా మామయ్యా !!

* * *

బడికి పోకయే పొత్తము పట్టకె

గిరగిర తిరుగుచు వ్రాయగ నేర్చిన

బాలగీతముల బొంగరమట్టుల

బాల్యమునందే మీ యొడులందే

చదుకొని కైతలు విని విని వెంటనె

కాకిమీదనో ఆవుమీదనో

ఆకసమ్ములో ఆంచలవైనో

నా కేరింతలు, మీ యూరింతలు

నే విన్నా మీ సన్నిధినే !

మా నాన్నా ! మా మామయ్యా !!

శ్రీ మిగలి లక్ష్మీకాంతవిగారు
(ఆ శీ స్సు)

ఆ శీ స్సు

“శతపత్ర సుందరీ ! ఓహో శతపత్రసుందరీ !”

“మ్రోయింపు జయభేరి

వాయింపుము నగారా !”

“మాదీ స్వతంత్ర దేశం

మాదీ స్వతంత్రజాతి !”

ఇత్యాది ఆబాలగోపాలపరిచితములైన కీర్తనలలో వదేని ఏ సందర్భముననేని పాడుటకు ఉపక్రమింపబడినప్పుడు “అదిగో రజనీకాంతరావు పాట” అని హర్షవికసితములైన మోములతో శ్రోతృజనము తదేకాయత్తచిత్తమై ఆగేయమును మధురరసమునువలె తనివితీర గ్రోలి, అర్థనిమిలితనేత్ర పారవశ్యసుఖ మనుభవించుట నేను అనేకపర్యాయములు అనేక సభలలో ప్రత్యక్షముగా విలోకించి, నాశిష్యుడు అర్జించు కొన్న యశమునకును ఆతనియెడ సమస్తాంధ్ర ప్రజకు గల అనురంజనమునకును లోలో మురియుచుందును.

రజనీకాంతరావునకు నాగురుత్వమువలన ఏమైన కొంత వ్యుత్పత్తియు కొంతసంస్కృతియు కలిగియుండవచ్చునేమో

కాని, కవిత్వముమాత్రము నావలన అలవడినదికాదు. ఆగురుత్వము ఆతని జనకునిది.

శ్రీవేంకటపార్వతీశ్వరకవులు జగమెరిగిన జంటకవులు. ఆ జంటలో శ్రీవేంకటరావుగారు ఇతని తండ్రిగారు. ఈకుమారుడు “బడికిపోయి పాత్రము పట్టని” బాల్యమునందే తండ్రియొడిలో పరుండి, ఆయన లాలించుచు వినిపించిన కవితాగాన ఘణితులను వినివిని కడుపార పాలుత్రావిన శిశువు త్రేన్చినట్లు “కాకిమీదనో ఆవుమీదనో ఆకసమ్ములో అంచలపై నో” కేరింతలు కొట్టుచు చిటిపాటిపాటలు అల్లుట, ఈ కవితో ద్యానమునకు మొదటి అంకురములు.

ఆ యుద్యానలతలు గోముగా నలుదెసల ప్రాకి, పరిమళకుసుమభరితములై, జగదాహ్లాదన మొనర్చునట్లుగా వర్ధిల్లుటకు వలసిన దోహద మంతయు రజనీకాంతరావు స్వయంకృషి వలననే జరిగినది. ఈ తండ్రికొడుకులవిషయముననే కాదు; లోకములో ఇతర గురుశిష్యులవిషయము నందైనను కవితా సంప్రదాయము ఈరీతిగానే ప్రవర్తిల్లును: గురూవదేశము శిష్యునిహృదయమున నిగూఢమై అణియున్న కవితాబీజమును ఉద్భిన్న మొనర్చు జలకణసేచనము. అంకురించుట మొదలుగా ఆ లతకు నానాదోహదము లొనర్చి, ఏమరుపాటులేని శ్రద్ధతో కాపాడి పుష్పఫలసమృద్ధ మొనర్చుకొనుట శిష్యుని కృషి.

గురువు ఉపదేశదత్తుడు కాడేని శిష్యునిలో బీజ ముండియు అంకురింపదు. శిష్యుడు దోహదకుశలుడు కాడేని మొలకెత్తియు అంకురము వర్ధిల్లదు. ఈ రెండువ్యాపారములును సముచితముగా సంఘటిల్లుట ఈశ్వరానుగ్రహము. అట్టి యీశ్వరానుగ్రహము కలిమి రజనీకాంతరావు నేటికపులలో అందును గేయకవులలో అందును వాగ్గేయకారులలో ఉత్తమస్థానమును డక్కగొనగలిగెను.

మనభాష సహజముగా గేయరచనానుకూల మైనదే యయ్యు కొన్ని కారణములచే మన గేయవాఙ్మయశాఖ పూర్వకాలమున తగిన మన్నన పొందలేదు. ఆ వాఙ్మయనిర్మాతలలో ప్రథమబ్రహ్మ యని పేర్కొనదగిన తాళ్లపాక అన్నమాచార్యుని పేరైనను నిన్న మొన్నటివరకు ఆంధ్రులు వినియెఱుగరు. ఆంధ్రజయదేవు డనదగిన తే త్రయ్యపదములు తెనుగు దేశమునుండియు సాహితీతే త్రమునుండియు తరిమి వేయబడినవి. త్యాగబ్రహ్మనామము విస్తృతముకాకుండుటకు గాయకులు మాత్రమే కారణముగాని సాహితీపరులు కాదు. గేయకవితా పుంభావసరస్వతు లనదగిన వైని పేర్కొన్న మువ్వరి చరిత్రయే ఇటులుండగా తక్కిన చిల్లరమల్లరకీర్తనలు వ్రాసినవారి సంగతి తడవనేల! గేయకవిత్వములో ఒక నిసర్గలోప మున్నది. అది పాటవలనగాక పఠనమువలన వ్యాప్తికి రాదు. పాడగలవారు కొరవడినంతనే పాటవలన వచ్చిన వ్యాప్తియు మరుగుపడి పోవును. కాని గేయములో గానాంశను వదలి కవిత్యాంశను

పరిశీలనజేసి ఆ పదార్థము సుసంపన్నముగా సున్నయెడ సాహితీ విమర్శకులు దానిని వాఙ్మయకక్ష్యకు స్వీకరించుట ధర్మము. ఇది వాఙ్మయచరిత్రకారులయు విమర్శకులయు విధి.

మన ప్రాచీనగేయకవితాశాఖను గూర్చి సవిమర్శ వాఙ్మయచరిత్ర రచింపవలసిన ఆవశ్యకత యెంతేని కలదు. ఆ శాఖలో ప్రబంధకవులకుగూడ వరవడి పెట్టిన భావసంపదయు నుడికారముపొంకమును మెండుకొనియున్నవి.

అట్టి భావసంపన్నతను అట్టి నుడికారపుసొగసులను ప్రదర్శించి ఉత్తమకవులుగా పరిగణింపబడిన గేయరచయితలు ఈనాడును కొందరు కలరు. వారిలో ఈ రజనీకాంతరావు ఒకడు. ఇతడు ఉత్తమశ్రేణికి చెందిన గేయకవి. శాస్త్రీయమైన రాగ తాళ జ్ఞానముతో స్వయముగా పాడనేర్చిన గానకళా నిపుణు డగుటనుబట్టి వాగ్గేయకారు డనిపించుకొనిన విశేష ప్రజ్ఞాశాలి.

పూర్వులు ఒక్కొక్క కీర్తనసంపుటికి శృంగారపదము లనియు, భక్తికీర్తన లనియు, తత్త్వము లనియు, తత్త్వకీర్తన సముదాయములోని గుణప్రాధాన్యమునుబట్టి స్థూలముగా నామనిర్దేశము చేయుచుండెడివారు. ఆ సంప్రదాయమునే పాటించి ఈ 'శతపత్రసుందరి'కి ప్రణయకీర్తన లని నామకరణ మొనర్చుట సముచిత మని నా ఉద్దేశము. ఇందు దేశభక్తి ప్రబోధకములు, దేశమాత్మస్తవములు, దేశనాయక ప్రశంసలు

మొదలైన రాజకీయకీర్తనలును మరి యితరములును కొన్ని యున్నను తక్కిన అనేకములు వ్యస్తములును నాటికాగీతములునుగూడ ప్రణయభావపూరితము లగుటచేత నేను ఈ సంపుటికి ఆ వ్యవదేశము బాగని తలంచితని.

ప్రణయము శృంగారముకంటె కొంత భిన్నము. ఆలంకారికసిద్ధాంతమునుబట్టి శృంగారమునకు 'రతి' స్థాయి యగును. ప్రణయమునకు ప్రేమ స్థాయి. దీనిని ప్రేయస్సు అనియు చెప్పవచ్చును.

ఈ "ప్రేమ లేకున్న లోకాన ఏమున్నది?" అని యీ కవి ప్రశ్న. నిజమే ప్రేమలేని ప్రపంచము శూన్యమే నని నాయొప్పుదల. మరియు,

"ప్రేమ నాలో పెరిగి పెద్దదాతుంటేను
నేను భగవంతునికి చేరువాతుంటాను"

అని ఇతని స్వానుభవప్రవచనము. (చూ. 30౯ పుట.) ఇది ఆధ్యాత్మికసత్యములలో ఒకటి. హృదయము ప్రేమావిష్టమైనప్పుడే అత్య భగవంతుని పాదసన్నిధానమున వ్రాలు నని భక్తియోగు లుపదేశించు తత్వము.

ఈ ప్రేయస్సు అనునది శృంగారములో అంతర్భాగమే అని వాదించెడి ఒక ఆలంకారికమతము కలదు. అందు కొంత సత్యము లేకపోలేదు. కాని శృంగార మనగా నాయికానాయక

ఆలంబనముత్పన్నము మాత్రమే యని అంగీకరింతుమేని ప్రణయము దానికంటె భిన్నమని వెంటనే అంగీకరింపవలెను. ఈ ప్రేయస్సునకు ఆలంబనము నాయీకానాయకరూప స్త్రీపురుషులే కా నక్కరలేదు. పరస్పర భావానుబంధముగల యే రెండుజీవులైనను కావచ్చును. ఆత్మయొక్క సర్వగతత్వమును అంగీకరింతుమేని అచేతనములైన ఏరెండు మూర్తులైనను ఈ ప్రేయస్సుకు ఆలంబనము కావచ్చును.

మబ్బు యువతిగా మలయవనముడు యువకుడుగా పరస్పరానురాగబద్ధచేతనములై వలపుసొలపుల తీయదనములు కలిసి ఆరగింపవచ్చును. ప్రేమికుడౌ చంద్రుడు, ప్రేయసియౌ తారకు చేసన్న చేసీ చంద్రనౌకలో ఎక్కించుకొని వెన్నెలవెల్లువలో విహరింపవచ్చును. (చూ. ౧౭౦, ౧౭౩. పుటలు.)

ప్రకృతికి ప్రసవధర్మిణి యనెడి ఇంకొక పేరు గలదు. విశ్వలీల ప్రణయమూలకము అను న్యాయమునుబట్టియే ఆ పేరు సమర్థింపబడును. విశ్వప్రవృత్తి ప్రణయ లీల యగుచో చేతనాచేతనపదార్థజాత మంతయు మాధుర్యప్రవాహమగ్నమే. ఆ దర్శనము లభించిన కవికి 'అంధకారప్రభలు మండువైపులను' 'వల్ల కాటిదయ్యాల చెరలాటలోను' అన్నివైపులగూడ ఊరకే మాధురులు ఊరిపోవుచుంటవి. (చూ. పుట. ౨౦.)

సుఖదుఃఖముయమైన ప్రాపంచికజీవితసముద్రమున పొడమెడి అమృతమునేకాక విషమునుగూడ మధురముగానే

భావింపగల జీవికి వేరే యోగసాధనాదుల యక్కర యుండదు. ఈశవి లోకమునకు చేయు ప్రబోధము “ఎల్లెడల మాధురులు గ్రోలుడు” అని. అసలు నే నెరిగినంతవరకు ఇతని చిత్తవృత్తియే మాధురీభరితము, కటుత్వపారుష్యాదు లిత డెలుగడు. అట్టి చిత్తమున మొలకెత్తిన మధురభావములే యీ గేయాన్ధములు.

రజనీకాంతరావు పద్యకవిత్వము వ్రాయలేనికవికాడు. ఇతడు రచించిన పద్యకవిత్వము ఇందు ప్రకటింపబడకపోయినను బహుశముగా కలదు. ఆ పద్యములలో ఈతని గీతపద్యపునడక ఇతని తండ్రిగారి గీతపద్యమునే అనుసరించి సాగుచుండు సని నా డోహ. ఇందలి నాందీముఖములోని,

“జగతి రంగస్థలముగా సకలజీవ
తతులు పాత్రలుగాగ గాథలను గూర్చి
వెలుగునీడల తెరవెన్క నిలుచు నటన
సూత్ర ధారుండు మమ్ము బ్రోచుత సతము”

అనెడి గీతపద్యము నాచిన్ననాడు చదివిన వేంకటపార్వతీశ్వరుల గీతపద్యములను జ్ఞప్తికి తెచ్చినది.

ఇట్టి నానాసాధనసామగ్రి గల యీ నా శిష్యుడు ఒక పద్యప్రబంధమునుగూడ రచించి ఆంధ్రుల కర్పించుగాక!

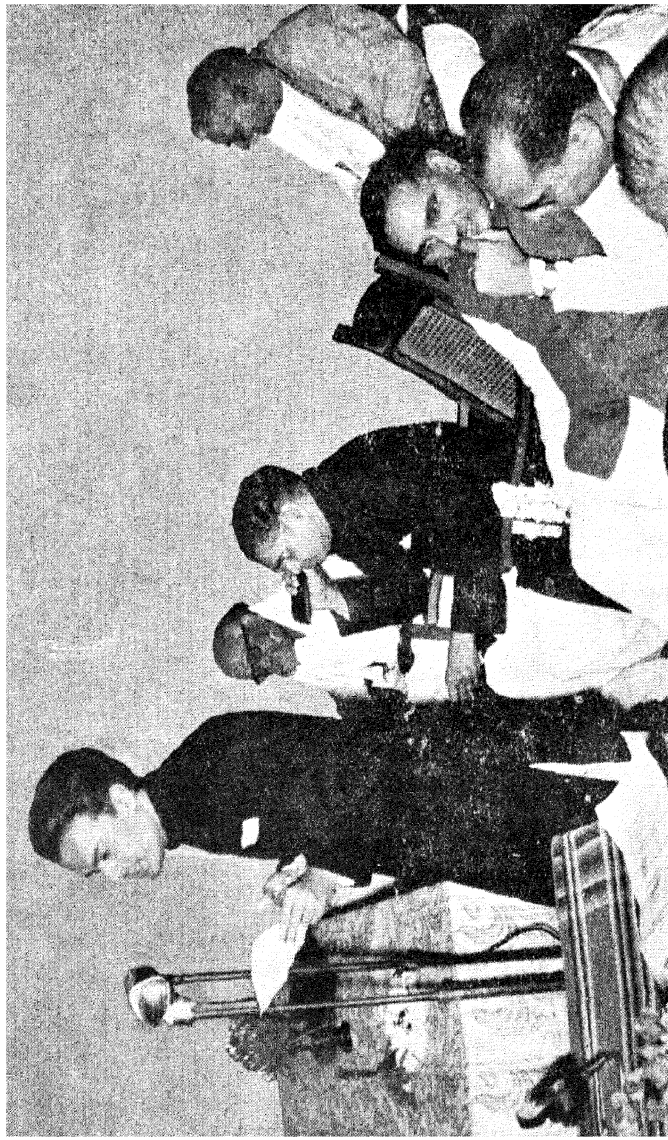
ఇతని కవితాయశము దినదినప్రవర్ధమానమై అజరామరముగా వెలుగొందుగాక.

“పసిడి మెరుంగుల తళతళలు” అనేడి తెలుగుతల్లి గేయము (చూ. ౩.) ఆంధ్ర రాష్ట్ర వతరణము హూర్తమున ఆంధ్ర మాతకు మన మర్పించు ఆవాహనోపచారమై మన జాతీయగీతముగా స్థిరపడుగాక!

తుది రెండు గేయములలోని మంగళము (చూ. ౩౩౩.) తెలుగుతల్లికి మనము చేయు నిత్యపూజలో నీరాజనోపచార మగుగాక!

మకాం: మద్రాస్ }
ది. ౨౩-౩-౫౩. }

పింగళి లక్ష్మీకాంతం.

భస్మవాదము - విజయ వాడ. 14-12-1953.

ధన్యవాదము

(14-12-53 తేదీన విజయవాడలో జరిగిన

తెలుగుభాషాసమితివారి

బహుమతి ప్రధానోత్సవసమయమున పాడినగేయము.)

నే మాటకారిని గాను సభలను

మరియు నేరనివాడనై,

నా పాటలల్లే ప్రజలకై బహు

మాన మందినవాడనై

నే పాడుదును గళమెత్తి స్థాయిలు

మూడు వైవై మెచ్చగా

రాగమ్ము తీగలుసాగ, శ్రోతలు

బాగు బాగని మెచ్చగా!! నేపాడుదును!

కవిరాజహంసగురుప్రసాదము

కవనమై ఫలియించగా,

ఆకాశవాణీసేవలో నా

గానధోరణి మించగా! నేపాడుదును!

శతపత్ర సుందర కావ్యకన్యక
 సమితిమన్నన లందగా,
 సహజన్తిమాన్యుల సత్కృతుల సహ
 సన్నుతుల నే పొందగా!! నేపాడుదును!

స్వాతంత్ర్యవిభవామోదమోహిత
 తల్లి భారతి పొంగులో,
 అభ్యుదిత రాష్ట్రానందవర్ధిత
 అమ్మ ఆంధ్రీవెలుంగులో!! నేపాడుదును!

సంతానములు సద్యత్నముల ప్రో
 త్సాహకములని తెలియగా
 ఉత్పసమాగత జనశుభాశీ
 రక్షయాక్షత లొలయగా!! నేపాడుదును!

నే పాడుదును గళమెత్తి స్థాయిలు
 మూడు పైపై హెచ్చగా,
 రాగమ్ము తీగలుసాగ, శ్రోతలు
 బాగుబాగని మెచ్చగా!! నేపాడుదును!!

విషయసూచిక

వసంతపత్రావళి

గేయము.	తొలిపంక్తి - రచనాకాలము. పుట.
౧ ఊగాది	... ఆలయమున ౧౯౩౨ 3
౨ నాందీముఖము	... జీవితమృను ౧౯౩౬ 4
౩ నాదేవుడు	... నాదేవుని ౧౯౩౬ 5
౪ తెలుగుకల్పి	... పసిడిమెఱుంగుల ౧౯౩౯ 7
౫ శతపత్రమందరి	... శతపత్రమందరి ౧౯౪౧ 9
౬ విశ్వవీణ	... విశ్వవీణారవ ౧౯౩౨ 11
౭ కోయిలా	... పాడవేకోయిలా ౧౯౩౮ 13
౮ చిన్నిపూవు	... చేకొనవె ౧౯౩౮ 15
౯ మధుపాయి	... మధుపాయి ౧౯౩౮ 17
౧౦ మాధురులు	... ఊరకేమాధురులు ౧౯౩౮ 20
౧౧ ఒక్కపువ్వె	... ఒక్కపువ్వెటు ౧౯౩౮ 23
౧౨ చండిదాసు ప్రేమగీతి	... అతిదీనకామిని ౧౯౩౮ 26
౧౩. కన్నె కాకిబావ	... కాకిచూపుల ౧౯౩౮ 28
౧౪ ప్రధానం	... ఎన్నితీయనికలలు ౧౯౩౮ 30
౧౫ మనప్రేమ	... మనప్రేమ ౧౯౩౮ 32
౧౬ వలపులూ	... వలపులూ ౧౯౩౮ 34

గేయము.

తొలిపంక్తి - రచనాకాలము. పుట.

౧౭ వసంతోత్సవము	...	పులుగునెచ్చెలులార	౧౯౪౧ ౩5
౧౮ మధువనస్వప్నగీతం	...	మధువనీలతాంత	౧౯౪౪ ౩7
౧౯ మలయానిలుడు ౧	...	రావోయీ	౧౯౪౪ „
౨౦ మలయానిలుడు ౨	...	ఏతెంచెనదె	౧౯౪౪ ౩8
౨౧ మరులుమాతంగి ౧	...	చరచరచర	౧౯౪౪ ౩8
౨౨ „ „ ౨	...	మరులుమాతంగిపూజేనె	౧౯౪౪ ౩9
౨౩ జోల	...	జోజో జోజో	౧౯౪౪ „
౨౪ మాయాశాలం	...	రేగనీ	౧౯౪౪ 40
౨౫ మధువనస్వప్నసీమ	...	„	౧౯౪౪ „
౨౬ వెలుగు	...	వెలుగు	౧౯౪౦ 41
౨౭ పెళ్లి కాకముందు	...	ఏమని	౧౯౪౭ 42
౨౮ పెళ్లియాక	...	చిన్ననాటి	౧౯౪౭ 43
౨౯ ఇంట ఉయల	...	ఉయలఉపనా	౧౯౪౭ 44
౩౦ ఆరుబురువులఉయల	...	జీవితముయ్యలగా	౧౯౪౭ 45
౩౧ పూలచెండు	...	అందుకోండి	౧౯౪౧ 48
౩౨ మేలుకొలుపు	...	మేలుకొలిపెగా	౧౯౫౧ 49
౩౩ మలయానిలుడు-దిరిసెన	...	ఓ మలయవవనమా	౧౯౫౧ 50
౩౪ స్వభాసు	...	రావేరావే	౧౯౪౩ 52
౩౫ మధుబురువు	...	వెలసెనహో	౧౯౪౫ 53
౩౬ చాల్లి	...	మెరసె మెరసె	౧౯౩౮ 54
౩౭ వసుంతము	...	జగతి వసుంతమా	౧౯౪౮ 55

గ్రీష్మ పత్ర వర్ణ

గేయము.

తొలిపంక్తి - రచనా కాలము. పుట.

3౮ అందవు	...	అందవు అందవు	౧౯౪౦ 59
3౯ గతాగతం	...	చూచిర కొలంది	౧౯౪౧ 60
౪౦ వికృతహాసం	...	హృదిహాసం	౧౯౪౧ 61
౪౧ గజేష్	...	హాయిలా	౧౯౪౧ 62
౪౨ విరహిణి	...	విరహానలంపుబాధ	౧౯౪౨ 63

గ్రీష్మ నాటి కాగీతాలు

౪౩ స్వాగతము	...	సంధ్యారుణిమా	౧౯౪౦ 64
౪౪ గ్రీష్మజృంభణము	౧	నడిమింట	౧౯౪౧ 65
౪౫ " "	౨	ఈశేడుజగాలు	౧౯౪౧ "
౪౬ " "	౩	ఎండకారు	౧౯౪౧ 66
౪౭ తోటమాలి ౧	...	తోటమాలి	౧౯౪౧ 67
౪౮ " ౨	...	ఓసారిలేము	౧౯౪౧ 68
౪౯ " ౩	...	తోటమాలిజోలి	౧౯౪౧ 69
౫౦ చలిపందిరి	...	విరిచెలువలూర	౧౯౪౧ 70
౫౧ వీడ్కోటలు	...	తీయమావిచివుళ్ల	౧౯౪౧ 72
౫౨ ఆకాగీత	...	కనవా	౧౯౪౧ 74
౫౩ గ్రీష్మసంధ్య	...	మెరసినవి విసువీధి	౧౯౪౧ 75

౫౪ యక్షుని గ్రీష్మము	...	సీకుమాత్రము	౧౯౪౧ 76
౫౫ ఏలా ఏలేలే	...	ఏలా కొయిల	౧౯౫౦ 77

వ ర్ష ప త్రా వ లి

గేయము.

తొలిపంక్తి - రచనాకాలము. పుట.

గీ.౬ శొక్తపాంగు	...	మొయిలు నడకల	౧౯౩౯ 81
గీ.౭ శుక్తివిరహము	...	ఈవిదాహమెటు	౧౯౪౨ 84
గీ.౮ శుక్తిముక్తాఫలము	...	మెరపులీపలవిగో	౧౯౪౨ 86
గీ.౯ నెమలి	...	అడుతోంది నెమలి	౧౯౪౨ 87
౬౦ హరినిల్లు	...	అదిగోలేచెను	౧౯౪౨ 88
౬౧ చినుకు పాట	...	చినుకు కన్నీయల	,, 90
౬౨ శ్రావణలక్ష్మి	...	శ్రావణలక్ష్మి	,, 91
౬౩ ములగసిర	...	వాచ్చిందా తిరిగి	,, 93
౬౪ చాతకీ	...	నీదుపాటవిందుకో	,, 94
౬౫ వానశోయిల	...	చిటపట	,, 95
౬౬ మయూరీ	...	నటనమాడవే	౧౯౪౨ 96
౬౭ ఇంద్రధనుస్సు	...	నింగి నేలకు	౧౯౪౦ 98
౬౮ ఆభిసారిక	...	గాలివానరేయి	౧౯౪౨ 99
౬౯ జలదాగమనం	...	మురళీధరుని	౧౯౪౧ 100
౭౦ మేఘమా	...	మేఘమా	౧౯౪౨ 102
౭౧ దిగ్గోళి	...	మెరిసేమబ్బుల	౧౯౪౧ 103
౭౨ ఉజ్జయిని పిలుపు	...	రమ్యైజలధరా	౧౯౪౧ 104
౭౩ అలకానగరి	...	ప్రణయజీవనపు	౧౯౪౧ 105
౭౪ మేఘరంజని	...	ఘనాఘనా	౧౯౪౪ 107
౭౫ ...	...	హేదయాంభోధరా	౧౯౪౮ 109
౭౬ వరలక్ష్మి	...	స్వాగతమమ్మా	౧౯౪౪ 110
౭౭ వాల	...	యెయ్యరా వాల	౧౯౪౨ 111

గేయము.		తొలిపంక్తి - రచనాకాలము. పుట
౭౮ ఆభిసరణ	...	సఖునిగాంతునే ౧౯౪౬ 112
౭౯ కృష్ణజననము	...	భువననేత ౧౯౪౫ 113
౮౦ అవతారము	...	అలవై కుంతపురం ౧౯౫౧ 115

దివ్యజ్యోతి నాటకగీతాలు

౮౧ వైతాళికగీతులు	...	మేలుకొ ౧౯౪౧ 119
౮౨ మాయాదేవిస్వప్నం ౧	...	నిద్రామూర్తితవు " 120
౮౩ " " ౨	...	విహరింపవె " "
౮౪ " " ౩	...	చైత్రజీవ " 122
౮౫ " " ౪	...	మెరయుదికాముఖ " 123
౮౬ గౌతమబుద్ధనిజననం	...	ప్రమదావని " 124
౮౭ అసితముని అవేదన	...	అసదృశలేజోపద్రీ " 126
౮౮ ఏనాడో యేనాడో	...	ఈనాడెకాదు " 127
౮౯ స్వయంవరం	...	కామదేవు కొలువు " 128
౯౦ పోమరి పాట	...	అమనిపొంగులో " 129
౯౧ భీమరప్రబోధం	...	భీమరా భీమరా " 131
౯౨ చిలిజ్వాల	...	రగిలిమం డెను ౧౯౪౧ 133
౯౩ ఉజ్జ్వలప్రభాతము	...	అమలహృదయ " 134
౯౪ ప్రస్థానము	...	ఈయిరులు " 135
౯౫ వియోగిని	...	హృదయేశ్వరుడు " 137
౯౬ వైతాళికగీతి	...	పాలపుంత " 138
౯౭ నిరాగణితము ౧	...	శ్రుతులు సమముగా " 139
౯౮ నిరాగణితము ౨	...	గడ్డిపువ్వునుఖము " 140

౯౯ తోధిమహిజము ... ఆకాంతర ౧౯౮౧ 141

౧౦౦ ఒక్కడవే ... ఒకరయినా ౧౯౮౨ 142

శ ర త్ప త్రా వ లి

౧౦౧ చక్రమణ ... చల్లగాలిలో ౧౯౮౧ 147

౧౦౨ విభావరి ... ఓ విభావరి ౧౯౮౨ 148

౧౦౩ నళిని - పవనుడు ... కుంజవని ౧౯౮౨ 149

౧౦౪ శరద్గీతి ... పసిడిమబ్బుల ౧౯౮౨ 150

౧౦౫ సంధ్యాదీపకళిక ... స్వామీసేయాలయమున ౧౯౮౧ 151

౧౦౬ స్వప్నజగతి ... స్వప్నజగతిలో ౧౯౮౨ 153

౧౦౭ జాజి - తుమ్మెద ... చల్లగాలిలో పూల ౧౯౮౨ 154

-తోటలో

శతపత్రసుందరినాటికాగేయాలు

౧౦౮ ఆశ్వనము ... శతపత్రసుందరి ౧౯౮౨ 155

౧౦౯ అస్తమయము ... ఇరుడుకొండదిగెనా ౧౯౮౨ 156

౧౧౦ కీడురాలు ... హాయి హాయి ౧౯౮౨ 157

౧౧౧ విరహిణి ... తిరిగి తిరిగి తిరిగి ౧౯౮౨ 158

౧౧౨ చంద్రోదయము ... జాబిల్లివస్తున్నాడు ౧౯౮౨ 159

౧౧౩ జోల ... జోజో సఖి ౧౯౮౨ 160

౧౧౪ స్వప్నలోకము ... స్వప్నలోకము ౧౯౮౨ 161

౧౧౫ గగనయానము ... సరసిడిచి ౧౯౮౨ 162

౧౧౬ మేలుకొనవె ... మేలుకొన్నవెశతపత్రా ౧౯౮౨ 163

గేయము.

తొలిపంక్తి - రచనాకాలము. పుట.

౧౧౭ రొద	...	రొదసేయకె	౧౯౪౨ 164
౧౧౮ కొండకొన	...	కొండకొనలా	,, 165
౧౧౯ సెలయేరు	...	రా సెలయేరా	,, 166
౧౨౦ ప్రతిశ్రుతి	...	ఓహోప్రతిశ్రుతీ	,, 167
౧౨౧ బృందావనము	...	కోపమేలరాధా	౧౯౪౧ 168
౧౨౨ వెన్నెలరేయి	...	కన్నులకింపా	౧౯౪౧ 170
౧౨౩ మబ్బుకన్నె— మలయాసిలుడు	...	మలయపవన	౧౯౪౧ 173
౧౨౪ దినాంతము	...	దినాంతము	౧౯౪౨ 176
౧౨౫ అశ్వేషణ	...	యమునాతీర	౧౯౪౨ 177
౧౨౬ మనమిద్దరమే	...	ఇద్దరమే	౧౯౪౨ 178
౧౨౭ ఎందుకో	...	ఎందుకో వున్నమ	౧౯౪౨ 180
౧౨౮ మెట్లవరుసలు	...	మెట్లవరుసలు	౧౯౪౨ 182
౧౨౯ జ్వాలాంతరణం	...	జ్వాలాంతరణం	౧౯౪౩ 183
౧౩౦ దిబ్బాదిబ్బా	...	దిబ్బా దిబ్బా	౧౯౪౩ 183
౧౩౧ కనుడదీ	...	కనుడదీ	౧౯౪౩ ,
౧౩౨ జైత్రయాత్ర	...	కేలకేలగోగు	౧౯౪౩ 185
౧౩౩ ప్రతిజ్ఞ	...	ప్రతిహస్తము	౧౯౪౧ 187
౧౩౩ దీపావళి	...	ఇంటింటి ముంగిటా	౧౯౪౧ 188

అవంతిసుందరి నాటికా గేయాలు

౧౩౪ మస్తభోక్తవం	...	అంజలిదీ	౧౯౪౫ 189
౧౩౬ రాజహంసమా	...	రావో రాజహంసమా	౧౯౪౫ 190
౧౩౭ ఇంద్రజాలము ౧	...	రావోయివైనతేయా	౧౯౪౫ 191
౧౩౮ ఇంద్రజాలము ౨	...	దిగుదిగుమహేంద్రజాలీ	౧౯౪౫ ,

కడలిదరి పాటలు

<u>గేయము.</u>		<u>తొలిపంక్తి - రచనాకాలము. పుట.</u>	
౧౩౯ రమ్యాణివీక్ష్య	...	స్తరియింతురుగా	౧౯౪౫ 192
౧౪౦ తొలిపింపు	...	ఎవరుపిలిచినారో	౧౯౪౧ 193
౧౪౧ ప్రియోక్తి	...	నడలనీకు	౧౯౪౧ 194
౧౪౨ చెలివలపు	...	తీయతీయగా	౧౯౪౧ 195
౧౪౩ చెలిసాగను, వలపు	...	తెలియునా	౧౯౪౧ 196
౧౪౪ వాగ్మంగము	...	ఇటులొనని	౧౯౪౧ 197
౧౪౫ కావేరి	...	కావేరి ఓ కావేరి	౧౯౪౧ 198

మాళవిక పాటలు

౧౪౬ సుమసారభము	...	ఈసుమసారభము	౧౯౪౬ 200
౧౪౭ ఏకాంత జీవిక	...	ఎదగాయపడి	౧౯౩౮ 201
౧౪౮ నాట్యపరీక్ష	...	నర్తించునవె	౧౯౪౬ 202
౧౪౯ ఎందుకో	...	ఎందుకోవృద్ధయమా	౧౯౪౬ 203
౧౫౦ లాక్షాచిత్రణ	...	కదలకుమా	౧౯౪౬ 204
౧౫౧ దోహదము	...	కురపుము	౧౯౪౬ 205
౧౫౨ ఎడబాపు	...	మనోరమణుడె	౧౯౪౬ 206
౧౫౩ అశోకదోహదము	...	ఎత్తైనదే మాళవిక	౧౯౪౬ 207
౧౫౪ కుసుమితాశోకము	...	విరహశిశిరమరిగె	౧౯౪౬ 208
౧౫౫ ఓ శశి	...	ఓ శశి	౧౯౪౬ 209
౧౫౬ కలువా	...	కలువా	౧౯౪౬ 210
౧౫౭ ఆనందప్రకృతి	...	ఆకుపచ్చని ఆకు	౧౯౪౫ 211
౧౫౮ స్వేచ్ఛ	...	పాటతెలిసిన	౧౯౪౧ 212
౧౫౯ శరదభిసారిక	...	మధువనికానరావో	౧౯౪౧ 214

౧౬౦ హృదయనావ	...	చిన్నచోయా	౧౯౪౧	216
౧౬౧ గులాబీ	...	సంజనీరెండ	౧౯౪౬	217
౧౬౨ చి త్రార్జునులు	...	ఎవరో నీవెవరో	౧౯౪౪	218
౧౬౩ పరిష్కరించుము	...	హాయిగ నాడుదుదా	౧౯౪౧	219
౧౬౪ నిదురపో	...	నిదురపో	౧౯౫౧	220
౧౬౫ మెల్లమెల్లగా	...	మెల్లమెల్లగా	౧౯౫౧	221
౧౬౬ మధురయామిని	...	మధురయామిని	౧౯౪౪	222

హే మం త ప త్రా వ లీ

౧౬౭ చలికారు	...	చలికారు కొగిలించె	౧౯౪౭	225

విషవృక్షగీతాలు

౧౬౮ హరిదాసికీర్తన	...	తన అధరసీమపై	౧౯౫౨	226
౧౬౯ జూదరి వేదాంతము ౧	...	వేరేజూదమెందుకు	,,	223
౧౭౦ జూదరి వేదాంతము ౨	...	చూపుదూరమెందుకు	౧౯౫౨	230
౧౭౧ కాలసర్పి	...	ఆడుదంటే	౧౯౫౨	232

ఉమర్ ఖైయామ్ పాటలు

౧౭౨ అనుభవ భావము	...	ఎన్నో ఎన్నో ఫలాత్	౧౯౪౬	233
౧౭౩ ఖైయాముతత్వం	...	ఖైయాముతో కలసి	,,	235
౧౭౪ హేమంతగానము	...	మట్టిబొమ్మలను	,,	236
౧౭౫ కారవాన్	...	సాకిరావె సాకి	,,	237

౧౭౬ కలలబేహరి ౧	...	కలలాబాబూ	,,	239
౧౭౭ ,, ౨	...	కలలు కొంటారా	,,	240
౧౭౮ మధుమాయ	...	మోయవె మధుమరళి	౧౯౪౩	242

గేయము

తొలిపంక్తి - రచనాకాలము. పుట.

౧౭౯ మంచుతెరల ఆనలు	...	సునుమంచుసోనలో	౧౯౪౯	243
౧౮౦ లోకాలోకం	...	ఏలోకానికి ఆలోకం	౧౯౪౮	244
౧౮౧ ప్రబోధం	...	మేలుసోనవో	౧౯౪౩	246
౧౮౨ నవోదయాశ	...	నవోదయమెప్పుడో	౧౯౪౩	248
౧౮౩ కాంతిసోధ	...	నడవనిచోబెల్ల	౧౯౪౧	250
౧౮౪ ఆస్వేషణ	...	దారిమాపువాడె	౧౯౪౩	257
౧౮౫ ఊరడింపు	...	ఊరడిలవె నళిని	౧౯౪౩	253
౧౮౬ దిగు దిగు	...	దిగుదిగునాగా	౧౯౫౦	254
౧౮౭ హింసాయ్ ఉన్నత	...	ధరాశలము	౧౯౪౮	256
౧౮౮ ఆమరగాయకుడు	...	వృథా వ్యభిజ	౧౯౪౧	259
౧౮౯ స్మృతిసీమల్లో నైగత్	...	గేయకారులెవరైనా	౧౯౪౭	261
౧౯౦ భగ్నప్రతిమ	...	ఎచట ఎచట	౧౯౪౭	265
౧౯౧ యశోధర వ్యాకులక	...	ఉషస్సులకాక్యపురి	౧౯౪౭	267
౧౯౨ పురప్రవేశము	...	నేడే వచ్చు	౧౯౪౭	268
౧౯౩ మాంచాలాబాలచంద్రులు	౧	ఎన్నాళ్లకు ఎన్నాళ్లకు	,,	269
౧౯౪ ,, ,, ౨	౨	ఎదలో కదలు	,,	,,
౧౯౫ రుచిదీపి	...	కృష్ణ నృపతి	౧౯౪౩	271
౧౯౬ ధరిశ్రీమాత	...	ఓర్చితాల్తుల	౧౯౪౧	273
౧౯౭ రావమ్మ	...	రావమ్మ మాతెలుగుకట్టి	౧౯౫౧	276

శి శి ర ప త్రా వ శి

౧౯౮ తృప్తి	...	కొండవాలులో	౧౯౪౧	279
౧౯౯ నావికా	...	ఏ తీరమనిచేరెదో	౧౯౪౯	281

గేయము.

౨౦౦ పోయినస్వర్గము
౨౦౧ రిక్తపాటు
౨౦౨ కలతోసం
౨౦౩ రతీవిలాపం
౨౦౪ చెలిమికతలు

తొలిపంక్తి - రచనాకాలము. పుట

...	పోయినది	౧౯౩౮	283
...	విస్తృతాకాశ	౧౯౩౭	286
...	నేనే ఆకాలేశం	౧౯౪౧	288
...	మోప్రాణపతి	౧౯౪౧	289
...	మరపుతెరల	౧౯౩౮	290

✓ దేవదాస్ నాటికాగీతాలు

౨౦౫ భగ్నహృది	...	ఎవరోహా	౧౯౪౦	291
౨౦౬ జానపదం	...	సేతులార	౧౯౪౦	292
౨౦౭ నృత్యగీతి	...	సభ సభ	౧౯౪౦	293
౨౦౮ పదవోయి	...	పదవోయి	౧౯౪౦	294
౨౦౯ దప్పి	...	నీటితో ఆరేది	౧౯౪౦	295
౨౧౦ మరునిముసము	...	మరునిముసము	౧౯౪౦	296
౨౧౧ జీవితము	...	జీవితము దుఃఖ	౧౯౪౦	297
౨౧౨ ఏలరాడు	...	నీలమేఘశ్యాము	౧౯౪౦	298
౨౧౩ చరమగీతి	...	మృత్యువెల్గెత్తి	౧౯౪౦	299

బేహులనాటికాగీతాలు

౨౧౪ బృందగానము	...	శంకరపద	౧౯౪౪	300
౨౧౫ యుగళగీతి	...	ఇటులిరుగవో	౧౯౪౪	301
౨౧౬ కాలనాగినీ	...	రావే కాలనాగినీ	౧౯౪౪	302
౨౧౭ వియోగగీతి	...	విననోచనా	౧౯౪౪	303
౨౧౮ నృత్యగీతి	...	వినర్తింతునే	౧౯౪౪	304

లైలామజ్నున్ గీతాలు

గేయము.

తొలిపంక్తి - రచనాకాలము. పుట.

౨౧౯ నిశ్చలప్రేమ	...	కఠినమోయి	౧౯౪౬	305
౨౨౦ మహల్	...	మామహల్	,,	306
౨౨౧ పూలబిచ్చం	...	మంచు తెరలో	,,	307
౨౨౨ ప్రేమ తప్ప	...	ప్రేమయే అపరాధమా		309
౨౨౩ లైలా నీడోళ్లు	...	నెలమింక నెలవూ	,,	311
౨౨౪ మజ్నున్ విలాపము	...	గుడారమెత్తివేశారు		312
౨౨౫ బృందగీతి	...	వదిల మోహో	,,	313
౨౨౬ లైలా నిశ్చరూపము	...	ఎందుచూచిన	,,	314
౨౨౭ తుదిపాట	...	ఎవ్వనికలియగోరుదువో		315

౨౨౮ సతీపరాధవం	...	రుద్రదేవా	౧౯౪౭	316
౨౨౯ అన్నపూర్ణ	...	అన్నపూర్ణ	౧౯౪౭	317
౨౩౦ హింసామత్త	...	హింసామత్తపృథివీ	౧౯౪౭	319

ధర్మచక్రనాటక గీతాలు

౨౩౧ ధర్మచక్రవేదన	...	ఆర్తయద్యునే	౧౯౪౭	321
౨౩౨ రాజ్యశ్రీకోకగీతి	...	జ్వాలాకీలలోరాలి	౧౯౪౭	324
౨౩౩ ప్రబోధగీతి	...	మూతపడిన	౧౯౪౭	325
౨౩౪ పాపీ	...	పాపీ ఓహో పాపీ	౧౯౪౭	326
౨౩౫ ధర్మచక్రము	...	సాగునడే,	౧౯౪౭	328

౨౩౬ గీతాంజలి	...	ఓయిమహాత్యాగీ	౧౯౪౮	329

గేయము.

౨౩౭ జోత	...
౨౩౮ పుజాశరీరములు	...
౨౩౯ పృథ్వీ ప్రశంస	...
౨౪౦ లలితాస్తుతి	...

తొలిపంక్తి - రచనాకాలము. పుట...

ఇదజోతా	౧౯౪౮	౩౩౧
పుజాశరీరములు	౧౯౪౯	౩౩౩
పృథులక్ష్మ మాకాలినీ	౧౯౪౯	౩౩౫.
మాహేశ్వరీ మహాకాళీ		
	౧౯౫౨	౩౩౬.

న వ వ స ం త ప త్రా వ లి

౨౪౧ మహోదయం ✓	...	మహోదయమాయె	౧౯౪౩	౩౪౧
౨౪౨ స్వాతంత్ర్యస్వప్నం	...	విధురహేమంత	౧౯౪౪	౩౪౩.
౨౪౩ స్వతంత్ర భేరి ✓	...	మ్రోయింపుజయభేరి	౧౯౪౭	౩౪౬
౨౪౪ జాగృతభారతవసంతము	...	నవవసంతము	౧౯౪౮	౩౪౮
౨౪౫ వాగమృతద	...	అగణితశుభ	౧౯౪౩	౩౫౦
౨౪౬ 'ద్వారం' వారికి ఆశీస్సుమగీలి		నీ యాశీః సుమరాళి	౧౯౪౯	౩౫౧
౨౪౭ యుగకర్తా	...	కందుకూరి వీరేశలింగం	౧౯౪౮	౩౫౩
౨౪౮ మాతృభూమి	...	హేభువనమనో		
		మోహినీ	౧౯౪౩	౩౫౭
౨౪౯ సరోజిని	...	అందుకొనుమ	౧౯౪౯	౩౫౮
౨౫౦ అంజలి	...	అంజలిదే	౧౯౪౯	౩౬౦.
౨౫౧ కాంతిదూత	...	జయజయ	౧౯౫౦	౩౬౨
౨౫౨ సర్వోదయం	...	ఓ బాపూ	„	౩౬౩
౨౫౩ ఉగాది ✓	...	స్వతంత్రభారత	౧౯౪౮	౩౬౫.
౨౫౪ స్వాతంత్ర్యఘంట	...	స్వాతంత్ర్యఘంట	౧౯౪౯	౩౬౭.

గేయము.

తొలిపంక్తి - రచనాకాలము. పుట.

౨౫౫ నవభారతసందేశము	...	అహోనవప్రభాతము	౧౯౪౮	370
౨౫౬ స్వతంత్రదేశము	...	మాదీస్వతంత్రదేశం	౧౯౪౮	371
౨౫౭ ప్రబోధము	...	జై హిందవి	౧౯౫౦	373
౨౫౮ ఆభినందనము	...	ఆభినందన చందన	౧౯౪౮	375
౨౫౯ తెలుగుతల్లి	...	తెలుగుతల్లియశః		
		కల్పవల్లి	౧౯౪౬	376
౨౬౦ మంగళం	...	మంగళమ్ము		
		అంధావనీ	౧౯౪౩	377

వసంతపత్రావళి

ఉ గా ది

ఆలయమున వినబడు నదిగో !

ఆకాశమున కనబడు నదిగో !

నవవన్న పు ఘంటానినదం

నవ్యాశాజ్యోతి !

ప్రాతయేటి వెను తమస్సులు

పాపకలితములు మనస్సులు

పటాపంచలే !

క్షుభితహృదయములపై విరిసి

విభునికరుణ జడులై కురిసె

నవవసంతమై !

శుభోద యోత్సవసమయమున

ప్రభూ యనుచు మధురరవమున

క్రొంగుచుమా !

నాం దీ ముఖం

జీవితమ్మను పాలకడలిని
తేలు నమ్మతవిషాలు క్రోలుచు
పాటగాపాడుదురు కవు లిల
యందె స్వర్ణము నిల్పగా!

జీవితమ్మను పాలకడలిని
తరచి తేట గ్రహించి సిద్ధాం
తములు గూర్తురు తత్వవిదు లిల
యందె స్వర్ణము నిల్పగా!

జగతి రంగస్థలమ్ముగా సకలజీవ
తతులు పాత్రలుగాఁగ గాథలనుగూర్చి
వెలుగునీడల తెరవెన్క నిలుచు నటన
సూత్రధారుండు మమ్ము బ్రోచుత సతమ్ము!

నా దేవుడు

(వచనగీతం)

నాదేవుని గనులతో వసులతో నిండిన
కొండగాజేసికొని కొలుచుకొనవలె నని నాకోరిక !
కాని నాదేవుడు పాపాణమాత్రుడేనా ?

నాదేవుని పూలతో ఆకులతో కాయలతో నిండిన
చెట్టుగాజేసికొని నేవించుకొనవలె నని నాయభిలాష !
కాని నాదేవుడు పాదపమాత్రుడేనా ?

నాదేవునికి తెక్కను ముక్కును పెట్టి
పక్షిగాజేసికొని పలికించుకొనవలె నని నాయూహ !
కాని నాదేవుడు ఖగమాత్రుడేనా ?

నాదేవునికి జూలును గీలును పెట్టి
హర్యక్షముగాజేసికొని ఆరాధించుకొనవలె నని నాయాన !
కాని నాదేవుడు మృగమాత్రుడేనా ?

నాదేవునికి కాళ్లు, వ్రేళ్లు, తొకయు గీకయు పెట్టి
కోతిగాజేసికొని వినోదింతు మని నాతలంపు !

కాని నాదేవుడు వానరమాత్రుడేనా ?

నాదేవునికి ముక్కు మొగమూ పెట్టి విద్యాబుద్ధి యిచ్చి.
మనుష్యునిగాజేసికొని చీనిచీనాంబరాలతో

స్వర్ణాలంకారాలతో మణికిరీటంతో

అలంకరించి ఆర్చించుకొనవలె నని నా ఆవేశ !

కాని నాదేవుడు నరమాత్రుడేనా ?

నాదేవుని పురుషు డని వూజింతునా ? స్త్రీ యని నేవింతునా ?

సూర్యు డని చూచికొందునా ? చంద్రు డని సంతోషింతునా ?

నాదేవుడు నీరా ? నిప్పా ? గాలియా ? గగనమా ?

అన్నిటను ఆడగియున్న నాదేవుని,

అన్నిటను నిండియున్న నాదేవుని,

అన్నిపక్షములను వహించిన నాదేవుని,

అన్నిటను తిరుగాడుచున్న నాదేవుని,

అన్నిచేష్టలు చేయుచున్న నాదేవుని,

అన్ని వేషములు వేయుచున్న నాదేవుని,

అన్నిటికిని అధిదేవతయైన నాదేవుని,

అన్నిటికిని అతీతుడైన నాదేవుని,

నే నేవిధంగా ఆరాధించుకొందునో !

తెలుగు తల్లీ!

పసిడి మెఱుంగుల తళతళలు
పసిమి వెలుంగుల మిలమిలలు
గౌతమి కృష్ణల గలగలలు
గుడి జేగంటల గణగణలు

మెఱసి, మొరసి మించిన శుభసమయము తల్లీ!
తరళ యశోవతి! అనుపమితరాగవల్లీ!
నీవరసంతతి చేమోడ్పు లివె తెలుగుతల్లీ!

కవిపికముల సల్లాపములు
గాయక బర్హాలాపములు
లాస్యత్థగ విన్యాసములు
భాస్వత్పటహ నినాదములు

విరిసి, మ్రోగి, పఱచిన శుభసమయము తల్లీ!
సరళోక్తి మధురసవతీ! కోమలవల్లీ!
నీవరసంతతి చేమోడ్పు లివె తెలుగుతల్లీ!

హాళికజన కలహాసములు

శ్రామికజన మధుహాసములు.

దాస్యవిముక్త నివాసములు

స్వతంత్ర ప్రభావికాసములు

ఒలసి, మెలసి, చెలగిన శుభసమయము తల్లీ!

చరణార్పిత కోటిత్రయహృత్సుమవల్లీ!

నీవరసంతతి చేమోడ్పు లివె తెలుగు తల్లీ!

శతపత్రసుందరి

శతపత్రసుందరీ, ఓహో శతపత్రసుందరీ !

సురభిశ భ్రాంతిలో

సుందర

నయనదళకాంతిలో

ఈ ఉదయ సాంధ్యవేళ మెరసెలే

ఈ ఉదయ సాంధ్యవేళ

నాహృదయభావ వేల విరిసెలే

నాహృదయ భావవేల

ఓ శతపత్రసుందరీ, ఓహో శతపత్రసుందరీ !

అరుణదరహాసమో

చందన

మరున్నిశ్వాసమో

నీమృదులదళశతమ్ము తెరచెలే

నీమృదులదళశతమ్ము !

నీహృదిని మధురసమ్ము పరచెలె
 నీహృదిని మధురసమ్ము
 శతపత్రసుందరీ, ఓహో శతపత్రసుందరీ !
 అనంగవాద్యములొ
 యశావన
 తరంగలాస్యములొ
 నీమధువు మధుకరాళి మరగెలే
 నీమధువు మధుకరాళి !
 నీవలపు లినకరాళి కరగెలే
 నీవలపు లినకరాళి !
 ఓ శతపత్రసుందరీ, ఓహో శతపత్రసుందరీ !

వి శ్వ వీణ

విశ్వవీణారవ విస్మతమాధురాలు
వినువీధుల ప్రసరించెన్ !
విశ్వజీవజాల మ్మివేళను
విమోహిత మ్మనిపించెన్ !

స్థలమున జలమున సమీరణమ్మున
అనలాకాశము లందే
సదా ధ్వనించుచుఁ గదలుచు ప్రాకెను
విశ్వవీణామధురవము !

నిభృతాకాశగభీరమృదళపు
నీలిచ్ఛ మదె పల్లవించెను !
వారిదఘోషను ఖైరవితానము !
వాతోన్మాదారభటినసావరి !

అంధకార భీకరరాత్రమ్మున
నన్యభంగిమంబుల నర్తించుచు

అదిగో! ఉన్నాదని! సాదామిని ! !

... ..

విశ్వమోహిని! విశ్వనటి! దేవి !

విలయంకరి! అదిగో !

విపరీతావేశ సృష్టములతో

వికృతయై ప్రకృతి వెనుక నటింపగ

విపంచీ గలితగీత పరంపర

వెట్టిగా అభినయించుచున్నదో !

... ..

అనంతమగు నావీణారవమున

అఖండమగు నామృదంగజవమున

నవ్యరుచుల వర్ణము లుదయించెను

నవ్యగతుల తాళము లలరించెను !

నవ్యాశలు వికసనము చెందెను

నవ్య తేజమూ నవనవసృష్టి

నవోత్సాహ ముద్భవ మందెడినదె !

రవీంద్రకవి వాణిని అనుసరించి.

కో యి లా !

పాడవే కోయిలా
పంచమస్వరమైతి
పాడవే కోయిలా !

బయల పచ్చని మ్రాకు
పాటాలకించేసి !
చలన రహిత నదాన
శశియు తిలకించేసి !
పాడవే పాడు
మవ్యక్తమధురరవాన
పాడవే !!

రిక్కలనె మైకాన
చొక్కించు నీపాట
రేయి హృదయము వెడలి
హాయిగా జాలిగా
చేల గట్టులు దాటి

చిని చిన్ని తెరలుగా
పాడవే కోయిలా
నాకలల పూదేని,
త్రాగు తేటివి కాదా
నాకవీధుల జనుచు
నన వలపులను గొనుచు
ఆకలిగ నిప్పువలె
అంతలో మంచువలె
పాడవే కోయిలా!

పంచమస్వర మెత్తి
పాడవే కోయిలా!

చిన్ని పూవు

చేకొనవె చేకొనవె
చిన్నిపూవో నాథ !
కన్ను విప్పేవేళ
వన్నె లాప్పేవేళ
వలపులో తలపులో
వచ్చి దరిసెన మిచ్చి
చేకొనవె !

కమ్మపుప్పొడి చింద
కసువిందు కాదేమొ
ఘసిమి చిందకమున్నె
మిసిమి కందకమున్నె
చేకొనవె !

తావి బరువగునేమొ
తఱుకు కరువగునేమొ,

మరులు గ్రహకమున్నె
ఇరులు జిహ్వకమున్నె
చేకొనవె !

అలరుదోయిలిలోన
తొలకు తేనియసోన
అరగాడ్పు కోసలో
ఆరునో జారునో !
చేకొనవె చేకొనవె
చిన్నిపూవో నాథ !

రవీంద్రుని గీతి ననుసరించి.

మ ధు పా యి

మధుపాయి విరి జీల్చి
మధువు త్రాగకుమోయి !
కలుగగల మధురతల
కలవరింతల కలుగు
ఆశానిరాశల, అ
నారతము చిక్కుపడి,
కూర్పునెగులునఁ దగిలి
కుందుటే కోరుమోయ్ !
మధుపాయి !!

తీయమంటలయేట
దిక్కెఱుంగకుండఁగా
తెఱచాపయే లేక
త్రిప్ప మాలిమిలేక
పరువంపు టోడవై

ఐయనంబె వలచుమోయ్ !

మధుపాయి !!

అంద మక్క జలేద !

హాయి గనగారాద !

అనువు దొరకమి గలుగు

ఆర్తిసౌఖ్యముచేద ?

ప్రేమ ఫలియించుటకు

ఏమార్గ మున్నదోయ్ ?

మధుపాయి !!

నలిగి రాలిన తేకు

వలపు గోల్పోవడా ?

ఎండిపోయిన యకరు

వేమి దాహము తీర్చు ?

కలలబాధల కవుడు

కలుగునే మధురతలు ?

మధుపాయి !!

వలపు విరిగొలనిపై

వలిగాలి యలలపై

వెలిజిందు తేనెసో
నల మున్గి తేలుమోయ్ !
కలనాద మెత్తి, కా
కలిపాట పాడుమోయ్ !
మధుపాయి, విరి జీల్చి
మధువు త్రాగకుమోయి !

మా ధు రు లు

ఊరకే మాధురులు
ఊరిపోతున్నాయి!
ఆవైపు ఈవైపు
అని కాదు, అలముకొను
అందమే వెలుగైన
అన్నివైపులగూడ
అంధకార ప్రభలు
మండు వైపులగూడ!
ఊరకే మాధురులు!!
వలపుటామనిలోన
తల వెత్తు పూల తే
నెల క్రోలి సోలు ఆ
యెలదేటి పాటలో
ఆల వల్ల కాదీ, ద
య్యాల చెరలాటలో!
ఊరకే మాధురులు!!

ఓక్కసారిగ నురగ
 కక్కుతూ పొంగేసి
 ఉరుముతూ విరిగేటి
 కెరటమ్మ కేకలో
 ఆవెన్ననే మరో
 అల రాక తెలుపుతూ
 ఏవైపు చూచినా
 ఎందుకో మాధురులు !!
 వాడిపోయిన పూల
 వాసనలు కాజోపు !
 క్రొత్తవాసంతికల
 కొమరు లనలే కాపు!
 మనసు మనస్సులె కాల
 మందు కల్పించితే
 ఊరకే మాధురులు
 ఊరిపడుతున్నాయి !
 హాయి, భోగం, మనకి
 ఏవైపా దాగికోని
 తీయరోజులె కలుగు
 తాయి ముం దెప్పుడూ

అని కష్టవాసనలు
విరజిమ్ముతున్నాయి !!
ఆశలై అందాలరాశులై, కలిగేటి
సౌఖ్యాలపూసులై
చిరునవ్వుమోసులై
పెరుగులో విరుగులో
తరుగులో పరుగులో
ఊరకే మాధురులు
ఊరిపోతున్నాయి !

ఒక్క పువ్వే ?

ఒక్క పువ్వెటు చాలునోయ్? నీ
కొక్క నవ్వెటు చాలునోయీ?
వలపులోనో సొలపులోనో
కలుగు తీపియే వలయుగాదా!
అందమందే వలపుసొలపులు
అంతటా లోకమునఁ గలవోయ్ !
ఒక్క పువ్వే ?

అడుగు నిడితివి లోకమందున
హాయికొఱకే కాదటోయీ?
అందఱకు సొత్తయినలోకము
నంద మందే కలదు హాయి!
ఒక్కపువ్వే ?

ఏకతము గూర్చుండి యూరక
యేడ్వ నెటులు సహింతువోయీ?

పవలనకి, రేయనక, యీవిధి
 బాధ నెటుల భరింతువోయీ!
 ఒక్క పువ్వే?

కలడొ లేడో అయిన స్వామికి
 కాలమంతయు రిత్త బుచ్చుచు
 ఏల యీగతి నేవచేయుట
 ఎందునా పొందని శ్రమంబున
 ఒక్క పువ్వే?

ఆ 'విభుని నేర్పయినకృతు' లగు
 అన్ని విరు లందఱు నీవా
 ఆ విభుని ప్రతిమూర్తులే యగు
 అన్ని పూవులు వలపు నీవా
 ఒక్క పువ్వే?

కల విరుల నన్నిటిని వలచుము
 వలయుచో లోకమునె వలచుము!
 కలవు తీపియు హాయి, దాననె!
 బదులుకోరే స్వార్థపరతను
 వదలుమోయ్! అనవసరమోయీ!

అవు నీ కాళానిరాశలు!
రాదు నీ కి క భగ్నహృదయము!
విశ్వసౌందర్యార్చకుడవై
నిత్య మానందము క్రోలే
సత్య మగు జీవితాశయ మా
చరణమందువ నిడగదోయి !

“చండిదాసు ప్రేమగీతి”

అతిదీనకామిని! రజకినిరామి! నా
హృదయమందిరమే తన సదనముగ వెలసినది!
లేదు తిరుగనివాడ లేదు చూడనిజాడ
లేదు చేరిననీడ తన కూటికై వేడ!
అతిదీనకామిని!
రజకినిరామిని!

ఆలయంబున వెల్లు నాదేవి యటు; నాహృ
దంతరంబున వెల్లు నీదేవి యిటు సతము!
వరప్రేమగాయని!
వాసంతదాయిని!

ఆమెను నియోగించి రాచార్యు లనుకంప
మందిరాంగణము సమూర్జన మైనరింప!
దేవీ ప్రసాదమ్ము తృప్తిగా భుజియింప!
అతిదీనకామిని!
రజకినిరామిని!

యశావసభామిని! దుఃఖినిరామిని!
నిరుపమప్రేమిని! శారదయామిని!
అతిదీనకామిని! రజకినిరామి! నా
హృదయమందిరమే తన సదనముగ వెలసినది!

అతిదీనకామిని!

రజకినిరామిని!

కవిగాయకుడు 'చండి' గానమ్మలో తేట!
లేదు లే చలరామ ప్రేమ కిలలో సాటి!!

కన్నెకాకిబావ!

కాకిచూపుల కన్నెకొలుకుల
కొత్తతీపుల చేవులు పూయగ
తేనెబుగ్గలు గుంటలడగా
తీయపాటలు పాడుతుంటే
పండ్రెండో వసంత మిట్టే
పాటుతెంచిందోయ్ !
కాకిబావా కాకిబావా
కలిగె నీ రెక్కల్లో సత్తువ
ఎగరలేవో ఏకతంగా
ఇరులు తెంచుక మింటిలోనికి
చూపులకునూ రంగునకు నే
చూడగానువు కాకిబా వవి !
హాయిగా నువు పాటపాడిన
కోయి లెందు కిక?
మారుమూలల కెగిరిపోవగ
బక్కపా టెలుగె త్రిపాడవ్

ఒక్కమా పెటాగె త్రిపాడవ్
నక్కబాపని కాను లే నేను

... ..

ఎసగు బిడియపుతోడిమ

పసిమి మించెను గదా !

అతను శంఖరవాళి

అలముకొన్నది గదా !

తీయకోరిక తేకు

తెఱచుకొన్నదిగదా !

తలయెత్తి చూచుటకు

తటపటాయించకోయ్ !

కలిసిమాటాడుటకు

కల్లోలపడకుమోయ్ !

ప్రధానం

ఎన్ని తీయని కలలు

కన్నానొ నినుగూర్చి

ఇన్నాళ్లు ఎదవిప్పి

ఎరిగింపనా చెలీ !

బ్రతుకు పందెములలో

పయిపేరు నాదిగా

తొడిగినా వొక వీర

కడియమ్మ నాచేయి !

నీ పెదవి కెంజివురు నే

పుడికిన ఫలమె చాలు

తీయగొంతుకతోడ

కోయిలై పాడుదును !

నీమనసు నామనసు

ఏక మగుటనె చాలు

లోకమ్మ దిద్దే మ

హాకవిని కాగలను !

నీ వలపు తేనియను

త్రావిన బలమె చాలు

ఈరేడులోకాలు

ఏకముగ ఏలుదును !

మ న ప్రే మ

మనప్రేమ

సస్పృసుందర భూములన్
ప్రభవించి ప్రభవించి
ప్రణయ తృణకాష్ట మగునొ? ఏమో!
ప్రణయ పల్లవం బగునొ ఏమో!

మనప్రేమ

కల్లోలినీతరంగములన్
పయనించి పయనించి
ప్రణయ తరణియే యగునొ? ఏమో!
ప్రణయ జలరాశి యగునొ? ఏమో!

మనప్రేమ

కాలగాఢాగ్ని శిఖిలన్
తపియించి, తపియించి
ప్రణయ జలదాళి యగునొ? ఏమో!
ప్రణయ విద్యుల్ల తగునొ? ఏమో!

మనప్రేమ

చీర్ష రుంధూనిలములన్

ప్రసరించి, ప్రసరించి

ప్రణయ నిశ్శాన్విత మగునో ! ఏమో !

ప్రణయ మధుహాస మగునో ! ఏమో !

మనప్రేమ

సువిశాల గగన వీధులలో

విహరించి విహరించి

ప్రణయ విహగరాజంబె అగునో !

ప్రణయ భువన సామ్రాజ్య మగునో !

రా ధ వ ల పు

వలపులో తేలుదునో
మఱపులో సోలుదునో
మనసులో ప్రాణేశు

మాట తీరే తోచె !

కపురంపు తునకలో
అపరంజి మొలకలో
శలపులో నానాకు

పలుకు తీరే తోచె !

విరిదేనె ముసురులో
తొలిమించు విసురులో
విరమింప కే విభుని

వేణురావమె తోచె !

ప్రణయగీతమ్ములో
ప్రణవనాదమ్ములో
రాధయే నాకునిగ

ప్రభుడె రాధగ తోచె !

వసంతోత్సవము

బృందం:—పులుగునెచ్చెలులార పూవునెచ్చెలులార
కొదమతుమ్మెదలార కదలి రా రండోయి !
తీయతావులపూలతేరెక్కి ఋతురాజు
వనలక్ష్మి కై నేయ వచ్చెనే నేడు !
ఇరులు కురియగ లోక మిగురజేసినవాడు
చలిరేడు హేమంతు డరిగెనే నేడు !!
స్వాగతమోయి ! వసంతదేవా !
స్వాగతమమ్మా వనలక్ష్మి !!

తుమ్మె:— ఝుం ఝుం ఝుం ఝుం
ఝుం ధిం ధిం ధిం
ధి మ్మని దుందుభు
లను మ్రోయింతుము !

కోయిలలు:— ఆహా ఆహా యని
జగములు మరవగ
కుహళా కుహళా కుహళా కుహళా యని తూ
ర్యాగావన్ములు నేయుదుమోయ్ !

బృందం:—స్వాగతమోయీ వసంతదేవా!

స్వాగతమస్తూ వనలక్ష్మీ!!

చలిలోరాలిన మంచుముత్తైసరులు!

ఇరులను త్రోలి హసించు కమ్మవిరులు!

మరులను జిప్పి తనియించు తేనియలు!

మలయానిల మృదుమధురాలాపములు!

కలహంసీకృతనవనవనాట్యములు!

కొనుమోయీ మాధవ మాకానుకలు!

వనలక్ష్మీయె లోకపుయావనలక్ష్మీ

కొనుమోయీ మాధవ నీప్రేయసిగా!

వనలక్ష్మీ వసంతులకు పెల్లి!

మనస్సులకు మోదమ్మగు రండి!

తమస్సులిక తొలగును లెండి!

వనలక్ష్మీ వసంతులకు పెల్లి!!

మ ధు వ ని

మధువనీలతాంత కాంతలారా! రారే
మదభరయావన మధునిధులారా రారే రారే !
నీలగగనవీధులలో బారులుగా తేరి
తేలి తేలి కోమలదళముల పరచుకరారే
లోలపవన కల్లోలినిలోన తూలి తూలి
రాలుపరాగపరీమళపాళి మెరయరారే ?
రావె అశోకా అరవిందా
రావే మాకండా
రావే నవమల్లీ నీలోత్పల రారే విరులారా
మధువనస్వప్న డోల
విధురహృదయ సంయోగభేలలో
మధురప్రేమిజన మత్సరలీల
మధువన స్వప్న డోల

మలయానిలుడు ౧:

రావోయీ మలయపవనా!
తీయ తీయానై న విరితావులడోలికలో రావోయీ

*రావోవు ఎమిది మధువనస్వప్న నాటకగీతాలు.

దూరారిమ శ్రమరాళిపికాళుల

హాయిగొలుపుసన్నాయి నగారాలలో రావోయి.

మలయానిలుడు ౨:

ఏతెంచె నదె మలయానిలుడు

ఏతెంచె నదె మలయానిలుడు!

హాయి హాయిగ తీయ తీయని

భావముల నెదరేపుచూ!! ఏతెంచె!!

రివ్వరివ్వన నెగురుకమ్మని

పువ్వుతేనెల రువ్వుచూ!

దవ్వుదవ్వుల పాటతేటల

వలపు బరువుల మోయుచూ!! ఏతెంచె!!

మరులుమాతంగి ౧:

చర చర చర చర పోయే

శరవేగము చాల దహో!

చరాలు మని బిరాన పోయే తటిల్ల తేల నహో!

మనోవేగమును మించిన

మలయహాయువేగ మ్మిది!

ఏడుసముద్రములా ఈరేడుసముద్రములా

చూడు దాటి కొనితెత్తును అపరూపపుసంపంగి

మరపుతెరల మాయ ముంచు ప్రసవము
మరులుమాతంగి !!

మరులుమాతంగి ౨:

మరులు మాతంగి వూడేనె ! నీదు
కనుదోయి లోగొన్న యిరుల పోద్రోలీని !! మరులు!!

ప్రియురాలి ప్రేమాత్మి గనవో నీదు
హృదయమ్మరామైతె ఇక కరగిపోయాని!! మరులు!!

కన్నురెప్పలు తెరవగానే నీ ప్రియను
వెన్నంటవో వలపు వలపంటు వేడవో !! మరులు !!
మరులుమాతంగి !!

భోల:

భోభో, భోభో, భోభో, భోభోభో
అందాలమల్లీ నికుంజమందునా
పొందుగా నిద్రింపవచ్చు సుందరీ
చల్లగాలి చెక్కిల్లైవై సోకగా
మెల్లగా సోగా కన్నుల తాకగా
తీయాతావీ వింజామర లాడగా
హాయిగా సుమాంగ నాళి పాడగా
భోభో, భోభో, భోభో, భోభోభో

మాయాజాలం:

రేగనీ చెలరేగనీ

మాయాజాలము, మధుమాయాజాలము !

పుప్పొడి దుమారము, స్వప్నపారావారము

ఉప్పెనొచ్చు పొంగి నిండనీ నిండనీ కాంతారము !

మధురసాలసారము దివ్యసౌభవారము

దిక్కుదిక్కులా అల్లనీ అల్లనీ నీహారము !!

రేగనీ చెలరేగనీ !!!

మధువనస్వప్నసీమ

మధుమాయా పరివృతచ్ఛాయా సుందరము

నరులుగాని, సురలుగాని, పూవుల

నారాచాల వాడిమొనల కోడరె

తీయ విరులతేనె సుంత కనుగవ.

పూయ ప్రియా ప్రియా యనుచు రోయరె

మధువనస్వప్నసీమా !

వెలుగు

వెలుగు ! నా వెలుగు !
ఈ జగము నిండిన వెలుగు !
కనుల ముద్దిడు వెలుగు
ఎద తియ్య నగు వెలుగు !
మనికి మొగసాలలో
నటియించు నా వెలుగు !
వలపుతీవల మీటి
పలికించు నా వెలుగు !
అంబరమే విరిసి
అనిలము కడల దరిసి
అఖిలలోకమ్ము, హా
సాంచితమై వెలసె !
హా

పెళ్లి కాకముందు

ఏమని, ఏ మేమని, ఏ మేమని!!

నా హృదిలోపల కోరిక యేదో

నాట్యము నేయును తీయని పాటై

కమ్మకమ్మని పూవులతావులు

పలుకరించు పూరేకుల చాటై.

హృదిలో కోరిక ఏ మేమని!! ఏమని!!

ఝుం ఝుం ఝు మ్మని పూవుపూవుపై

క్రమైడు తుమైద పాటల రొదతో

యీ వసంతమే గేలినేయుగా

హృదిలో కోరిక యే మేమని!! ఏమని!!

పెళ్లయ్యాక

చిన్ననాటి స్వప్నసీమ

కన్నయూరు విడువలేము !!

ఎంతహాయి!

చింతా చీకు లేని చిన్ననాడు ?

ఎంత వంత,

ఎదిగి లోక మెరుగుకొలది, నేడు !!

తల్లి మరచి, తండ్రి మరచి, చెలుల, బంధువులను

కల్ల లనుచు, ప్రియములైన వెల్ల మరచిపోవలెను !!

చిన్ననాటి స్వప్నసీమ

కన్నయూరు విడువలేము !!

జంటఊయెల

అతను: ఊయెల ఊపనా సఖీ
ఊయెల ఊపనా !

ఆమె: తీయగ పాడనా మీ
రూయెల ఊపగ ఊగనా !!

అతను: జీవితమే ఊయెలగా, కలగా
నీవే కలలో తీయదనముగా !! ఊయెల !!

ఆమె: ప్రకృతియే నేనుగ
పురుషుడు మీరుగ

అతను: ఆకాశము భూమియు ఏకముగా

ఇద్దరు: ప్రకృతిపురుషలీలయే ఊయెలగా
ప్రణయమధురదోలయే ఊయెలగా

ఆమె: భావగగనపుటంచులు మీరి
దేవలోకపుసీమలు చేరి

అతను: } ఏలుదమా యీ జగమంతా

ఆమె: } మరచి మనుజులచింతా, వంతా !!

అతను: ఊయెల ఊపనా !

ఆమె: తీయగా పాడనా !!

ఆరుఋతువుల ఊయెల

జీవిత మాయెలగా

ఊగెద తియ్యనికలగా !!

భళభళ మను మెరపులలో

ఫెళ ఫెళ మను ఉరుములలో

ఝర ఝర పడుధారలలో

చర చర నర్తించు నెమలినై !!

జీవిత మాయెలగా

ఊగెద తియ్యనికలగా !!

తెలిమబ్బుల నురగలలో

తెలివెన్నెల తరగలలో

పయనించు చంద్రనౌకలో

శయనించే తారాళోమలినై !!

జీవిత మాయెలగా

ఊగెద తియ్యనికలగా !!

హేమంతరాజు కై దండనే
 చేమంతి కుసుమాలదండతో
 తెర తెరల నును మంచువలువలో
 సిరు లొలుకగా పుడమి చెలువనై !!
 జీవిత మూయెలగా
 ఊగెద తియ్యనికలగా !!

ఇలరాలిన ఆకులలో
 తలవాల్చిన తరువులలో
 చలిమంటల వెలుగులలో
 వలపొలుకు చెంగల్వలతికనై !!
 జీవిత మూయెలగా
 ఊగెద తియ్యనికలగా !!

తోటతోట చివురులు పోయా
 బాట బాట పూవులు పూయా
 జ వ్వునిపాడుచు తేనెలు క్రోలే
 తుమ్మెదరాయని సుమప్రేయసి నై !!
 జీవిత మూయెలగా
 ఊగెద తియ్యనికలగా !!

తెలిమిల్లెల పూలతోటలో
చలిపందిరి తేనెయూటలో
తరువు తరువు ఫలాలబరువులో
వరలి మురియు వనదేవతనై !!
జీవిత మూయెలగా
ఊగెద తియ్యనికలగా !!

పూల చెండు !

అందుకోం ఉందుకోం డిదే !

అందుకోం డిదే! అందుకోం డిదే !

అందమా పూలచెం డిదే !!

అందుకోండి !

మందమారుతమువోలె సోలుతూ

తేలి తేలి భువి గాలి తూలుతూ

కన్నెవలపువలె కష్టవాసనల

చిమ్మి మైమరచుచెం డిదే !

తన్ను దా మరచి యెదిరి మరపించు

అందమా పూలచెం డిదే !!

అందుకోండి !

అందదోయ్ అడుగు మందగించి వెను

కంజవేసినా అందదోయ్ !

తొందరై అడుగు ముందు వేసినా

అందదోయ్ అదే మందదోయ్ !

క్రిందుమీ దరసి చిందు తా వుసి

పొందుగా అందుకోం డిదే !

అందుకోండి !

మేలుకొలుపు !

మేలుకొలిపెగా

తానే మేలుకొలిపెగా !

నామేనిసాగసులో

నిదురించే యశావనమును తానే !

ప్రేమ తెలిపి పలుకరించి

మేలుకొలిపెగా !!

మేలుకొలిపెగా !

నా మదిలో నాట్యమాడు

నా తొలికోరికలే

మింట తోచి మెరసిపోవు

తారా మాలికలై !!

మేలుకొలిపెగా !

రెక్క విప్పే నా కోరికలే

ఎక్క డెక్కడికో ఎగయా

చక్కనై నా వెన్నెలయేరుల

స్వప్న నౌకలలో సాగయా !

స్వప్న నౌకల తేలే కోర్కులు

సఫలము నేయడో రయమున తానే !

మేలుకొలిపెగా !!

మలయానిలుడు; దిరిసెనపూవు

దిరిసెన:— ఓ మలయపవనమా!

నిలు నిలు నిలుమా!

ఓ మలయపవనమా!

మలయ:— ఓ విరిసిన దిరిసెనపూవా!

నిలిచిన బహుమతులా! ఓ విరిసిన దిరిసెనపూవా!

దిరిసెన:— బాటసారి నిలు నిలు మని

పిలువగానె బహుమతులా! ఓ మలయపవనమా!

మలయ:— బహుమతులే ఈయనిచో

బాటసారి పిలువనేల! ఓ విరిసిన దిరిసెనపూవా!

దిరిసెన:— మాటకారి బాటసారి

మాట చెల్లకుండునేమి

అర్పించితి స్వస్వము

అతిథినేవగా తనకే

ఓ మలయపవనమా!

మలయ:— తా నెవరో నే నెవరో

తనసంగతి నా కెందుకు

నీ వలపుల నీ తళుకుల

ఏవి నాకు బహుమతులలో ఓ విరిసిన దిరిసెనపూవా!

దిరిసెను— తొలిజన్మల వలపులలో
తొగివిన తేనియలు!
వలపుల పుప్పొడి మెకపుల
విరిసిన మాధురులు! ఓ మలయపవనమా!

స్వ భా ను !

రావే రావే నవవర్షా జగదభి నవహర్షా !

రావే నవప్రభాత శీతల

శుభానిలంతో స్వభాను !

దెసదెసలక, కెంజాయల మధుహాసనములు

ఎసగునవే తరులతల చివురు గుసగుసలు

ముసరునవే పరిమళ కుసుమోల్లాసనములు !! ||రావే||

పల్లె పల్లెలక, పట్టణములక

బాలబాలికలు చెలరేగ, నీ

ఆగమనమ్మును గనరాగ,

దవ్వుదవ్వులను నవ్వులగొంతుల

యావనరమ ఉయ్యల లూగ

జంటలుగాగ, నిను గనరాగ !!

విషాదగీతులు, విరాగగాథలు

వినబడవులే

వినూతన మధూదయోత్సవమ్మున

విమోహనానంద మాధుర్యమా !

||రావే||

మ ధు ఋ తు వు

వెలసె నహో ! వెలసె నహో
ప్రతివనమున మధుఋతువునహో !
యావనము ! యావనము !
త్రిభువనముల నవయావనము !!
వలపుబరువుతో వరుసలుగా
తరులతికల్పై విరిసె నహో !
కుసుమాలు ! కుసుమాలు !
వనవనమున మధురసుమాలు !
మరందధారలు క్రోలుటకో
పరాగరాశుల తేలుటకో !
ముసరె నహో ! ముసరె నహో
కుసుమకుసుమమున భ్రమరాలు !

చెల్లికి!

మెఱసె మెఱసె తారకాళి
మింట తోరణమై !
మొరసె మొరసె భువనమెల్ల
దుందుభిస్వనమై !
తరళ మధుర మధురామృత
కవితగానవల్లీ !
సురగాయకగణము పాడు
శోభనగీతులు చెల్లీ !
నీదు నవనసంతోదయ మీ
దినమున తల్లీ !
ఈ దినమ్ము తిరిగి రాక
మునుపే నీ పెల్లీ !

వ సంతము

జగతికి వసంతమా

వసంతమా జగతి!!

అమృతవీణ నాగాన

వ్హవరించు దశదిశలను!! వసంతమా!!

షడ్జమ్మును మీటి

మధ్యమమును దాటి

దైవతమును మీరి తార

షడ్జమ్మును చేరి!! జగతికి వసంతమా!!

మ్రోడులయిన తరుల వీణ

మ్రోయగనె చివురులు!!

సఫలాశయ హృదయమ్ములు

సఫలాశలగు వనమ్ములు!! జగతికి వసంతమా!!

పాడలేని ప్రతిగళమ్ము

పాడునే డనగళమ్ము!!

పాటలోన మరచు నాత్మ

మరపున నెరుగు పరమాత్మ!!

జగతికి వసంతమా

వసంతమా జగతి!!

అమృతవీణ నాగాన

వ్హావరించు దశదిశలను!! వసంతమా!!

గ్రీష్మపత్రావళి

అం ద వు

అందవు అందవు యెంత చాచినా
యెడదల మొలిచే చేతులు !
ముందుకు ముందుకె యెంత చూచినా
బరువుగ మెరిసే చూపులు !
తడియవు తడియవు యెంత కురిసినా
వలపు జేడుల బడి యెడదలు !
తనియవు తనియవు యెంత విరిసినా
వెన్నెలసుడులలో కన్నులు !
అందవు అందవు యెంత చొచ్చినా
యెడదల దొలిచే చేతులు !
ముందుకు ముందుకె యెంత విచ్చినా
పెదవుల నమిలే చూపులు !
తెలియవు తెలియవు యెంత ప్రాసినా
బ్రతుకుల సంజేలగంటలు !
కలియవు కలియవు యెంత సొలసినా
ఒకటై రెండు యెడందలు !

గ తా గ తం

చూచినకొలంది రాబోవు వత్సరా

లలసా లనిపిస్తాయి !

కడచినవి వెనుదిరిగి చూస్తే

వేవేగ నడిచె ననిపిస్తాయి !

సంతోషమైన సంతాపమైన

ఒకజ్యోతి కమ్రసారభమే !

చిరకాలపు కర్పూరమైన !

కడచినకాలపు చందనమోకద !

వి కృ త హా స ం

హృది పొంగే తరుణ మధువనంలో
నిదురించా నొక నీరవరాత్రి
గుసగుసల నెసగి నా మదిలోన
కొసరి కల లవెన్నో కదిలాయి !

మధూదయారుణిమచ్ఛాయలలో
హృది నిండే యానందముకొరకై
వెదకాడగ ప్రకృతియే వికృతమై
వికటహాస మొనరించినది !

“గ జే ౯”

హాయిలో నేల యెద కింత హింస?

తీయపాటలో బాధేల వంశీ !!

హాయిలో!!

శకలశకలాలుగా నిన్ను విరిచి

వికలరుతు లందె జగతి మైమరచు!!

హాయిలో!!

ఏల అమృతమ్ము నాశించు వీరే

నందనము నేలకే దించుతారే!!

హాయిలో!!

మురళి నీ పాట నేల గద్గదము?

రజనికంఠాన నేల బుద్బుదము?

హాయిలో!!

వి ర హి ణి రా ధ

విరహానలంపుబాధ
భరియింపలేదు రాధ!
తన చూపే నీదు తేరు
చను దివ్యపథముగ గోరు
తన వినికియె నీ మురళీ
స్వనస్పృతానిలముగగోరు
విరహానలంపుబాధ !
భరియింపలేదు రాధ!

ఊర్పు వేడి వాడె విరులు
ఉరమునుండి యూడె సరులు
కేశరాశి అశ్రువారి
రాశితోడ కలగి పొరలు
విరహానలంపుబాధ
భరియింపలేదు రాధ!

*స్వాగతము :

సంధ్యారుణిమ రుచిరజ్యోతులు
సకలపాంథులకు స్వాగతము
నందనవని హరిచందన వివృతా -
నందాంగణమున స్వాగతము
ప్రసవసుగంధిల నిహారశీతల
పాద్యజలముల స్వాగతము !
విచికి లాక్షతా దధి మధు ఫలరస
రచితార్ఘ్యంజలి స్వాగతము !
వసంతాంత మృదుకిసలయతోరణ
మస్మణాంగుళముల స్వాగతము !
అదభిత కదళీ శ్యామ విస్మయ
చ్ఛదనకరముల స్వాగతము !

గ్రీష్మజ్యంభణము

నడిమింట చండరవి మండు నెండ కాచె!

వడగాలులు సుడి తిరిగి హోరు మని వీచె!

‘సడలి తరువ్వుములు జరజర మని రాలె!

వడలి సుమధలాలు సొగసుచెడి పడి తూలె!

కడలంటు బ్రదుకులను జీవరాశి రోసె!

బడలి మంచెపయి తోటమాలి కనుమూసె!

౨. ఈరేడుజగాలు కాలె ఈ గ్రీష్మ జ్వాలాకీల!

ఈ తాపమునార్చు నేత లేడు ఈపాపముతీర్చు త్రాత లేడు!

అనల మ్మనిలమ్ము కలిసి, ఆకాశము నొసట పొగలు

వనరుజీవజంతుతతుల బ్రదు కాశలకడలరగులు

ఈ తాపము ఈ పాపము

ప్రేమకొరకు మరిగి మండి వీలిపోయినవి ఎడదలు

తేమకొరకు మరిగి యెండి చీలిపోయినవి యేరులు

ఈ తాపము ఈ పాపము

వెతలను మరపించు దారి కతలు మాయమాటలోయి

వితలా యెండమావులే వినిపించే పాటలోయి

ఈ తాపము ఈ పాపము

ఈరేడుజగాలు సోలె ఈ గ్రీష్మ జ్వాలాకీల !

3. ఎండకారు, ఎండకారు, తోటలన్నీ పండేకారు

వనభేవతకావికురులు మెరసి వ్రేలు కెంజివురులు!

తెరల తెరల కమ్మతాల లొరసి మరులుజిమ్ముత్రోవ!

]ఎండకారు !

తరులనీడల వీనేందిర పరచికొనిన చలిపందిర

విరిదేనెలు ఫలరసాలు కురిసి నోరు నిండేకారు ! ఎండకారు !

తెరతీసిన మావితోట సురిగి చనెడు పికముపాట

తేటలోన మేను మరచి తోటమాలి పండేకారు !

ఎండకారు ఎండకారు తోటలన్నీ పండేకారు !

తోటమాలి

తోటమాలీ! తోటమాలీ!

యేటి కింక లేవవు యీపాటికి నీ నిద్ర తేలి
తోటమాలీ! తోటమాలీ!

పాకి రేవులో కడలక పడవలాగిపోయినవో
ఏటిసీరు రాక తోట యెండి మాడిపోయినవో
తోటమాలీ! తోటమాలీ!

మావిపండ్లు కావిలోన మాగిపోయెనో యేమో
తావి జారి పూవులన్ని రాలిపోయెనో యేమో
తోటమాలీ!...తోటమాలీ!

వడగాలులు వీచుచుండ, ఒడలుకాలి మండిపోవ
మడులలోని విత్తనాలు ముడిగి విడిగి యెండిపోవ
తోటమాలీ.....తోటమాలీ.....

యేటి కింక లేవవు యీపాటి నీ నిద్ర తేలి
తోటమాలి! తోటమాలి!

౫ ఓసారి లెప్పు ఓ తోటమాలి
 హాసమ్ము చిందువదనమ్ముతోడ
 ఓ తోటమాలి ఓసరిలి లెప్పు లెప్పు
 ఓసారి లెప్పు ఓతోటమాలి లెప్పు!
 వేసంగి నలగి వేగునే ప్రాణితతులు
 ఈసారి లేచి ఈక్షింపు జీవగతులు
 ఆశాశ నందుకొనుమోయి లోకనతులు
 ఓసారి లెప్పు.....

వేసంగి క్రాగి వీగి భవి రిత్తవోయె
 హాసంత జీవనపుహాయి నిత్తువేని
 బ్రతుకంత వధుమ్మయ మ్మంచు మెత్తుమోయి.
 ఓసారి లెప్పు ఓతోటమాలి
 హాసమ్ము చిందు వదనమ్ముతోడ
 ఓ తోటమాలి ఓసరిలి లెప్పు లెప్పు
 ఓసారి లెప్పు ఓ తోటమాలి లెప్పు !

నీ కెందుకు

తోటమాలిజోలి నీ కెందుకు !

తోటలో తేనెతేటలో తీయపాటలో మునిగి తేలక
వనములో సఖిజనముతో సుధాసవములో మునిగి తేలక
తోటమాలి జోలి నీ కెందుకు ?

తోటమాలి నిద్రింపనూ లేదు

తోటమాలి మేల్కొనూ లేదు

నీదు ఊర్పులో నాదు ఊర్పులో

నీపాటల నాపాటల మాటల

పెరుగులో విరుగులో తరుగులోన

పరుగువారు కనబడనితేజమా

తోటమాలి జోలి నీ కెందుకు?

తోటలో తేనెతేటలో తీయపాటలో మునిగి తేలక

వనములో సఖిజనముతో సుధాసవములో మునిగి తేలక

తోటమాలి జోలె నీ కెందుకు?

చలిపందిరి

విరిచెలువలార నవమాధవీనికుంజ
మందు కలయంపిగా తేనియలను చిల్కి
గండవాడు లల్కి పై డిసింగంపుపీట
లం దతిథివర్యు లెల్లరు నధివసింప
పజ్జ గొజ్జంగి చలువవీవనలు గొనుడు

* * *

బ్రదుకందు గాసిలిన పాంథా
ముదియెండ శోషిలినపాంథా !
బరువైన చూపు విదళించు
చిరునవ్వు పెదవి గదియించు !
చలిపందిరిలోపల విందు
కలలూరు మధువనమునందు !!

మలుసంజ మంచు నునుజల్లు
వలికమ్మ తెచ్చెరలపెల్లు
ఎలదేటులార లే లెండు
విరిబోటులార రా రండు !!

నవవర్ష మధువులను తెండు
యువహర్ష గంధముల నిండు
క్రొవ్విరుల తేనెజడి ముసురు
మవ్వంపు గందవాడి విసురు !!

చలిపందిరిలోపల విందు
కలలూరు మధువనమునందు
ఫలరసాలు నవశీధువులు
కలరవాలు యువమాధురులు !!

అజరుండ వై తివిక పాంథా
అమరుండ వై తివిక పాంథా
ఇదె ఆశక్తై సుధాపాత్ర
ఇదె ప్రేమక్తై సుధాపాత్ర
ఇదె స్మరణక్తై సుధాపాత్ర
విస్మరణక్తై సుధాపాత్ర !!

వీ డోక్కులు

తీయమావిచివుల్లు మత్తిల్ల మెసవి
పాడి తెగపాడి, కోయిలా నేడు నీవ
సంత మలరారు వేరు ద్వీపాంతరమ్ము
చనియు, వీడవు మా హృదంచలము లెప్పుడు !

* * *

చివురు గుబురుల గూటిలోనె దాగితివి
చివురు రసమును చేదుగానె త్రాగితివి
తీయతీయగపాడి హాయి మనిపించుటే
కాని కంటికి కానరానె లేదోయీ !

రానే రావో కోయిలా ! ఇక నీవు
పోనే పోదువో కోయిలా.....

దెసల యంచుల పాట తేలి కరగేనో
ముసలిమ్మాకుల తోట సోలి మరిగేనో
పాయకే మా హృదయఫలకాల చిత్రిత
మ్మాయెనే నీపాట కానరాలే దీవె

రానేరావో కోయిలా! ఇక నీవు
పోనే పోదువో కోయిలా.....

* * *

పోయిరావే కోయిలా

పోయిరావే కోయిలా

వీడుకోలే కోయిలా

వీడుకోలే

చివురుగుబురుల

గూటిలోన

దాగినావే కోయిలా !

చివురురసమును

చేదు చేదుగ

త్రాగినావే కోయిలా !

తీయపాటల

హాయిగొలుపుటెగాని

కానరానె లేదోయి !!!

దెసల అంచున

నీదుపాట

తేలి కరగేనోయి

పసిమివెలుగుల

తోట నీలువున పులకరించేనోయి !!

ఆ శా గీ తి

కనవో ప్రతిఋతు మధురీతి!

వినవో యీ ఆశాగీతి !

వడలో సందడిలో...ప్రశాంత

వనజనసంగతి నీ ఆశ !

జడిలో అలజడిలో...మనోజ్ఞ

శంపాద్రుతగతి నీ ఆశ !

చలిలో ఆకలిలో...కలిత

స్వప్నసుధాస్తృతి నీ ఆశ !

పువ్వులోన మధువులో...హాసంత

కవిపికగళరతి నీ ఆశ !

కనవో ప్రతిఋతుమధురీతి !

వినవో యీ ఆశాగీతి !

గ్రీష్మసంధ్య

మెరసినవి విను క్షీణలోగిట వెలుగు తేనెలపై డిగిన్నెలు
కురిసినవి యీ తోటముంగిట ననుచు మల్లెలచలువసోనలు
ఒలసినవి యీ సంజవాకిట మధువులొలికిన పాటతేటలు
వెలసినవి యలసంపుబ్రదుకుల అమృతపై తన్యంపుబాటలు
జ్వరగినవి వెత లడగి యెడదలు మరపుటంచుల మెరపుపాలకి
కరగినవి తరళిమలు కన్నుల విరియు మించుల తోటమాలికి!

య క్షు నిగ్రీష్ట ము

నీకు మాత్రము కాకపోయిన
నాకు సుంతయు లేకపోయిన
ఆ వసంత మ్మటులె గడచెను
నీవు లేకయె ప్రేయసీ !

ఎడద వ్రీల్చు వియోగశాపము
ఒడలు కాలుచు గ్రీష్మతాపము
జగమె యుడుకుచు సంటుకొన్నది
జ్వాలాతోరణ మూచు నలుగడ
నీవు లేకయె ప్రేయసీ !

ఈ నిదాఘనిశీధి జాబిలి
ఏడ్చు నొంటిగ మించు టేర్లయి
ఈ వనిని సుమసౌరభమ్ములె
దావపావక శిఖిల నుమియును
నీవు లేకయె ప్రేయసీ !

ఏ లో ఏ లే లే

ఏలో కోయిల ఏలే

ఏలో ఏలేలే

కువ కువ కువ మంటూ

కురూ కురూ అంటూ

చివురులమాటున గొంతుక చించుక పాడే వేలే

చినుకులు రాలుటతోనే తోటను వీడే వేలే

ఏలో కోయిల ఏలే

ఏలో ఏలేలే !

కువ కువ మంటూ

కురూ కురూ కురూ అంటూ

చివురులరసమును చేదుగ చేదుగ తాగే వే లే

నవబుతుగీతము తీయగ తీయగ పాడే వేలే

ఏలో కోయిల ఏలే

ఏలో ఏలేలే !

కువ కువ కువ మంటూ

కురూ కురూ అంటూ

వడగాలుల సీగళాన ఓడిన చమ్రతపుచేలే

కడిచే వేసవితోనే కదలుచుపోయే వేలే

ఏలో కోయిల ఏలే

ఏలో ఏలేలే !!

వర్షపత్రావళి

క్రొత్త పాంగు

మొయిలునడకలఁ గ్రొత్త హాయిలు తోచినది !
 మెఱపుచిందులఁ గ్రొత్త మిసిమి మించినది !
 నాకలమ్మును గ్రొత్త నడక నేర్చినది !
 హృదయమ్ము క్రొంగ్రొత్త పదము పాడినది !

సీతమ్మ శోకమ్ము శ్రీకృష్ణలీల
 శ్రీరాము సత్యవాక్పారీణతయును
 గానమ్ముచేసిన కవిలోకమునకు
 ముసలినీతులవలని మోసమ్ముచాలు
 మతముపేరిటి ప్రాతకతలు చాలాల్చులు
 అని చాటుమాట యీ నా క్రొత్తపాట !

కవినమయాల శృంగిలములఁ దవిలి
 ఉత్ప్రేక్షలుపమలు నూరకే చొనిపి
 రంభోరువులు హేమకుంభ స్తన లని
 అవయవమ్ముల నసభ్యముగ వర్ణించు

విరసప్రబంధాల వృత్తమ్ము లింక
కాలగర్భమ్మున గడతేర్పవలయు
అను తేటనూట యీ నా క్రొత్తపాట !

అశరీరయా సఖ యాశ్లేషమునకు
పవలు రేలను దీయ బాధలఁ బొగిలి
విరహాగ్ని కీలల వేగి తపించి
తనియక భావగీతములను వ్రాసి
తమయాతనలయందు గుములులోకమ్ము
వారిపై విరజిమ్మ వలను గా దింక
అను క్రొత్తమాట యీ నా క్రొత్తపాట !

దారిద్ర్య మంది స్వాతంత్ర్యమ్ము లేక
కష్టజీవిక ననుక్షణము భారముగ
గడపుచు ముక్తికై యడలెడు మనకు
జ్ఞానమ్మునకు గానరాని యమూర్త
భావాలు వృత్తమా పద్యాలవేల
అను తెల్పిమాట యీ నా క్రొత్తపాట !

కనకసౌధాల సుఖావేక్షఁ గులుకు
స్వార్థపరులును సౌహృద్దహినులును
ఊడిగము చేయింప వాడు మొగాన

కాయకష్టము రక్తము చెమటూఁచి
నవయు కార్తికుమాట నా క్రొత్తపాట !

దారిద్ర్యతమసాన జలధిప్రళయము
తలపించు కార్తికు తన్ని కన్నీటి
తేటగూర్చిన మాట నా క్రొత్తపాట !

జలధి ప్రళయములోపలఁ జిన్నినావ
అనిపించు కార్తికు చినిపాప నవ్వు
'రేక గూర్చిన మాట నా క్రొత్తపాట !

శుక్తి విరహము

ఈవిదాహ మెటులారునో ! ఈ
ఈ హృదయతాప మెటుతీరునో !
జలదసఖుడు తన ప్రణయామృతమధు
కణము లెన్నటికి కురియునో !
ఈ విదాహ మెటులారునో !
ఆకసమ్ములో అమృతధారకై
అరయు నా కరవు బరువులో
విజనసీమలో వేదనాగ్నిలో
వేగు లెన్నటికి తీరునో !!
ఈ విదాహ మెటులారునో !!

రాజోవు మాడుపాటలు శుక్తి అను సంగీతనాటికలొనివి.

ని రీ క్షణ

ఈ తీరభూమిలో ఏకాకినిగ నీవు

ఎందుకై తపియింతువో సుందరీ ఎవనికై తపియింతువో!

చేయి కనుబొమలపై చూపు లాకసముపై

ఎరిడువెదవులతోడ ఎగయుగుండెలతోడ

పొంగి ని న్నలరింపబోవుతరగల గనవు

నింగివై పే వెతలక్రుంగుచూపే కాని

ఈ తీరభూమిలో ఏకాకినిగ నీవు

ఎందుకై తపియింతువో సుందరీ

ఎవనికై తపియింతువో !

శుక్తిముక్తాఫలము

“మెరపు తీగ లవిగో జలదవరి.

ఘన గర్జన లవిగో !!

మలయ వాయువుల

పులకలలోపల

కలలకోరికలు

అలలై పొంగగ

హాయి హాయిగా

తీయ తీయగా

అమృతధార లవిగో !!

యుగయుగాలుగా

పగలు రేలు నా

పడిన వేదనా ఫలమో

తరళ తరళమై

ధవళ కాంతులను

మెరనెడి ముక్తాఫలమో !”

నె మ లి

ఆడుతోంది నెమలీ ! తీయగ పాడుతోంది నెమలీ

రంగురంగుల తరంగవళులలో

రమ్యమైన పురివిప్పి గెంతుతూ

ఆడు

తేళుక్ తేళుక్కుని కన్నులు చెదరగ

మబ్బులపై నొక హరిచాపం !

అబ్బరముగ మెడ తిప్పి యాడు నా

నెమలిపింఛ మొక హరిచాపం—

మెచ్చగు పింఛము విచ్చేని !

విచ్చెడు గొంతుక హెచ్చేని

వనియే బృందాపనియో తానే

నందకుమారుడో అనిపింప !

ఆడుతోంది నెమలీ ! తీయగ పాడుతోంది నెమలీ !

హ రి వి ల్లు

అదిగో లేచెను హరివిల్లు !

హరివిల్లు ! హరివిల్లు !

ఆకసమందున అందా లొలికే

ఏడు రంగులా హరివిల్లు !

అదిగో !!

రవికి వాహనాలా? మబ్బుల

రథాలాచక్రాలా?

చూడ రమ్యమా చిత్రవర్ణముల

అమృతవాహినుల నును జల్లు !

అదిగో !!

నేరెడిరస మెవరో విల్లున

నిలువున పూళారే

పాలపిట్ట రెక్కల నెవరో

బాగుగ కట్టారే !

అదిగో !!

నీలనీలమై పచ్చపచ్చనై

అంచున విరిసింది—విల్లున

సంద్రము పాఠా పొలాల చాఠా

చక్కగ మెరిసింది !

అదిగో !!

పాలవెల్లిలో పసుపుకుంకుమలు

నూరి యలదినారా !

కోరి కూర్చి శ్రీ శ్రావణలక్ష్మికి

గొడుగు నెత్తినారా !

అదిగో !!

అదిగోలేచెను హరివిల్లు !

హరివిల్లు ! హరివిల్లు !

ఆకసమందున అందా లొలికే

ఏడు రంగులా హరివిల్లు !!

అదిగో !!

చి ను కు పా ట

చినుకు కన్నియల పరికిణి చెంగుల
చెంగున మెరిశాయే చిన్ని ముత్తైసరులు !
టిప్ టప్ !...టిప్ టప్ !...టిప్ టప్ !.....
పరికిణి చెంగులి మాటున బరువుగ
ఖంగున మెరిశాయే సిరిమువ్వవరుసలు !
టిప్ టప్ !...టిప్ టప్ !...టిప్ టప్ !...
చినుకు కన్నియల పెదవుల కెంపుల
కిల కిల విరిశాయే చిట్టి తట్టితలు !
టిప్ టప్ !...టిప్ టప్ !...టిప్ టప్ !.....
పెదవుల కెంపుల మాటున పేరట
పిలుపులు పిలిచాయే పిల్లమబ్బుసడులు
టిప్ టప్ !...టిప్ టప్ !...టిప్ టప్ !...
చినుకు కన్నియల ఊపిరిదారుల
తలుపులు తెరిచాయే వలపువైరజడులు !
టిప్ టప్ !...టిప్ టప్ !...టిప్ టప్ !.....

శ్రావణలక్ష్మి

శ్రావణలక్ష్మియై అవతరించింది
జగ మెల్ల చలువయై పులకరించింది
మేఘాల రథ మెక్కి ఊరేగుతోంది
మెరపుల జండాలు మెరసిపోతోంది
మసలు గాడ్పుల్లోన మాఝిన లోకం
విసురు పయ్యెరలోన వీడింది శోకం
ఆకస మంతటా అల్లివేసింది
ఊరూరనూ శాంతిభేరి మ్రోసింది
చల్లచల్లగ నయ్యె సూర్యుని తాపం
నల్లమబ్బుల నిల్చె నిండుని చాపం
శ్రావణలక్ష్మియై అవతరించింది
జగ మెల్ల చలువయై పులకరించింది

జానపదం

నేలమీదీ పైరగాలీ—స్లంగ

సెంప తాకీ లేపుతాదీ !

మణుసులో అణగారి మరిసీపోయిన కతల

మక్కువలూ రేపుతాదీ !

తెల్లవోరిందంటూ తెలివొచ్చిందా అంటూ

మెల్లా మెల పలకరిస్తాది—జల్లుమని

వొళ్లేల్లా పులకరిస్తాదీ !

ము ల గ సి ర

వాచ్చిందా తిరిగి వాచ్చిందా !

తొంగిచూసిన ములగసిరకి పొంగిపోయే తొలిమేగం.

వాచ్చిందా తిరిగి వాచ్చిందా !

సల్లాకట్టి యేన్దులబారో

కొల్లేటి కొంగలతీరో

అందాల మెరుపురథాలో

కిందా మీ దాతు నింగి రాలేయా పొంగి కూలేయా.

వాచ్చిందా తిరిగి వాచ్చిందా !

యేటివాడ్డుని మొల్లరుప్ప

యెల్లువగా నవ్విందీ !

నవ్వుతూ తనకల్లా నవరసులూ రువ్విందీ!

తభుకూలే ములుకూలై

వలపూలరేపంగ

వాచ్చిందా తిరిగి వాచ్చిందా !

తొంగిచూసిన ములగసిరకి పొంగిపోయే తొలిమేగం

వాచ్చిందా తిరిగి వాచ్చిందా !

చాత్ర కీ !

నీదుపాట విందున్ — చాత్రకీ
నీదుపాట విందున్ — లోకము
లేదు లే దనుచు వాదులాడినా
నీదుపాట విందున్

నుంచున తడిసిన మల్లె కైపులో
మించి యలరు రేరాణి వలపులో
నింగి మబ్బులు మెలంగకుండిన ఆ
నంగ శ్రేష్ఠమున ఆశాశలలో
నీదుపాట విందున్

చందనవిసినసుగంధవహములౌ
మందమందపవమానగీతముల
మించు దీగలై విశ్వ మెల్ల పుల
కించు వర్షహర్షాగమమ్ములో
నీదుపాట విందున్ — చాత్రకీ
నీదుపాట విందున్ — లోకము
లేదు లే దనుచు వాదులాడినా
నీదుపాట విందున్

వా న కో యి ల

చిటపట చినుకులు రాలగ

కో యని కూసె నదే

చిటారు కొమ్మకొస వాన

కోయిల హాయిగ తీయగ !!

ఎండలవేడిమి తరుగగ

నుండిన యెడదలు తడియగ

తీయగ పండిన ఫలములు

తిని తిని గళమ్మ విరియగ !!

దారిని పోయెడు పాంథుడు

తలెత్తి చూడగను

పారెడు కాల్యల జలములు

పకపక నవ్వగను !!

చిటపట చినుకులు రాలగ

కో యని కూసె నదే

చిటారు కొమ్మకొస వాన

కోయిల హాయిగ తీయగ !!

మ యూ రీ!

నటన మాడవే మయూరి

నటన మాడవే !

కటి యిటు నటు కదలియాడ

చిరుపదాలు చిందులాడ

వంపులమెడ సొంపు లొలుక

ఇంపుగ గళమెత్తి పాడి

॥నటన॥

చల్లని తడిగాలిపిల్ల

మెల్లగ నిను తాకెనుగా

రెక్కల సందున నేదో

చక్కిలిగింతాయెనుగా

॥నటన॥

ఆకసంపు టంచు దాటి

వైకి వైకి ప్రాకివచ్చు

నీలిమబ్బు దుప్పటాన

తేలియాడు కలలలోన

॥నటన॥

ఉరుములసడి మెరపులవడి
చినుకులజడి తాళముగా
సరస నీసఖుడు పురివిడి
వన్నెలకన్నుల చూడగ
నటన మాడనే మయూరీ
నటన మాడవే !

॥నటన॥

ఇంద్రధనుస్సు

నింగికి నేలకు వంగిన వంతెనగా

రంగుల కురిసే ఇంద్రధనుస్సిదిగో!!

నింగికి!!

సప్తాశ్వములు లాగెడు అరుణరథం

సప్తవర్ణదీప్తముగు గగనపథం

వర్ణవర్ణముల విద్యున్నాలికలు

కర్ణ పర్వమర్చిత కథానికలు!!

నింగికి!!

నేరెడుఫలముల ప్రాపుల నిగనిగలు

బారులు తీరిన పాలపిట్టజతలు

చాయలుతీరిన సంద్రపుపాయ లవే

పాయలుతీరిన పొలాలచాయ లవే!! నింగికి!!

పసుపు నలందిన దిక్కులకడప లదే

నొసటను కుంకుమతో మిను వెలది యదే

జేగురు నేలువ వ్రేలెడు చెలువ మదే

శ్రావణలక్ష్మికి నిలిపిన ఛత్ర మదే!!

నింగికి!!

అ భి సా రి క !

గాలివానరేయి ! ని న్నీ
కానలోన నెటులు కాంతునోయీ !!
మనసులోన ఊరు తీయకోర్కులు
కనుల యెదుట నాడు నీడలై
ఇరులు చీల్చి దూయు మెరపుతీవల
తభుకులోన చెరిగి కరగునోయి !!
హృదయమందు నిన్ను గూర్చి మాటలు
కదలియాడు తీయపాటలై
ఉరుము సడుల నుడిగెనోయి పాటలు
వెరపులోన దారి కాననోయి !!
పొదరుచాటో తీవమాటో నిల్చితో
వెదకలేను వేసరిలితినే !
ఇరులలోన ప్రాద్దు తెలియదే నీ
విందు వచ్చి వెడలిపోయితేము !
గాలివానరేయి ! ని న్నీ
కానలోన నెటులు కాంతునోయి !

జలదాగమనం

మురళీధరుని మోహనగానము
మరల వినబడునదే !

గోపభామినికి పోయినస్వర్గము
తిరిగి కనబడునదే !!

గోపభామినికి గ్రీష్మమంతయు
హరివియోగమున వలవంత !
శౌరిరాకచే జలదాగమమున
ఆనందప్పుగు కొండంత !!

జలభరితములౌ చల్లని మెల్లని
జలధరముల నడకలలో
మదమయూర సమృద్ధనాట్యమ్ముల
మృదుకేకారవములలో !!

శిఖిపించము తన శిరసున మెరయ
అఖిలలోకములు మునియ

శ్రావణసీరదశ్యామలదేహుడు
బృందావనిలో వెలయ !!

మురళీధరుని మోహనగానము
మరల వినబడునదే !

గోపభామినికి పోయినస్వర్గము
తిరిగి కనబడునదే !

మే ఘ మా!

మేఘమా ! మేఘమా !
గంగవలపులో సాలపులో
బెంగయూర్పులో
కనలు నెండలో తేలుతూ
గగన మంబెదో !!—మేఘమా !
హృదయ మావిరుల్ వదలుతూ
కదలి కదలకే
కుంగి పొంగుతూ నింగిపై
కంగ చాపుతూ
నిండుకడలి తేడెగా నీకన్న
తండ్రి! కన్నతండ్రి!!—మేఘమా !
వలపు టలలలో కలలలో
వగల సగమయీ
వెలుగుపొరలలో యిరులలో
తిరిగి వరుగయీ
మరుగుప్రేమికుల్ నీ
కన్నదమ్ము లన్నదమ్ములు !!—మేఘమా !

ది గ కో యి !

మెరిసే మబ్బులలోనో
విరిసే పూవులపై నో
చరియించే నా చెలీ ! చెలీ !

మేను

పులకించే—నా చెలీ చెలీ !
దివ్యలోకమునుండి
దిగకోయి దిగకోయి
దేవతామూర్తి నా చెలీ !
వలచే గాలులపై నో
తలచే దారులలోనో
తలపించే నా చెలీ చెలీ !

మేను

మఱపించే నా చెలీ చెలీ !
దివ్యలోకమునుండి
దిగకోయి దిగకోయి
దేవతామూర్తి నా చెలీ !

ఉజ్జయినిపిలుపు

“రమ్మాయి ! జలధరా ! మదభరా !
స్వాగతమ్మాయి ! అమృతధారాధరా !
ఉజ్జయిని ప్రేమసామ్రాజ్యాల నెలవంచు
ఊరూర నింటింట మారుమ్రోగగ నిమ్ము ! రమ్మాయి.
ఆమహాకాళు ఫాలాక్షి కెంజాయ !
అభిసారికల పాదలాక్ష క్రొంజాయ !
ఆనందధామాన సరయగా రమ్ము !
ఆమంద్రరవళి నాలాపించి పొమ్మాయి !
రమ్మాయి ! జలధరా ! మదభరా !
స్వాగతమ్మాయి ! అమృతధారాధరా !”

అలకానగరి!

ప్రణయజీవనపు బాటలకలినే

వలపుతోట అలకానగరి!

ప్రణయిహృదుల పులకలొచ్చు మెరసే

కలికావళి అలకానగరి!

తీయతావి తెరిలందు చిందుక్రోం

దేనె లాను భ్రమరావళులు!

తేలి సోలుచును జోలపాడు భ్రమ

రాళి వ్రాలు కుసుమాళులు!

హాయి మీరగా నూయ లూగు కుసు

మాళితో తరులతావళులు!

మందాకినిపయి నందగించు నవ

నందనాళి జ్యోతాన్నివళులు!

కర్మములలీలా కమలాలు

అలకల తెలిమొల్ల సుమాలు!

ముఖములపై లోధ్రరజాలు
శిఖలను విరియు కురవకాలు
సీమంతముల కడిమిపూలు !
తలపగలమె అలకానగరీ
లలనావళి చక్కదనాలు !
వలపు లాలుకు తియ్యదనాలు !

మే ఘ ర ం జ ని (1)

ఘనాఘనా ! ఘనాఘనా !

గర్జింపవా ! ఘనాశని !!

ఘనాఘనా !!

దిశాంతములనుండి వైకి

కొసల్ బిగించి లేవనీ

ప్రశాంత సమీర ప్రసరిత

పయోధ్రు విసీలశాటి !!

ఘనాఘనా !

వియత్తలికా తటిల్లతల్

చలచ్ఛకితలై పారగ

ధరాతలాన వారిధుల్

నభోంగణమ్ము మీరగ !!

ఘనాఘనా

చిటుక్ చిటుక్ చిటుక్ చిటుక్

చిద్రుప లాచు చినుకుజేడులు

ఝరత్ ఝరత్ ఝరత్ ఝరత్

ఝరులై ప్రవహించుధార

ధారాధరా ! ధారాధరా !

కురియింపవో ! ధారాఝరి !

ఘనాఘనా ! ఘనాఘనా !

గర్జింపవో ! ఘనాశని !

ఘనా ఘనా !!

మే ఘ ర ం జ ని (2)

హే దయాంభోధరా పృష్టన్యాయ
నయా నీజీవధార !

నా తానమందు నా గాన మందు ఉ
ద్ధీన మా వేడి యావిరుల్ !

వినువీధి దాటి ఘననీలశాటి
గా పైకి లేచునా తెరతెరల్
భూమ్యంతరాళముల వంతెన లా వి
ద్యుల్లతల్ తనువు హృల్లతల్
ద్విగంతరమ్ముల మారుమ్రోయు గ
ర్జనములకొ మురియు మనములు !

వలిగాలి వీచ జలధార లాచు, ఝర
ఝరా ఝరా ! ఝర ఝరా ఝరా !

హే దయాంభోధరా ! పృష్టన్యాయ పడె
నయా నీ జీవధారా !

వ ర ల క్షీ !

స్వాగత మమ్మా !

శ్రావణ వరలక్ష్మీ !

చయాకువలయాక్షీ !

స్వాగత మమ్మా !

వినీలజలదాంచలా !

చలచ్చంచలా మేఖలా !

హరిమృదులకుంతలా !

ఝళంఝళితథారానూపురా !

స్వాగత మమ్మా !

శ్రావణవరలక్ష్మీ !

చందనానిలశీతలా !

కుందకుసుమమృదుదరస్తి తా ! !

మధురాశాడోలికా ?

ఫలభరితోద్యాసమాలికా !

స్వాగత మమ్మా !

శ్రావణ వరలక్ష్మీ ! !

వొల

యెయ్యరా వొల యెయ్యరా
యిసి రెయ్యరా వొల యెయ్యరా!
సెంద్ర వొంక రూపుమానే! మబ్బు
నీకట్లు రేతిరి కాసె!
సంద్రము హోరున మ్రోసె! కెరటాలు
మింటిపై వురకలు వేసె!! యెయ్యరా వొల!!
కెరటాలు విరిగినకాడె! మిల మిల
మెరిసేటి సేపలతోడ!!
బరువైన వొల లాగినావా! ఇల్లె
బంగారమై తూగినావా!! లాగరా వొల!!
కన్నులునెదిరిని నేడు! వొలలో
వాన్నేల సేపలు సూడ!
కొంపలో కుంపటికాడ—కునుకు
కోడలు ఆసతో సూడ! యెత్తరా వొల!!

అ భి స ర ణ

సఖుని గాంతునే! ఆహా సఖుని గాంతునే!

నీలిమబ్బు మేలిముసుగులో

తేలిపోవు తారానారినై

తరువు తరువు వెనుక తారుచు

అడు గడుగున నూహ లూరుచు

ఆహా సఖుని గాంతునే

మోమున చిరునవ్వు మొలకలో

మ్రోల నిలిచి తీయపలుకులో

మైమరపున మధువు లొలుకగా

ప్రేమడోల నోలగింపగా

ఆహా సఖుని గాంతునే! ఆహా సఖుని గాంతునే!

కృష్ణ జననం

భువననేత శాంతిదాత

పురుషోత్తము డవతరించె

పృథ్వీతలి నెట యెట యెట ?

మధురానగం !—యెట యెట

మధురా నగరి !

ఆశాహృదు లోలలాడె

ఈరేడు జగల

అలవై కుంత మిలా శలి

కవతరించె నెట యెట యెట ?

మధురానగరి !—యెట యెట

మధురానగరి !

జగతీప్రజ కీక అంధతమో, బంధన లోలగు ననుచు

ధర ధర్మదేవతకు స్వేచ్ఛాస్వగతులు కలుగు ననుచు

వసుదేవదేవకీదేవుల వరములు పండె ననుచు

గలగల మని యూడిపడెను కరచరణశృంఖలాళి
 చరచర మని తెరచుకొనియె చెరసాల ద్వారపాళి
 ఎడ యెడముగ పాయ విచ్చి యమునానదీమతల్లి
 శిశువుతోడ వసుదేవున కొనగె త్రోవ రేపల్లె!
 దూరమాయె దూరమాయె
 దూరహంకృతి నిరంకుశత !
 ఇలాతలిని భర్తపరత
 నెలకొన్నది యెట యెట యెట ?
 మధురానగరి !—యెట యెట
 మధురానగరి !

కృష్ణావతారం

బృందం:—అల వై కుంతపురంవారం ! మేం
శ్రీమహావిష్ణు పరివారం !

గరుడ:—అందమైన రెక్కలూ
అనంతమైన వేగము గల
గరుడుడ నేనె !
శాస్త్రధనుష్పాణి జగము
లేల తిరుగు తేరు నేనె !
దేవరాక్షసుల పోరుల
విష్ణువాహనము నేనె !

బృందం:—అల వై కుంతపురంవారం ! మేం
శ్రీమహావిష్ణు పరివారం !

సుదర్శనం:—కృష్ణుని తజ్జని కేంద్రముగాగ
గిరగిర తిరిగేచక్రము నేను !
మధ్యందిన మార్తాండునిపోలె

మహాతేజమున మెరయుదు నేను
 సముద్రమథనపు సమయమునందున
 అనేకాసురుల హత మొనరించిన
 కృష్ణుని తర్జుని కేంద్రముగాగ
 గిరిగిరి తిరుగు సుదర్శన మేను !

బృందం:—అల వైకుంఠపునంవారం ! మేం
 శ్రీమహావిష్ణు పరివారం

శార్ఙ్గము:—శార్ఙ్గము నేను
 కురంగపు వంపుల సొంపుల ధనువును నేను
 వైకుంఠేశ్వరుడా శ్రీమహావిష్ణువు ధరించే
 సుందరధనువును నేను
 స్త్రీవలె తోచియు పురుషుని
 ధైర్యముతో చెలగుచును
 రథ గజ తురగపదాతుల
 రాక్షసబలము లడంచిన
 వైకుంఠేశ్వరుడా శ్రీమహావిష్ణువు ధరించే
 సుందరధనువును నేను !

గద:—హరి ధరించు గద నేను !
 కౌమోదకీ నా నామము !

సరయూనది మధించితిని !
 చంపితి ఘోరాసురులను
 హరిధరించు గద నేను !
 నా నామము కౌమోదకి !

పాంచజన్యం:—భం భం భం, భం భం భం, భం భం,
 పాంచజన్యమును నేనే !
 పాలకడలి జన్మించినతోడనె
 శ్రీపతి ముదమున చేపట్టెను నను
 నా నాదముతో దేవవైరులకు
 నాశ మొదవును రణాంగణమ్మన
 భం భం, భం భం, భం భం, భం భం,
 పాంచజన్యమును నేనే !

ఖడ్గం:—నందకమను ఖడ్గమును
 న న్నెదిర్చి రణమ్మందు నాశమై పొందుదురు !
 తలచినతోడనె విష్ణుని కరమ్మంటి మెరయు నేను
 నందక మను ఖడ్గమ్మను !

బృందం:—అల వై కుఠపురంవారం !
 శ్రీమహావిష్ణు పరివారం !

ఆ మహావిష్ణు వవతరించె, లో
కావనార్థమై వ్రజభువిలోన !
మేమంతా గోగోపజనమై
అనుసరించెదము విష్ణునిసేవ !
అల వైకుంఠపురంవారం !
శ్రీమహావిష్ణు పరివారం !!

* వైతాళిక గీతులు

మేలుకో స్వప్నలోకరాజ్ఞి మేలుకో
 చా లింక నిదుర శాక్యరాజ్ఞి మేలుకో
 నిశాతమస్సులు నిరాసములై నశించెనులే
 దిశాంతభూమిని ఉపఃకామిని హసించెనులే
 స్వాంతమ్ముల శాంతహిమధునులు వర్షించెనులే
 అంతరమున నఖిలవిశ్వమును హర్షించెనులే

* రాగల 20 పాటలు ముద్దచరిత్రాత్మకమైన దివ్యజ్యోతిసాటికనుండి.

మాయాదేవిస్వప్నం

నిద్రాముద్రితపు కప్పు

సార్వభౌమినీ !

విశ్వజ్యోతిష్కతీ ప్రమోదయామిని

స్వప్న లోకచ్ఛాయావీణా

సమ్మోహననిస్వనాలు

పర్వదిశల విస్తరిల్ల

సార్వభౌమినీ

విశ్వజ్యోతిష్కతీ ప్రమోదయామిని

* * *

విహరింపవె మారాణి

మోహన

నిహారపథ సోపానపాల్మిపై !

అలసనిమిలిత సుందరనయనా !

పులకిత సకలాశామృదుశయనా !

మహనీయాశయ కాంచనసదనా !

విహసన మధువర్షాచితవదనా !

విహరింపవె మూరాణి !

మోహన

నిహళపథసోపానపాళివై

విహరింపవె మూరాణి !

ప్రబోధము

చైత్రజీవచైతన్యము గొను మీసారి
మర్త్యశరీరీ !

ఆర్తిహాలహలధారీ !
ఆనందసుధక్రోలు మీసారి !
శాంతతరళశుభకాంతిలో
చందనానిలభ్రాంతిలో
ప్రాచీదిశ నరుణరోచిలో
ఆశా లసదమృతపీచిలో !!—

అఖిలేశ్వరనా తేజస్సే
నకలలోకైకమా వర్చస్సే
శాక్యరాజ్ఞిగర్భమునందు
జ్ఞానరవియై జనన మొందు !
చైత్ర జీవచైతన్యము గొను మీసారి !
మర్త్యశరీరీ !

ఆర్తిహాలహలధారీ !
ఆనందసుధక్రోలు మీసారి

వై తా ల్లి క గీ తి

మొరయు దిశాముఖ మే మన్నది యే మన్నది?
మరుగు నుపక్కిలి యే మన్నది ?
తెలివివెలుగులో శతసూర్యచ్ఛవి
మెలగనీని తేజము కలుగు నని !
పొరలు సాగర మ్మే మన్నది యే మన్నది ?
కెరలు చకోర మ్మే మన్నది ?
చలువవెలుగులో శతచంద్రప్రభ
తొలగద్రోయు తేజము కలుగు నని !
ఎరగు హిమశిఖర మే మన్నది యే మన్నది ?
కరగు గిరిర్షుర మ్మే మన్నది?
ఎడదలోతులో హిరణ్యగిరినే
కడకు ద్రోయు తేజము కలుగు నని !
విరియు పంకజ మ్మే మన్నది యే మన్నది ?
ఉరలు పరాగ మ్మే మన్నది ?
వలపుబరువులో అమృతభాండమునె
తలపనీని తేజము కలుగు నని !

గౌతమబుద్ధుని జననం

ప్రమదావని కింశుకసాలము
కకుబంతస్పృత మృదుకిసాలము
కమనీయ సురభిసుమజ లము
హిమశీకర సింఛితమూలము

కింశుక పల్లచ్ఛాయాకుంజములోన సంపూ
ర్ణాంశుమతి రాణి స్వర్ణ తర్దికపై ని
విశ్రమించి నయనముల సుధారుచు లేసగ కన్నది
అశ్రమమున ఆఖిలేశు నంశమానిసుగు !

* * *

కలలు ఫలించి జగతి వెలిగించు సుతుడు రాణికి జనించె
మలయానిలము లలమి లుంబినీవనము నందనమై మించె
మాధవీలతిక వలపించి ప్రోవులై పూచె కోటపై ని
బోధితరుశాఖ పులకించి మొలకలై లేచె తొటలోన !

* * *

రాజసౌధ మజరావనము !

రమ్యమానందకాననము !

దివ్యశరీరులు తిరోహితులై చరించిరి

దిక్పాలకులు సువర్ణఢోళిక వహించిరి !

రాణిని సూసుని రాచనగరు చేర్పించిరి !

కానికలసు దీవెనల ననల నర్పించిరి !

రాజసౌధమజరావనము !

రమ్యమానందకాననము !

అసితముని ఆవేదన

అసదృశ తేజోవర్తి

శిశుమూర్తి శిశుమూర్తి !

అఖిలము వెలిగించు జోతి వీవె నీవె నీవె !!

కనగా గలిగితి నిన్నమరకమలినీ సుఖాధునీ !

జరాభరితుడనే నేను

వినగలనే యిల శాసనములౌ

నీ మృదులభాషల మధురకలస్వని

కిసలయారుణవృక్షా నీ

మస్మణ చరణతలమున నను

పారలనీ ! తరలనీ !

చింతారహితముగ సుప్రశాంతియుతముగ

నా వయోజీవిక నిక మరలనీ

సురుగనీ ! పరలోక మ్మరుగనీ !

యువమానవ భావిమార్గవృక్షీ !

భువినవతారమా స్వర్గశక్తీ !

అసదృశ తేజోవర్తి !

శిశుమూర్తి ! శిశుమూర్తి !

పీనాడొ యేనాడొ

ఈ నాడె కాదు ఇం కే నాడొ యే నాడొ

ఈ గాలి నెరుగనే నేను ?

ఈ నేల తిరుగనే నేను?

మనసు నలరించు కష్టని గాలు లివి యవే

తనువు సొలయించు చల్లని దారు లివి యవే!

ఈ నాడె కాదు ఇం కే నాడొ యే నాడొ

ఈ గాలి నెరుగనే నేను ?

ఈ నేల తిరుగనే నేను?!

ఎరుగనే వీరు నా బంధులు! వీరు నా బంధులు!

మనసు కలిసియు కలియకుందురు

సరస నిలిచియు నిలువకుందురు !

ఎరుగనే వీరు నా బంధులు! వీరు నా బంధులు !

ఈ నాడె కాదు ఇం కే నాడొ యే నాడొ

ఈ గాలి నెరుగనే నేను?

ఈ నేల తిరుగనే నేను?

స్వయం వరం

కామదేవు కొలువున వలపుల
రేకలను విరియు ప్రసవాలమోయి
కనవోయి ! కనవోయి !
ఓ మధుపాయీ ! కనవోయి !
హృదయములో కస్తురులో
మది నలలొ చంచలలో !!—
పువ్వుశరాలు మైమరచెనో !
యువహరిణి దేసలుపరచెనో !
పరువిడు వలపుల ప్రసవమ్ము నెటుల
బహుమానింతువో భ్రమరకుమారా !
మదనవిశిఖలకు మెరుగగు విరి నెటు
బహుకరింతువో భ్రమరకుమారా !

సో మ రి పా ట

ఆమని పొంగులో

అలరు లేమ ముసుంగులో

సోమరిగాయకుండు

నే డేమని పాడెనో, బ్రదుకు

నేమని పాడెనో,

ఎందుకని—సౌందర్య మెవరికని!

కమ్మనైన విరిముసుంగు చాయనే

వేడిర క్తమ్ము చిమ్ము కంటకమ్ము గాయమే!

ఎందుకని—సౌందర్య మెవరికని!

ఆకటి బాటలో

అలము చీకటి తోటలో

సోమరిగాయకుండు

నే డేమని పాడెనో! బ్రదుకు

నేమని పాడెనో,

దుఃఖమ్మని—సౌఖ్యమ్ము దూరమ్మని!

బ్రదుకు తెరువు నరయు ప్రాణి గొంతులో
 బెదరి యుసురు వదలు నల్పజీవి జాలి వంతలో
 దుఃఖిస్తుని—సౌఖ్యిస్తు దూరస్తుని !
 ఆమనిపొంగులో
 అలరు లేమముసుంగులో
 సోమరిగాయకుండు
 నే డేమని పాడెనో, బ్రదుకు
 నేమని పాడెనో !

భ్రమర ప్రబోధము

భ్రమరా ! ఓ భ్రమరా !

సిరులతెరలలో పొరయు నిరులలో
ఒరగు మనికి చాలులే చాలులే

మేలుకో వేల, మేలుకో వేల
భ్రమరా ! ఓ భ్రమరా !

చెలిమికలలో వలపుటలలో
కరుణతెలిసి మేలుకో మేలుకో

చాలు లే నిదుర, చాలు లే నిదుర
భ్రమరా ! ఓ భ్రమరా !

* * *

చ్రమరప్రబోధము

భ్రమరా ! ఓ భ్రమరా !
సుమభవనము విడుమా !

మర్త్యజీవిత మ్మన నే మనుకొన్నావు ?
అర్తస్వరమో భరమా నిశ్చసనమ్మో
ప్రలయశ్రుతియో సంతత హింసారతియో

భ్రమరా ! ఓ భ్రమరా !
సుమభవనము విడుమా !

దేశదేశముల ప్రమోదలేశము కానము కానము !
ఆశ లరయు నయనమ్ముల రాలిన వశ్రులు అశ్రులు !
అంతఃపుర మేల ప్రణయ సంతర్పణ మేల లెమ్ము !
భ్రమరా ! ఓభ్రమరా !

చి తి జ్ఞా ల

రగిలి మండెను చితిజ్ఞాళ !

ఎగసి యార్చెను దహనకీల !

మేడలో వాడలో తోటలో బాటలో

అడుతూ పాడేటి కునుకుతూ కుళ్లేటి

తనువు మండెను చితిజ్ఞాళ !

కనలి యార్చెను దహనకీల !

వలపులో వంతలో ఆసుతో ఈసుతో

ఎగురుతూ గెంతేటి వగచి వగపించేటి

తనువు మండెను చితిజ్ఞాళ

కనలియార్చెను దహనకీల !

ఉజ్జ్వలప్రభాతము

అమలహృదయ కమలాకరా !

సకల వికలజనార్తి తమోహరా !

నిద్రారహితములౌ నీ నేత్రములవలెను !

హిమార్ద్రములౌ దిశల నరుణరాగమ్ము ప్రబలెను !

అదిగో ! ప్రథమ శకుంత మనోహరగానమ్ము !

అదిగో ! ప్రాసాదాంగణఘంటాధ్వనమ్ము !

ప్రస్థానము

ఈ యిరులుచీల్చుకొని యే వెల్లు పిలిచెనో
యేగుమోయీపథికుడా !

యిలు వీడి

సాగుమోయీ పథికుడా !

ఏ కొసకు సాగేవా ఆ దెసనె ప్రోగౌను
ఆశాప్రశాంతకీరణాలు !

వాగౌను

అమృతవాణీపురాణాలు !

ఇరులలో కడలంట మఱుగు తారలు మింట;
మనుజుహృదయాల పెనుమంట

కలడంట

కనలు నీకనుల కొనలంట !

జగములోపలి వంత మనసులోపలి చింత
తొలగింప నీ యాత్రకంతు !

యుగ యుగ

ష్టిలను జన్తింప నీ వంతు !

ఈ యాత్ర వల దంచు నెవరు పలికేవారు ?

ఎవరు ని న్నాపగలహారు ?

లోకాని

కెవరు సంతాప మావారు ?

వి యో గి ని

హృదయేశ్వరు డెందు పోయెనో యిక

నేనాటికి నిందు రాడుగా!!—

బ్రదు కంతయు వంతపాలుగా, ఏ

పాపమున కింత శాపమో!!—

ఎదలోపల నొదిగియున్న కోరిక

లెపుడే నెరిగింపనై తినే!

ఇపుడే యవి పొంగి కూలి చీలిక

లై పోయిన వేమిసేతునో!!—

అరవిచ్చిన పారిజాతమాలిక

సురమం దొకగడెయు తాల్పుడే!

తడి యారని దాని యూర్పు వేడిమి

వడి సుసిగాఁజాల నేలనో!!—

హృదయేశ్వరు డెందు పోయెనో యిక

నేనాటికి నిందు రాడుగా!!—

వై తాళికగీతి

పాలపుంత పర్వతముపై వ్రాలి పవ్వళించినదిలే
నాలవజా మింక భూమిపయి చిరునవ్వు నుంచినదిలే !
వేగుజుక్క ఆశ లల్లు చూడ్కుల వేసటలో
రాగళాటి యోసరిల్లు అంచుల బాసటలో
పాలపుంత పర్వతముపై వ్రాలి పవ్వళించినదిలే
నాలవజా మింక భూమిపయి చిరునవ్వు నుంచినదిలే !

విరాగగీతం

శ్రుతులు సమముగా బిగించి
నదింపు మోయి విపంచి ! శ్రుతులు

మనోహరమృగు హోయలుతో
అనేకరీతుల లయలతో
వినూత్న గీతులు సాగవో
వియోగతంతులు వీగవో ! శ్రుతులు

తీగశ్రుతి మించి లాగిన
సాగకే రాగ మాగునే !
తీగశ్రులు బిగి సడలిన
మూగమై రాగ మడగునే ! శ్రుతులు

* * *

విరాగగీతం

గడ్డిపువ్వు సుఖము

నీకు కలదా మానవుడా!

ఎండగాడ్పులందు గాని

వాన వరదలందు గాని

మంచుజడులయందు గాని

చింత, చీకు, వంత, వాడు

సుంతయేని లేని చిన్ని

॥గడ్డి॥

చిన్ని పూవుపైని యెగురు

నీతాళోకచిలుకయేని

హాయిగా క్రొంజిపురులందు

కూయుచుండు కోయిలేని

సొగసు వెరచి సురిగిపోదు

బ్రదుకు వెరచి పారిపోదు

జ్ఞానీ మానవ నీకె తగుర!

గడ్డిపువ్వు సుఖము

నీకు కలదా మానవుడా!!

బోధిమహిజం

అశాంతర చుంబితకాంతిలో

వాసంతికా మధురభ్రాంతిలో

శకుంతలోక సురభరాజము !

సుప్రశాంతము బోధిమహిజము !

బోధితరుచ్చాయాస్థితుడౌ గౌతముడు

ప్రపంచ

బాధాశమన విభాకర తేజోధనుడు !

ఒక్కడవే!

ఒకరయినా నీకేకకు ఓ య.సి రాకున్నా
ఒక్కడవే బయలుదేరు !
ఒక్కడవే బయలుదేరు
ఒక్కడవే ఒక్కడవే ఒక్కడవే బయలుదేరు !

ఓరీ ఓ అభాగ్యుడా,
ఊరంతా భయంచేత
గోడవైపు తిరిగి మాట
లాడకుండా నిలుచున్నా
మనసు విప్పి లోలోపలి
మర్న మేదొ కంత మెత్తి
నీకు నీవె చెప్పవోయి !

ఒక్కడవే ఒక్కడవే ఒక్కడవే బయలుదేరు !

*రవీంద్రుని ఏక్ లాచలా అను గీతమునకు అనువాదము. మహాత్మునకు
నవఖాళీలో ఈగీతము ప్రబోధానికి సహాయపడింది.

ఓరీ ఓ అభాగ్యుడా
 ఊరంతా ని న్నొంటిగ
 కారడవిని వదలి, తోడు
 గా యెవ్వరు రాకున్నా
 ముళ్లదారి తొక్కిళ్లకు
 కాళ్లు నెత్తురే చివ్వుగ
 నీ వొకడవె నడువవోయి !

ఒక్కడవే ఒక్కడవే ఒక్కడవే బయలుదేరు !

ఓరీ ఓ అభాగ్యుడా
 ఒక్కరై నా నీ ముంగిట
 కారుమబ్బు కాశరాత్రి
 దీపమైన చూపకున్న
 పిడుగుమంట కాల్పులోన
 పడి మండే నీ గుండెల
 ఒంటిగానె వెలుగనీయి !

ఒక్కడవే ఒక్కడవే ఒక్కడవే బయలుదేరు !

శ ర త్పత్రావళి

ఆ గ మ న ము !

చల్లగాలిలో యమునాతట్టివై

శ్యామసుందరుని మురళి !

ఉల్లము కొల్లగొనే మధుగీతులు

మెల్ల మెల్ల చెవి సోకు నవే !

తూలి రాలు వటపత్రమ్ములపయి

తేలి తేలి పడు నడుగు లవే !

పూలతీవ పొదరిండ్లు మాటుగా

పొంచి చూచు శిఖిపింఛ మదే !

తరువు తరువు కడ డాగి డాగి న

న్నరయు కన్నుగవ మురుపు లవే !

మురిసి మురిసి నా వెనుక దరిసి కను

మూయు చివురు కెంఁగేళు లివే !

వి భా వ రి

ఓ విభావరీ ! ఓహో విభావరీ !

నీహార హీర నీలాంబర

ధారిణి, మనోహరిణి !!

ఓ విభావరి !

నీ చంచల చేలాంచల

నిభ్రత్వ స్వప్న సీమలలో

ఏలా భయచ్ఛాయాజాల

మేలా సౌఖ్యరోచిక్లిల !!

ఓ విభావరి !

సంతత శాంతతరంగిణి

మదభరయునకురంగిణి

ఏలా యలసగమనమ్ము

ఏలా నవవిలసనమ్ము !!

ఓ విభావరి !

ధరణీతలచంద్రశిలా

తరళమంటపమున నిలిచి

యుగములుగ పరిభ్రమింతు

వగమ్ముడౌ యెవని వలచి !!

ఓ విభావరీ ! ఓహో విభావరీ !

నళిని - పవనుడు

ఆమె:—కుంజవని మధుర మంజులగానము
మందపవనుడా నీదేగా

అతను:—మంజులగీతీ మరందస్క్రితము
నళినీ నీదే గాదా !

ఆమె:—మృదులగీతముల మదరావములో
హృది పొంగింతువు పవనా !

అతను:—నీ మృదులపత్రములమదమాధురిలో
మైమరపింతువు నళినీ !

ఆమె:—ప్రణయ సరసి తేలుదమా

అతను:—ప్రణవ మరసి సోలుదమా

ఆమె:—యువకవరా !

అతను:—సుమరమణీ !

ఆమె:—అనిలసఖా !

అతను:—కమలినీ ప్రియసఖీ !

ఇద్దరు:—అనురాగాంబుధి నలరుదమా

ఆనందాంబుధి మునుగుదమా

శ ర ద్దీ తి

పసిడి మబ్బుల ముసుంగులో
పాలవెల్లి హారంగులో
తళుకుమెఱపుల తీవె లై
వెలుగు నాశాజ్యోతులు!!

కడలి కెరటముల ఆటలో
పొడియిసుక పొరల పాటలో
మలయపవనముల ఈలలో
చెలగు నాశాడోలలూ!!

తరులతాళి మలిపూతలో
పరదేశికపు తొలికూతలో
విరతిలేని మాటుమ్రోతలో
వినెద నాశాగీతులు!!

సంధ్యాదీపకళిక

స్వామి నీ యాలయమున

సంధ్యాదీపకళిక నోయి !!

స్వామి !!

అలలై తావులవలలొ మలయపవనములలో

తెరలొ నీ తీయని డిపిరితేనెల సోనలపై

తేలి సోలి పోదునోయి !!

స్వామి !!

ఝంఝానిలగతిలో

తావక తాండవత్ పదర్పుశంర్పుశన విరుతిలో

హృదంజలి కంపిలిపోవగ

డిగి తూగి పోదునోయి !!

స్వామి !!

ఘనతమోవివృతనిశీధి

వనపథాల దిగులు మిగులు

అభిసారిక నయనయుగళి

కాళాజ్యోతి నొందునోయి !!

స్వామి !!

విరహిణీ దృగంచలాల

తరళాశ్రుకణాలలో

మెరసినపుడె చెలిమికలలు

విరియ ధన్య నాదునోయి !!

స్వామి !!

లోకావలి పెన్నిద్దరలో తోగిన వెనుక

పెంజీకటి కవ్వలవెలిగే నీకాంతి సుధాస్రవంతిలో

కరంగి పోదునోయి !!

స్వామి !!

స్వప్న జగతి

స్వప్న జగతిలో ఛాయావీణా
సమదశ్రుతు లెవో సాగునవే !! స్వప్న జగతిలో !!

అంతరాళమున వింతరంగు లెవో
అలసాలసములై అలమునవే !
రెప్పపాటులో కోటికోటిశశి
రేఖలాశలకు యేగునవే !! స్వప్న జగతిలో !!

కల్పనాకృతులు కథలు కథలుగా
కదలి మెదలి చెలరేగునవే !
జన్మ జన్మ గతన్నే హమాధురులు
ఝురులు ఝురులుగా మూగునవే !! స్వప్న జగతిలో !!

జాడజాడలుగ జరిగిపోవు నా
నీడల నా ప్రియు డేడో !
గురుతు వై చికొని, కన్ను మూయగనె
జరిగిపోవు నే నీడో !! స్వప్న జగతిలో !!

జా జి - తు మ్మెద

చల్లగాలిలో పూలతోటలో కొల్లలై న వలపులలో
కన్న విచ్చి చిరునవ్వు నవ్వినది సన్నజాజిపూ వాకటి !!
దారినిబోయే తుమ్మెదబాలుడు దగ్గరగా నిలిచాడు !
సన్నజాజివిరికన్నె చూపులో తనచూపులు కలిపాడు !!
సన్నజాజివిరికన్నె యెడదలో తేనెజల్లు కురిసింది !
తుమ్మెదబాలుని కన్నులలోపల వానవిల్లు మెరిసింది !!
తుమ్మెదబాలుడు జుమ్మజు మ్మనుచు రమ్మర మ్మనగసాగె !
సన్నజాజివిరికన్నె సిగ్గుతో చివురుజొంపమున డాగె !!
తుమ్మెదబాలుడు నమ్మకమునకై తోటయే సాక్షిగాను
బాసల నెన్నో చేసినాడు విరిబాలకు మోదముగాను !!
జాజివిరివలపు తేనెల వాసల జడులలోన తడిశాడు !
జాజిపూపుపై మోజుతోడనే రోజు తెన్నో గడిపాడు !!

*ఆ శ్వసనము

శతపత్ర సుందరీ! అతిలోక
సౌందర్య బంధురీ!
యావనపరసి - మదభరిత
జీవితలావణ్యము లొరసి
ధగధగ మెరసి - శతమృదుల
దళములుగా విరిసి
వెలిసితే, చెలిమి కలలలో
అలసితే, సొలసితే,
తరుణారూణ నవరాగమంజరీ!
భ్రమరకంఠకలగానవాహినీ!
భంగసార్ద్ర హృదయాంజలీ!
సుందరీ! ఓ సుందరీ!

*రాగల తొమ్మిదిగేయాలు శతపత్ర సుందరి నాటికనుండి.

అస్తమయము

ఇనుడు కొండ దిగెనా అయ్యో,
దిగెనా అయ్యో, దిగెనా ?
నా వలపుల చేకొనకుండ,
నా పిలుపులనే వినకుండ, కొండ
దిగెనా అయ్యో, దిగెనా ?
యుగయుగాల దినదినంపుమోసము
ఓర్వగలనో యెన్నినాళ్లొ యీగతి
నగవుపాలుకాదె నాదు జీవిత
కనులు తెరచి కలువ చూచెనే !!
ఇనుడు కొండ దిగెనా అయ్యో,
దిగెనా అయ్యో, దిగెనా ?

కీ చు రా లు

హాయి హాయి హాయి
రేయివచ్చెనోయి !
తెరలు తెరలుగాగ యిరులవే
పొరలి వచ్చెనోయి !!
కలుగు కలుగు తలుపు తెరవరే
తలలు పైకి చాపరే !!
కీచు కీచు మంటు రెక్కలూ
రాచి రాచి పాడరే
కాలు తీసి కాలువేయరే
గంతు వేసి తేలరే
ఎరక పరచి యిరులలోపల
ఎగిరి యెగిరి పోవరే !!

వి ర హి ణి

తిరిగి, తిరిగి, తిరిగి యేలనోయి

ఈ రేయి యేలనోయి !!

మరిగి మరిగి మరిగి తరుగు

నాదు నెడదపైని తెరగ !

తిరిగి తిరిగి!

పడమట కను నిలిపి నిలిపి

బడలి దిగులు వడుదు,

సడలి ప్రీతునో, నా

ఆశామృతాలహారావళి !

తిరిగి తిరిగి !

సురిగిపోయె లోన, తేనె

పెరలు,తరుగ దిక దాహము

ఒరగి, ఒరగి, ఒరగి, కలల

బరువు నిదురలోనపడుదు !

తిరిగి తిరిగి !

జా బి ల్లి

జాబిల్లి వస్తున్నాడు
వెన్నెల్లు కాసున్నాడు
కల్లెత్తి చూస్తున్నారా !!
తూర్పుకొండవై నే
ప్రాకి వస్తున్నాడు
చూస్తున్నారా ?
ఓ జక్కవపులుగుల్లారా !
ఓ చక్కనిచుక్కల్లారా! రారే! రారేమర్రా!
తేలుదామా వెన్నెలక
వ్రాలుదామా కొలనుతిన్నెలక
విరాలి సోలే పద్మరాణి
ఇదే పోయి చూదామా !!

జోల

జోజో సఖి ! నిదురపోవే సఖి !

నూరు రేకుకన్ను లొక్కసారి మూసి హాయి!

తేరు తేటనీటి యలల డోల నూయ లూగవోయి !

జోజో సఖి ! నిదురపోవే సఖి !!

నిదురలోన నీ యాశలు కదలి రెక్క లొడవునోయి

విదలించిన రెక్క లెగని చదల తేలి మెదలు హాయి!!

జోజో సఖి ! నిదురపోవే సఖి !

పెలుగుతెరల చిమ్మకొనుచు మబ్బుతెరల చీల్చుకొనుచు

కలలలోకములను కోరికలచెలువల కలిసియాడు

జోజో సఖి ! నిదురపోవే సఖి !

స్వప్న లోకము

స్వప్నలోకము! స్వప్నలోకము!!

రంగురంగు వెల్లుతెరల చిత్రలోకము!!

పొంగి పొరలు వెన్నెలలో, చుక్కలసాగరములో,

ప్రోవు లోచు లోచు లోచు, చేరి చేరి చెదరిపోవు!!

ఫలియించని ప్రేమలో తరించని మాధురులో

పండి విరిసి అలసిన నీ గుండీయ చల్లగా నిమురు

స్వప్నలోకము! స్వప్నలోకము!!

రంగురంగు వెల్లుతెరల చిత్రలోకము!!

గ గ న యా న ము

సరసి విడిచి యెగయుదునో !

నే నెగయుదునో ! నే నెగయుదునో !

సరస సరస వెన్నెలతరగలు న న్నొరయ !

పై మి న్నరయ !

నూరురేకులూ తేలితేలి తెరచాపలై పైకి సాగు !

తొడిమరేకులే గాలిని కిందికి వడివడి త్రోయగ సాగు !!

వెన్నెలప్రోవులు క్రిందికి క్రిందికి

క్రొన్నన తావులు పైపైకి !

తారామండలి క్రిందికి క్రిందికి

నూరురేకులూ పైపైకి !—

పైపైకి ! పైపైకి ! పైపైకి ! పైపైకి !

మేలుకొలుపు

మేలుకొనవె శతపత్రా!
శతపత్రా! శతపత్రా!
అరుణ తరుణ కోమలగాత్రా!
అలసమీలితాయతనేత్రా!
ఉదయకాంతు లొదవెను కనవో!
హృదిని విరిసి మధువు లొలుకవో!
శతపత్రా! శతపత్రా!
కుక్కుటతతి మేల్కొలుపు లవే!
మధుపమాగధుల పిలుపు లవే!
సారససాధ ప్రాంగణసీమను
స్వర్ణపతాకల తళుకు లవే!
మేలుకొనవె శతపత్రా!
శతపత్రా! శతపత్రా!

రొద

రొదనేయకె తుమ్మెదా, రేగి

రొదనేయకె తుమ్మెదా !!

చెలిని నిదురింపగా నీయదే, నీ రొదా !

రొదనేయకె తుమ్మెదా !!

విరివలపని బ్రమయకే

పొందామర తళుకని మురియకే

చెలియూపిరి తీపికి సొలయకే అలయకే !! రొదనేయకే !!

హాయిగ నీ అరమూయు కనులలో

ఆడు పాపలే నీ చెలులా !

తీయనైన పెదవి యెటుపులో

తేరు తేనెలే నీ కలలా !!

రొదనేయకే !!

వింజామర వేయనె చల్లని

విరిగండము భరియించు రెక్కలతో

వింజామర వేయవె !

కంజానన యిపు డిప్పుడే ఆ

కలల లోకమున చెలగెడివేళ !!

రొదనేయకే !!

కొండకోన

కొండకోనలో కుంకుమమ్ము

శతకోటిరాశులై తూలె !

సెలయేటిపాయలై మేటిచాయలై

పాటలీకుసుమవాటియై !!

కొండకోనలో !

అవనితలమునకు, ఆకసమ్మునకు

అందమూ కెంపుబాటయై

నవగంధలహరి, నా

నందర్పురు లలము

మందపవనముల పాటయై !!

కొండకోనలో !

పొదరు పొదరునా గుబురు గుబురునా

కదలు పుబుగుగమి కూతలై

అలమందలను తోలుకొనెడు గో

పాలుని వేణువు మ్రోతలై

మధురీతులై మంజులగీతులై

కొండకోనలో !

సెలయేరు

కవిరా, సెలయేరా! రా, సెలయేరా!!

జలజల ప్రవహిలు సెలయేరా, సెలయేరా!

కలకల నవ్వుచు చిందుచు

కులికే కన్నెపిల్లవలె రా, సెలయేరా!!

రా, సెలయేరా! బిరాన, రా సెలయేరా!!

సెలయేరు: వస్తాను నేను వస్తాను, న

ర్తిస్తూ బిరాన వస్తాను!

తొలిమెరపు నడక ఒయ్యారంతో

తెలిమంచు చీర సింగారంతో

నా కలల తేనియలయూటలతో చిరు

యెడద రొదచేయు పాటలతో

వడవడ వణకించే మంచుశిలల

అడుగున తడబడుతూ వస్తాను!

తళతళ మెరయించే గులకరాల

గలగల పరువులతో వస్తాను!

ప్రతిశ్రుతి!

ఓహో ప్రతిశ్రుతీ! ఓహో ప్రతిశ్రుతీ!!

ఏటివార తోటలో తాటితోపు తలలనూపు

గాలి తీయ పాటలో

ఆకుపచ్చ చేలవెన్ను లల్లలాడు ఆటలో

నీపాటె విందునే! నీమాటె విందునే!

ఓహో ప్రతిశ్రుతీ! ఓహో ప్రతిశ్రుతీ!

వవలురేలు కొనలలో పాతకోట బురుజుపై

పలికించు నగారలో

దెసలు మారుమ్రోయ మ్రోగు దేవళంపుగంటలో

నీపాటె విందునే! నీమాటె విందునే!

ఓహో ప్రతిశ్రుతీ! ఓహో ప్రతిశ్రుతీ!

దారికాని దారిలో ఆకసమ్ము నంటి నిల్పు

కొండల నడిలో లోయలో

బంటరైన బాటసారి ఓ యన ఓహో యన

నీపాటె విందునే! నీమాటె విందునే!

ఓహో ప్రతిశ్రుతీ! ఓహో ప్రతిశ్రుతీ!

భృం దా వ న ము

కృ:—కోప మేల రాధా ! దయ
చూప వేల నానై !

రా:—మోసగాడవోయీ ! పలు
బాస లేల చాలునోయి !

కృ:—బాధ కలుగు చాల ! అప
రాధ మేదా నై ప వేల ?

రా:—అప్పుడె మోసగించి, తిరిగి
యప్పుడె నై ప మందువోయి !
ఓరి మెంతవరకో, నీ
నేర మీవె తెలియలేవా !

కృ:—ప్రాణసఖుడ గాన, నా
యాన, నను క్షమింపవేని !
నేర మేదా తెలియా, నే
నేరనై తి చెలియా !

రా:—రాతిగుండె నీడి ! ఎన్ని
రాత్రు లయ్యె నన్ను నీడి

వార్త యైన లేదు—నాడు

ఆర్తి నీకు తెలియలేదా !

కృ:—కలత వీడు చెలియ ! నీ

వలపు దక్క వేరు తెలియ !

రాధికాప్రియుండె, యీ

మాధవు డని విశ్వ మెరుగు !

రా:—కల్ల తెన్ని పల్కినావా ?

కృ:—ప్రతి న సేతు నమ్మలేవా ?

రా:—ప్రతి న తెన్ని సల్పినావా !

కృ:—ప్రాణసఖి పదములాన !

వదలను తుమియించుదాక !

రా:—మాధవ ! అపరాధము నీ

రాధను నీవే తుమించు !

కృ:—రాధారాణీ !

రా:—మాధవదేవా !

భద్దరు:—రాధామాధవప్రేమా

రామము బృందావనము

రాసక్రీడామనోజ్ఞ

ధామము బృందావనము !

'వెన్నెలరేయి

తార: కన్నుల కింపా వెన్నెలరేయి
వన్నెకాడ వెవరోయి !
చేసన్న సేతు వెవరోయి

చంద్రు: అందమైన యీ చంద్రనాకలో
నావికుండనే చెలియా !
నీ ప్రేమికుండనే చెలియా !

తార: నున్నని చెక్కిలి వెన్నెలకన్నా
మిన్నయై మెరసె నేలా !
నా కన్ను లిటు విరిసె నేలా !

చంద్రు: వెలుగుముద్దలో వెన్నపూసతో
మలచినాను నను చెలియా !
నిను వలచినాడనే చెలియా!

తార: అందమైన నీ చంద్రనాకలో
ఎందుకుతిరుగుదువోయీ !

చంద్రుఁ: చుక్కలలోపల
 సుందరివౌ నీ
 పొందుకోసమే చెలియా !

తార: నన్ను చేరగా
 తెన్ను నీ కెవరు
 తెలిసినారోయి సఖుడా !

చంద్రుఁ: మినుకు మినుక నీ
 మెరయు నీ చూపె
 దారిచూపెనే చెలియా !

తార: నన్ను చేరగా
 ఎన్ని నాళ్లుగా
 తిరుగుచుంటివో సఖుడా !

చంద్రుఁ: యుగయు గాలుగా
 పగలు రే యనక
 పయన మైతినే చెలియా !

తార: నావలోకి రా
 నీవో, నా కింత
 తావు చూపవో సఖుడా !

చంద్రుఁ

నావ నీదె గాదా ! చెలియా
నావ నీదె గాదా !
నీవె నడపవే చెలియా ! నావ
నీవె నడపవె చెలియా !

ఇద్దరు:

కన్నుల కింపా వెన్నెలరేయి
అందమైన మన చంద్రనౌకలో

చంద్రుఁ

బరగిపోదమా సకియా !

తార:

కరగిపోదమా సఖుడా !

ఇద్దరు:

కన్నుల కింపా వెన్నెలరేయి !!

మబ్బుకన్నె - మలయపవనడు

మబ్బు: మలయపవనా ! మలయపవనా !

కొండదాపుననుండి లేచి

కొంటెచూపులు చూచి చూచి

గుండెలోపలి కోర్కు లేవో

గొంతుముడిలో కదలియాడగ

ఏల యీలలు పాడుదోయి !

ఎవరికై నడయాడుదోయి

మలయపవనా ! మలయపవనా !

మలయ: మబ్బుకన్నే ! మబ్బుకన్నే !

నీదు వలపుల జడులకోసము

నీలిదారుల కొండకోసల

నీటిచాలుల తేలిపోతూ

నింగి నీలపుచాందినీకడ

నిలిచిచూచెదనే - ఓ మబ్బుకన్నే !

మబ్బు: తోటతోటల బాటబాటల
 యేటికెరడుల పూలకన్నెలు
 తేనెసోనల కాన్క లీయరో!
 నా దరికి రానేల నోయీ!
 మలయపవనా! మలయపవనా!

మలయ: మబ్బుకన్నే! మబ్బుకన్నే!
 కానుకలుగ గడించినాడను
 తీయదనముల వెన్నో బరువై
 పోయె - చల్లగ నేద తేరగ
 నీ తుషారము కోరినానో!
 మబ్బుకన్నే! మబ్బుకన్నే!

మబ్బు: నా తుషారపు వజ్రహారము
 నాదు మెరపుల వలపు జడలను
 నీకు కానుక లిత్తు నంచును
 నీకు తెలియున? నీకు తెలియున!
 మలయపవనా! మలయపవనా!

మలయ: మబ్బుకన్నే! మబ్బుకన్నే!
 నాకు తెలియును! నాకు తెలియును!

నిలిచి నీ సీతాలమేడ
నీలిదారుల నొడలు మరచి
నీ వెవరి నెదురుచూచెదవో!
నన్నెకాదా!! నన్నెకాదా!
మబ్బుకన్నే ! మబ్బుకన్నే !

ది నాం త ము

దినాంతమ్మ కాగా వనాంతమ్మలందు
ప్రశాంతరుణచ్ఛాయ లంతర్నితాలై
దిశాంతావకాశమ్మ తాకెన్ తమమ్మ
నిశాకేశపాశమ్మ ప్రాకెన్ నభమ్మ

అ న్వే ష ణ

యమునాతీరవనములో ప్రముదిత

శ్యామల జలధరభేల !

మధుర మధుర మృదుమురళీలోలన

గోపికామోహనలీల !!

యమునా !!

మదులకోరికలు మెదల

బెడరుచూపులే కదల

వెడకుదు రేమది నదిలో

జలముల శ్యామలతనునో !!

యమునా !!

నీళ్లు-మునుగు వసనాలా

నింగి తేలు జలదాతా !!

తొంగిచూచునయనాలా

పంగి ప్రాకు చరణాలా !!

యమునా !!

మనమిద్దరమే

ఇద్దరమే, మన

మిద్దరమే !

నీలిజైలి లోయలలో

పాలవెల్లి పాయలలో

చేయి చేయి కలిసి, హాయి

హాయి నొక్కటై పోదము !

ఇద్దరమే, మన

మిద్దరమే !

పాలవెల్లి బిరులు దాటి

పాలరాతి గవను దాటి

ఆలోకపు పొలిమేరల

తేలి ఒక్కటై పోదము !

ఇద్దరమే, మన

మిద్దరమే !

తెలిమిబ్బు తెరలలో
నెలవంకదోనెలో
వలపుటయ్యాలలో
కలిసి ఒకటౌదనూ !
ఇద్దరమే, మన
మిద్దరమే !

ఎందుకో !

ఎందుకో ! పున్నమ !

ఎందుకో ! వెన్నెల !

ఎందుకో ఈ జగ

మృత నే డీహాయి !!

ఎందుకో !!

ఇందుకా నా హృదయ

మెగసి పాడేందుకా !

విశ్వహృదయమృతో

ఐక్య మందేందుకా !

ఇందుకా !!

అమృతవీణాహృదయ

గలిత దివ్యశ్రుతులె

ఆశాశ లెల్ల బ్ర

హ్లాండాలు నిండినవి !!

నా గళమును వీడు

కళ్యాణిరాగము

నా వీణపై లోక

కళ్యాణమా నేడు !!

ఇందుకా !!

ఇందుకా నాహృదయ

మెగసి పాడేందుకా !

విశ్వహృదయస్తుతో

వికృత మందేందుకా !

ఎందుకో ఈ జగ

మంత నే డీహాయి !

ఇందుకా !!

ఇందుకా ! !

మెట్ల వ రు స లు

మెట్లవరుసలు మెట్లవరుసలు !

మెట్లవరుసలు మెట్లవరుసలు !

గగనసీమలు కాలపరిధులు

గడచిపోయే మెట్లవరుసలు !

జీవితమునకు మరణమునకూ

ఈవ లావల కదలు వరుసలు !

మెట్లవరుసలు మెట్లవరుసలు !

మెట్లవరుసలు మెట్లవరుసలు !

కుడి యెడమలే కానరాని

తుది మొదళ్లే తోచబోని

మెట్లవరుసలు మెట్లవరుసలు !

స్వప్న మధువుల జడులలోపల

స్వాంతమున జ్ఞాపకపుపొరలు !

పొరలలోపల తెరలు తెరలుగ

పూర్వజన్మ ప్రేమకథలు !!

మెట్లవరుసలు మెట్లవరుసలు !

మెట్లవరుసలు మెట్లవరుసలు !

జ్వాలాతోరణం

జ్వాలాతోరణం !

నీలాకాశ ఫాలతలాన తేలే

జ్వాలాతోరణం !!

దశదిశలను కాంతి

వెలుగుల కావల పలవించు అశాంతి

కలకలలాడే మృదులాననములపై

తళతళతళ మను మధురభ్రాంతి !

జ్వాలాతోరణం !!

తెరలు తెరలుగా, తరతెడు పొగలు

పురులు పురులుగా విరియుచు

వెలిగెడు దీపపునెగలు !

అరులు వెలికి పరువు లిడగ

ఇరుల తరిమి తరిమి వెలుగు !

జ్వాలాతోరణం !

నీలాకాశఫాలతలాన తేలే

జ్వాలాతోరణం !!

౨. దిబ్బా దిబ్బా దీపావళి

మల్లీ వచ్చే నాగులచవితి !!

మిన్నుమన్ను కలకల కలకల మని

మెరసి వెలుగు వెన్నమతాబా వెలుగు రవ్వలూ

ఓహో! వెలుగు రవ్వలూ !! దిబ్బా !!

కన్ను చెదర మిలమిల మిలమిల మని

మిన్ను లలము చుక్కనవ్వులో కాకరపువ్వులూ

ఓహో! కాకరపువ్వులూ! దిబ్బా !!

సన్నతాచు చరచర చరచరవలె

మిన్ను దూసి వెలుగు తేరులౌ తారాజువ్వులూ

ఓహో! తారాజువ్వులూ! దిబ్బా !!

౩. కను డడే - కను డడే

కడప గడపను ప్రమిదవెలుగులు

కను డడే కను డడే

కడల నడలెడు ఇరులపరుగులు !

కడప గడపను ప్రమిదవెలుగులు

ఘనఘనా ! ఘనఘనా !

ఘనఘన మనుచు దిశలు పలికెను !

ధనధన ధనధనా !

ధనధన మనుచు సిరుల నొలికెను

ఘనఘన మనుచు దిశలు పలికెను

జైత్రయాత్ర:

కేల కేల గోగు కాగడాలతో

విశ్వ మెల్ల వెలుగు నగుమొగాలతో

కడప గడప గడచి రారే!

వీధి వీధి వెడలి రారే!!

కేల కేల బాణసంచాలతో

దిక్కు లెల్ల ప్రేలు పటాకీలతో

నడుముకట్టి నడచి రారే!

బడలిక నేమరచి రారే!!

మదమత్సరకోపన్దుల

అదిమి వేయ నొకేసారి

ప్రగతి నడ్డు దానవాళి

పగ లడంప నొకేసారి

రారె రారె యువకులార!

రారె రారె యువతులార!!

దీపావళి వెలుగు చూపి
తిరుగులేని ప్రేమ చూపి
శాంత్యస్త్రము సంధించుక
సమరసాస్తి కొకేసారి

రారె రారె యువకులార !

రారె రారె యువతులార !!

కేల కేల గోగు కాగడాలతో

విశ్వ మెల్ల వెలుగు నగుమొగాలతో !!

ప్రతిజ్ఞ

ప్రతిహస్తము కాగడా ధరిస్తాము !

ప్రతివత్సరము ప్రతిజ్ఞ చేస్తాము !!

గోగుల కొమ్మల రెమ్మల కొసలందు, మా
ప్రతిజ్ఞలే జ్యోతులుగా వెలుగొందు !!

చెరకువిండ్ల చివరల్లో దీపికలై మా
ఆశయములె మెరయునుగా మాధుర్యులై !!

అర్కసహస్రపు కిరణావళిపోలు ! మా
కోర్కూలవెల్లుల గోగుకాగడాలు !!

దేవత్యమునకు నిజయోత్సవ మిదియే
దానవత్యమున కవజయ తరుణ మిదే !!

దీ పా వ లీ

ఇంటింటి ముంగిటా ఒలికేటి నవ్వులే
దీపావళీ ఓహో దీపావళీ !

కంటికాటుకలోన మెరవూలపువ్వులే
దీపావళీ ఓహో దీపావళీ !

ఒడినిండా నగలుండే ఒయ్యారినడకలే
దీపావళీ ఓహో దీపావళీ !

జడుపు గిడువూలేని సంబరాల ఒడుపులే
దీపావళీ ఓహో దీపావళీ !

చెడుగంతా చీకట్లయి మంచంతా వెల్తురయే
దీపావళీ ఓహో దీపావళీ !

చెడుగూ చీకటి పోయీ మంచి వెలుగూ నిలిచే
దీపావళీ ఓహో దీపావళీ !

*అంజలి

అంజలిదే పుష్పాంజలిదే
అనంగదేవ ! ప్రణయాధిదేవతా !
నీ శుభాగమనలీల ! మా మధురాశాడోలా !!
చివ్రరుపతాకాలు ! కోకిల బాకాలు !
వలపుల పవనాలు ! చిలుక విమానాలు !
ప్రసూన మధురతలై ! ప్రణయజీవలతలై !
భువి నామని దిగిన వనాలు ! నవమనోజ్ఞసునందనాలు !
అంజలిదే ! పుష్పాంజలిదే !
ఓహో ! ఓహో ! నవవసంతసఖ ! మన్మథా !
ఓహో ! ఓహో ! కుసుమసాయక ! మధువ్యథా !

* రాబోవు అయిదూ అపరిమితదరినాటికాగీతాలు.

రాజహంస !

రావో రాజహంసమా !
తీవియైన నడకలతో !! రావో !!
తెలిరెక్కల అంచులే
మెరయు వైడిమించులై
కులుకుచు మెడచాపుచు
తరణి వాచు తేలవో !! రావో !!
జననాంతర సౌహృదాల
సందేశము లిత్తువో
ఈమృణాలహారము నీ
పాదములకు తోరమోయి !!
రావో రాజహంసమా !
తీవియైన నీడలతో !!

* * *

రాజహంసకులతిలకా ! సెలవోయీ సెలవోయీ !!
ఏ జన్మపుదో నీ స్నేహస్ఫుతి !
మా కేలీవని చేరితివా !! రాజహంసకులతిలకా !
మాతృదేవి పిలుపున పోవుదు నో
మదహంసా మన్నింతువుగా ! రాజహంసకులతిలకా !

* * *

ఇంద్రజాలగీతాలు

౧ రావోయీ వై సతేయా

కాలగండభేరుండ ! గరుడా ! విషనాగహరా !!

కొండశిఖరినుండి లేచి, నిడుగ రెక్కలను చాచి,

అశనిపాత మట్లు భూమి ఆకసము ప్రతిధ్వనిప

కాళరాత్రి శిరోజాల పాయగా,

నిబిడఘనాఘనముల వెనుచాయగా,

రావోయీ వై సతేయా !!

౨ హ్రం హ్రీం, హ్రూం హ్రౌం

దిగు ! దిగు ! మహేంద్రజాళీ ! మాయామహంకాళీ !

కనులకు ఇరులతేరే మాయాజాలము !

ఇరులకు వెలుగుపారే మాయాజాలము !

మనసుకు మరపుతేరే వింద్రజాలము ! దిగు ! దిగు !

జల్లుజల్లులై సభికుల కన్నుల చల్లవే ! చల్లవే !

చల్లవె మాయాకిరణాలు !

అల్లవే ! అల్లవే !...అల్లవె, అల్లవె కాంతివాహినుల

కదిలే ఛాయారూపాలు !

రమ్యాణివీక్ష్య

స్తరియింతురుగా !

స్తరియింతురుగా !!

తెలియని యే తొలిజన్మనా

హృదిలో నెలకొన్న వలపులు !

మదిలో ఒదిగిన తీయని తలపులు !

స్తరియింతురుగా !

స్తరియింతురుగా !!

కన్నారో రమ్యవస్తువులను

విన్నారో మధురగీతములను

పరువులువారే యెడదలు

బ్రహ్మాండము నిండగ

స్తరియింతురుగా !

స్తరియింతురుగా !!

తొలి పిలుపు

ఎవరు పిలిచినారో న న్నెవరు పిలిచినారో !!

భవసాగరమున ప్రణయతరణిపై

పవలురేలుగా పయనించే న న్నెవరు పిలిచినారో !!

కలకబాచె మది, పులక లొదవె నెద,

మరపుతెరలు విడి, తలపులు పొంగగ నెవరు పిలిచినారో

పిన్నవయసులో కన్నస్వప్నములె

కలకంఠస్వనక మ్రమధువుగా నెవరు పిలిచినారో !!

వచ్చే ఆరుపాటలు శిలపూడికారంలోని కానల్ పరిపాటు అనగా 'కడలి దరిపాట' అను కోవలక్ కథను అనుసరించి.

ప్రియోక్తి

సడలనీకు కాంచీదామము ! నా
ఎడదలోన వెన్నెల లాలుకనీ !!
వేయివలవంటి కనులతో నా
యెడద కడలిలోతులలో అసువుల
హరియింతువుగా నీ సొగసుతో !!
వింటివంటి కనుభూమల చలనముల
కంటబడిన నా జీవమ్ముల నిలె
హరియింతువుగా నీ సొగసుతో !!
సడలనీకు కాంచీదామము ! నా
యెడదలోన వెన్నెల లాలుకనీ !

చెలి వలపు

తీయతీయగా చెలి వలపించినదోయీ సఖుడా !
తోటలోని నెత్తావితెరలలో
బాటపైన అరవాడు విరులలో
లేటలేనెలా మాటలతో - ఎడ
బాటులో వెరగుబాటులో నిటులె - తీయతీయగా !
కడలియలలు విరిగిపడు నాటలో
ముడుగు నిసుకపొర లూదు పాటలో
అణచు నగవులో ఫులక లెగయగా
తాను కెరలి తిరుగాడు దరులలో.
తీయతీయగా చెలివలపించినదోయీ సఖుడా !

చెలిసొగసు, వలపు

తెలియునా చెలియ సొగసు వలపుతీరు లో సఖా !

విరిశరాలు, మరులు నొగులు, చిరుతమీలు, కారు మొగిలు

తరచి చూచి సకీయమోము ధాత మలచినాడోయి

— తెలియునా !

రాగిలువాడి నేత్రాలు మ్రోగుకంకణాలు

ఆగియాగి తిరుగ యువకహృదులు మరుగునోయి !

— తెలియునా !

శారదపూర్ణిమను చెలగు జాబిలి వెలుగోయి !

పాముకాటు వెరచి యిలకు పరచివచ్చెనోయి !

— తెలియునా !

వా గ్భం గ ము

ఇటు లౌ నని యెటు లెరుగుదుము !

ఏటి ప్రియుడొ ! ఏటి ప్రియుండొ !

తారహారములకు బదులుగా

తలలో వాడినపువు చాలని

వలపు లొలుక పలికిన ప్రియుడే

ఏటి ప్రియుడొ ! ఏటి ప్రియుండొ !

ఇటు లౌ నని యెటు లెరుగుదుము !

బాసతప్పి మోసకారియై

ఆసల నడియాసల జేసి

కల్ల గాథలను వినిపించెనె

ఏటి ప్రియుడొ ! ఏటి ప్రియుండొ !

ఇటు లౌ నని యెటు లెరుగుదుము !

కా వే రి !

కావేరీ ! ఓ కావేరీ !

నీ వెంత పుణ్యవతివమ్మ !

నీ వేమి యీసుపడవమ్మా !

వెండిగొడుగు వలివెన్నెలలో, నృప

దండము మెరసే వన్నెలలో, నీ

కేటిప్రియుడొ ! చోళుడు చేపట్టెను

ఏటికొమ్మ గంగమ్మ !

నీ వేమి యీసుపడవమ్మ !

నీ వెంత పుణ్యవతివమ్మా !

నీ కనుల మీను లాకలిని చెంద

వరుణింపవమ్మ కావేరీ !

నాగేటి మంతనము పాట, మేటి

నెలయ్యేటి నీటిరొద పాట, నీ

నీట క్రుంకులిడువారి మంతరము

పాట లొలసి మెలయంగ

నీ విభునికీర్తి వెలయంగ వినుచు

ప్రవహింతువచ్చు కావేరీ !

కావేరీ ! ఓ కావేరీ !

నీ విభుడు నిన్నె ప్రేమించునవ్వు !

నీ వెంత పుణ్యవతివవ్వు !

ముద మగు తుమ్మెదరొదలో కమ్మని

పూవుల ప్రోవులు మెదల,

కదలియాడు మీననయనాలతో

పొదరు, గుబురు, బాట, తోట, చూచుచు,

పరువు లిడుదువు గదమ్మ !

నీ విభుడు నిన్నె ప్రేమించునవ్వు

నీ వెంత పుణ్యవతివమ్మా !!

కావేరీ ! ఓ కావేరీ !

సుమసౌరభం

ఈ సుమసౌరభ మే సురపారిజాతకళికదో !

పెరటిలోని కల్పలతావరసుమమునె మరపించెను !!

ఏకాకి యెడద నే తారక పలుకరించెనో !

రాకేందుబింబ మే మబ్బుపిరుండ నిల్చెనో ఈసుమ !!

అగ్నిమిత్రు డౌ వాయువు నిట్టూర్పుల వలెనె

అగ్నిమిత్రరాజు హృదయ మాందోళితమాయె !

ఈసుమ !!

ఏకాంతజీవిక

ఎద గాయపడిపోయె

సోదతోడ రోదతోడ !!

ఏకాంతజీవనము నే గడుపగాలేను

-ఈవియోగము నింక నే నటింపగలేను!! ఎదగాయపడి!!

నా గోడు విని సుంత న న్నూరడింపంగ

ఏనెచ్చెలియు లేదు ఏనెయ్యడును లేడు!! ఎదగాయపడి!!

నాట్యపరీక్షా

నర్తించు నవె మయూరములు !
ఓహో యనుచు ఓహోహో యను
కేకారముల క్రిందుమీ దగుచు ! నర్తించునవె !!
ధనంధనమ్మను మృదంగధ్వని .
ఝళం ఝళం మ్మనెడు నూపురస్వని
రాచనగరులో నాట్యాచార్యుల
నృత్యగీతవాద్య ఘోషల
మేఘావృతమా వర్ష ఋతువుగ
భ్రమించినవో మదించినవో ! నర్తించునవె !!

ఎందుకో !

ఎందుకో - హృదయమా !

అందని ఫలమునకై ఆశలు !!

అదరు నిదేలా వామనయనము

అందిచ్చునో అనుకొనని శుభాలు

ఎందుకో - హృదయమా !!

పురుషశ్రేణిరుని కంటిని నేడు

వలపు విరియు టేనాడో కన్నుల

కరవు తీరు టేనాడో

ఎందుకో - హృదయమా !!

తెలిసికొనగలేవా దేవా ! నీ

దివ్యచరణములె శరణము నాకు !

ఎందుకో హృదయమా !

అందని ఫలమునకై ఆశలు !!

భాక్షాచిత్రణ

కదలకుమా చెలీ! కదలకుమా చెలీ!

కదలిన అలదెడు లత్తుక

చెదరి తూలు క్రింద మీద

కదలకు ||

లత్తుక నలదినపాదము

నొత్తిన కెంజాయ లరసి

మెత్తని విరిదమ్మిరేకు

యెత్తదు తల లజ్జచేత

కదలకు ||

అరుణపదము తాకినంత

మొరడు కూడ చివురింపదొ

కరకురాతి యెడదకూడ

కరగి యేరులై పారదొ

కదలకు ||

దో హ ద ము

పరపుము పరపుము...చెలీ!

తరువున నీ అరుణపాద కాంతుల

పరపుము పరపుము చెలీ!

వలచుము వలచుము చెలీ! ...నీదు మది.

కదలు కోరికలవిరులు ఫలించగ

వలచుము వలచుము చెలీ!

చరచుము చరచుము చెలీ!...నీదు మృదు.

పదముల నీతరు వదరి విరియగా

చరచుము చరచుము చెలీ!

ఎ డ బా పు

మనోరమణుడె రాగ
కనులార కాంచనైతి!!

పిలుపైన వినగనైతి
మనసైన తెలుపనైతి!!

నా తను వేలో తూలి
నా మానసాంచలాల
మారుత చాలిత సుమలతయో
విచలిత విద్యుల్లతయో
రెపరెపలాడినది, నా
ప్రియు నెడబాసినది!!
మనోరమణుడె రాగ
కనులార కాంచనైతి!!

అశోకదోహము

ఎత్తై నదే మాళవిక !
లత్తుకపాద మశోకము నొత్తగ
నెత్తై నదే మాళవిక !!
వ్రాలె నదే మాళవిక !
సోలుచు చెలి వకుళావళి కౌగిలి
వ్రాలె నదే మాళవిక !!
తాకె నదే మాళవిక !
అశోకము తన మృదుపదమున నదరగ
తాకె నదే మాళవిక !!
పూచె నహో - అశోక మదే !
రాచకన్నె మాళవిక పదాహతి
పూచె నహో - అశోక మదే !!

కుసుమితాశోకము

విరహాశిశర మరెగె హృదయ
తరుణాశోకములు పూయ
వనములను భువనమ్ములను
నవవసంతమాయె !
కల్పలతికయైనా వర పారిజాతమైనా
పెరటితరువె అమరయశో
మహితధీరలలితునకు
అగ్నిమిత్ర కూర్చి రాణి
యైనది మాళవిక !
అగ్నిమిత్ర నిట్టూర్పుల
అలరును వలపులిక !!

కలువలవు

ఓ శశీ ! ఓ శశీ !

కౌముదీ విలాసి !

వలపే నా యాశయమ్మ
వలపే నా జీవితమ్మ
బ్రదుకులోని చీకు చింత
మరచిపోవ వచ్చినాను !!

జీవితంపు దేవళాన
దివ్యమంటపమ్మనందు
నీదు చరణతలము చెంత
అర్పింతును నా యెడంద!!

ఓ శశీ ! ఓ శశీ !

కౌముదీ విలాసి !

శ శి పి లు పు

కలువా ! ఓ కలువా !!

ఓ కలువా ! సొగసులచెలువా !!

నీలి నింగిపైన తేలు చుక్కకన్నె వలెనె

నీలినీటి సరసిపైన తేలియాడినావా !! కలువా !!

తేరి పారచూచి నన్ను మిక్కిలి

ఏల కెంపు లొలికెదు నీ చెక్కిలి

కానుగదే ఓ చెలియా !

నేను నీకు పరదేశిని !! కలువా !!

మరులు జల్లు చిరునవ్వుల

తనియించితి వెన్నిసాల్లో?

నీలి నింగినెలత నొసట

క్రాలెడు నా రేఖవోలె

నీలినీటి సరసిపైన తేలియాడినావా !!

ఓ కలువా ! ఓ కలువా !!

ఆనందప్రకృతి

ఆకు పచ్చని ఆకు ఆటలో
అల్ల నల్లన సాగు చల్లగాలికి తోగు
చేలవెన్నుల సన్నపాటలో
ఆనందమే చిందునే జీవితపు
టాశలే వెలుగొందునే!!
కలకలలాడే తరులతికలు వలపులు చిలికే
విరితోటలడోలికలో
జల జల జల జల మని ప్రవహిలు సెలయేరులలో
తళ తళ లాడే సొగసుల మెరపులపాలకిలో
ఆనందమే చిందునే జీవితపు
టాశలే వెలుగొందునే!!
ఎడవలు పగిలించే ఎండలగాడ్పులలో
బ్రదుకుల కవిలించే వానలవరదలలో
దెస దెస ఇరులొ వెనుచాయల కారుమొగిలు!
ఉరుముల ఘేళఘేళలు! మెరపులు తళతళలు!
తరిగిన వెనుకను సన్నని వానలసోనలలో
ఆనందమే చిందునే జీవితపు
టాశలే వెలుగొందునే!!

స్వేచ్ఛ

పాట తెలిసిన కోయి లేమో

బయల స్వేచ్ఛగ యెగరగలిగింది !

పలుక నేర్చిన చిలుకమాత్రం

పంజరంలో యెరక లుడిగింది !

గుమ్మమున వ్రేలాడుచిలుకను

కొమ్మమీదీ కోయి లేమో

కమ్మగా వొకసారి పిలిచింది !

“అడవులంటా తోటలంటా

హాయి హాయిగ యెగిరిపోదా

మోయి నేస్తం రమ్మ ర” మ్మని,

తీయగా వొకసారి పిలిచింది !

చిలుకనేస్తం సిగ్గుపడుతూ

యెరక కంటికి అడ్డుపెడుతూ

చిరుతగొంతుక తొణక నిచ్చింది !

‘క్రొంజివుల్లా కొమ్మ దిగిరా

పంజరంలో పలుక నేరిచి

పళ్లు తింటూ కులుకుదా’ మని

కళ్లు చూడకె కబురు చెప్పింది !

'ఇనుపయూచల యిరుకులోపల
 యెరక చేపగ తావు లేదే
 యెట్టు' లని అడిగింది కోకిలము !
 'ఒంటికాలున కూరుచుండగ
 మింటిలోపల వూచయే' దని
 కంట తడి పెట్టింది కీరమ్ము !

"తొటభూముల హాయిగొలిపే
 పాట లించుక పాడవోయీ
 అంది పాటలమేటి కోకిలము !
 'సరస కూర్చో - నేర్పుతాలే
 చదువు లయ్యల పలుకు లెన్నో'
 అంది పలుకులకొలికి రాచిలుక !

'పాటలైనా పలుకులైనా
 పరులదగ్గర నేర్పుటే' మని
 హాయి నెరిగిన పికము పలికింది !
 'పాట లేమిటి ? తొట లేమిటి ?
 పాడు తెట్టులు హాయిగా' నని
 పంజరంలో శుకము పలికింది !
 పాడుతూ పిక మెగిరిపోయింది !!

(రవీంద్రుని గీతి కనుసరలు)

శరదభిసారిక

మధువని కానరావో సఖా ! నీకై

వెదకుచు వేసరిలిలిన్ - సఖా - సఖా !!

రానేలేదో ! ఎందో దాగితివో !!

మధువని కానరావో !

నలుగడల చీకటాయె దారితోచదాయె

రానేరావో ! మధువని కానరావో !

నీవే పికమై తరులలోన దాగి

కుహల కుహలా యని పిలుతువేమొ పిలుతువేమొ

కుహ కుహలా యని పిలుతువో యీ వనాంతరమున !!

మరచితివో నీ చెలినే, తలపవేమొ బాసలనే !

మధువనిలో సువఃడోలాకేళులలో

తనువుమరచు మోహనగానములోన

సురనదీజలములన్ సురుచిరమౌ ప్రణయనావ

సోలియాడరావో వేగమె వనతలికిరావో !

విరిసెనదే కలువచెలి, ప్రియుని 'కాంచినదో !

చంద్రికలై ఆళామాధురులే వెలింగె !

ప్రియతమమోహనమూర్తిని

కాంచగ నా మనమే చెలంగె !

ఎంతో వేసరితిన్ వనియంతయు నీకై వెదకితి

ఎందుంటివో !

ప్రేమజలధిలో నీదరావా !

మధువనకేళి తేల రావో !

హృదయ నావ

చిన్నదోయీ నా హృదయనావ!
సాగరరాజు మెల్లగపోవా!
చూడవోయీ నావలోకి నీరుపోరాదోయీ
సాగరరాజు మెల్లగ పోవా!!
గాలిరేగి వీచెను నాల్గువైపులా
రాత్రి అంధకారమాయేనే దారితోచడే
ధ్రువతార వెలుగులోన

నావ నడుపుము నీలోన!

సాగరరాజు మెల్లగపోవా!
చిన్నదోయీ నా హృదయనావ!!
తెరచాపా చుక్కాని ఇవి నావి కాపుకాని
మనసులోన ఏదో తోచి పడవను వదిలాను!
సాగరరాజు మెల్లగపోవా!
చిన్నదోయీ నా హృదయనావ!!

(రవీంద్రుని గీతి కనుసరణ)

గు లా బి

సంజ నీరెండలోన
కెంజాయ చివురుశయ్య
అలవోక పవ్వళించె
అందాల చెలి గులాబి!!
పొంగారు వలపుబరువున
రంగారు రేకుకనుల
నిండురు తేనెచూపుల
నెలవంక విరిసె నార!!
అలసానిలమ్మ వీచె
మన నెల్ల కలచివైచె!
మదిలోన నా గులాబి
వలచి మైమరువనీదె!!

చిత్రాంజనులు

చిత్ర:—ఎవరో నీ వెవరో, నిను గని నా

భవమే మాన్యముగా!

ఓ అసామాన్యవీరా!

ఓ మహామాన్యధీరా!!

అర్జు:—విజయకాంక్షతో విశ్వము తిరిగే

వీరుడ—విజయుడ నో రమణీ!

నాగసతీ! నీ నవ్యసురూపత

నయనయుగళిధన్యత నొందెనుగా!!

చిత్ర:—నా కనులయెదుట నిలిచిన కాంతిమయుడు

కౌంతేయుండేనా? నిజముగ కౌంతేయుండేనా

నాకలల దేవళములోనే కొలిచిన కామదేవుడేనా!

అర్జు:—నాగసతీ! అనురాగవతీ!

చిత్ర:—యోధవతీ! విజయైకవతీ!!

ఇద్దరు:—యుగయుగమ్మలా తపములు నేడే

సఫలము లాయెనుగా!!

(రవీంద్రుని గీతి కక్షసరణ)

పరిష్కంగము

హాయిగ పాడుదునా సఖి

హాయిగ పాడుదునా !!

ఆకసమందున రాకాచంద్రుడు

నా కౌగిలిలో నీ సౌందర్యము

కాంచలేక నా మబ్బులలోపల

పొంచిచూచి సిగ్గున తలవంచగ ?

హాయిగ పాడుదునా !!

కరమున నొక మధుకలశము నిడికొని

ఉరమున నీ విటు లొదిగి యుండగా

తారాపథమును చేరగ గళమును

సారింతుక తీయతీయ పాటలు

హాయిగ పాడుదునా !!

ని దు ర పో

నిదురపో—హాయిగా నిదురపో!!

నిదురపో!!

కనుమూసి హాయిగా నిదురపో!

నిదురలో కలలలోకమ్ములో తేలిపో!! నిదురపో!!

కలలలోకమ్ములో కనకపీఠమ్ముపై
వలపించు నీరాణి వదనచంద్రికలలో
పొంగేటి క్షీరసాగరములో!!

నిదురపో! నిదురపో! నిదురపో!!

నిదురపో!!

తరగలై వరదలై ఆకసమ్మటంటుతూ
పొంగేటి క్షీరసాగరములో

వలపించు నీరాణి వదనచంద్రికలవే
చూచుకో! చూచుకో! చూచుకో!

వలపించు నీరాణి వలచుకో!!

నిదురపో హాయిగా నిదురపో!!

నిదురపో!!

మెల్ల మెల్లగ

మెల్ల మెల్లగ మెల్ల మెల్లగ !

ఉల్లమును కొల్లగొనిపోయే !! మెల్ల మెల్లగ !!

దూరదూరము సాగిపోతూ

కరగు గీతిక చరణమో

గాలి అలలను తేలిపోయే

పూలమాలిక తావియో !! మెల్ల మెల్లగ !!

ఇసుకతిన్నెలు దాటి దాటి

నీలితరగల నీటి అంచుల

గలగ లను మంజీరమో

అంచలమ్మల నంటి జలజల

రాలు శీకరపూరమో !! మెల్ల మెల్లగ !!

మెల్ల మెల్లగ మెల్ల మెల్లగ

ఉల్లమును కొల్లగొనిపోయే !! మెల్ల మెల్లగ !!

మ ధు ర యా మి ని

మధురయామినీ మానసవీధిలో
నీరవలోకము నిదురకాంచె!!
దూరతీరాలను సాగరగానము
ఉచ్చలస్వనుల మ్రోగి యాగె!!
జన్తజన్తల మధురాశయములు
శరదభ్రములై దెసలు ప్రాకె!!
చిరతరుణాశాబ్దోత్తి తారయై
చీకటి తెరలను చెదరగ తాకె!!
దూరదేవాలయమంగళగీతులు
భువనమోహనములై చెలరేగె!!
చపలచంచలసాగరగానము
సీమాంతరముల కరగసాగె!!
హృదయతంత్రులప్రణవమంత్రము
శాంతి శాంతి శాంతి యనుచు
అమరకాంతి కిరణజాలము
మహోదయమ్మని మారుమ్రోగె!!

(రవీంద్రుని గీతి కవనరణ)

హేమంతపత్రావళి

చ లి కౌ రు

చలికారు కౌగిలించె

కొండచిలువవోలె లోకము !

తొలికారు తలుపు చరచె

తెరచుకోదు కరవు వాకిలి !!

మనసందు మసలు పరువులు

వినువీధి నంటలేక

చిరుతగాలి నర్తనాల

జగతి శోభ నందలేక

తల వాలిచి యిల రాలెను

ముదురాకు లవెన్నో !!

నెరవిరు లొడవని తోటల

గళము విడిరాని పాటల

కరవాయె తరుణిమలు

అబ్బురమాయె మధురిమలు

ఇరులందె ఇనుపసుకెల

బరు వందె స్వతంత్రత !

పరమాణువు శకలమైన

భయ మందె శాంతి, భద్రత !

*హరిదాసికీర్తన

తన

అధరసీమపై అనిశమ్ము నర్తించే
మధురమురళి నే నైతిన్ !

తన

నీలతనువుపై తేలీయాడే
వనమాల యైనా వితిన్ !!
నే నేమి గా నైతి నా స్వామికి !!

సఖి

విరహిణి రాధనై వీధిని బడితిని
గోకుల మంతా హసియింప !
అదిగో కళంకిని మదనశరాహత
మాధవు ప్రేయసి రాధ అదే—

* వచ్చే సాలుగుపాటలూ గోరాకాష్ఠి విషవృక్షంనాటకంకోసం వ్రాసినవి.

అని

నింద పా లయితి నందరిలోనను

మందిరమును విడలేను సఖి !

నిద్రాహారములు నిన్నటి మాటే

అలంకరణములు అవి యేలే!!

నే నేమి గా నైతి నా స్వామికి!!

జూదరి వేదాంతం

వేరే జూద మెందుకూ?

వేరే పందె మెందుకూ?

ఈజీవితమున కదే అర్థం

వేరే వేరూ.....

ఒక్కసారి తెగించి

సాహసే ర్లక్ష్మి యని

రంగమున కురికేవా,

గగనాంతరాళమున కెగసిపోయేవా,

ఖంగుమని మోత మోగేవా!

ఆ మరుక్షణ మందె

అధఃపాతాళానికే క్రుంగిపోయేవా !!

వేరే జూద మెందుకు ?

ఒక పందెమునకు పాచికలు వేర్చిన

వేరొక పందెము పడునట్లే

ఓక్కదానికై నీవు పరుగులిడ

వేరొక్కటి నీకై వెంటాడగ

ఏ యొక్కరికై నా లభించేది

ఏమిటి పూర్ణానుస్వారమె !

వేరేజూదమెందుకు ?

వేరే పందె మెందుకు ?

జూదరి వేదాంతం

చూపు దూర మెందుకు ?

చూడు దగ్గరలోనే !

పందెం పాఠకపోతే

ఉందే కోటివేలురా !!

కొండపల్లంలోన

ఎండ వెలుతుల్లోన

ఏదో మెరుస్తుందిరా

ఏదో పిలుస్తుందిరా

దాహపడి నీ రనుకొని

మోహపడి దారినిబడి

దగ్గర చేరంగానే

మాయమవుతుంది !

చూపుదూర మెందుకు ?

చూడు దగ్గరలోనే !!

మా యైనా మస కైనా
హా యైనా అడు సైనా
దొరికిందే స్వర్గంరా
వలచిందే అప్పరరా
దూర మెందుకూ ?
చూడు దగ్గరలోనే !!

కాలసర్పి

అడుదంటే

యేమనుకొంటివో !

చూడ, సుందరి రూపమునందు

అడు కాలసర్పము హృదయమందు!! అడుదంటే!!

దూరమందుండి చేయైత్తి

పిలిచేటి మోహనరూపం !

దగ్గరైతే అంటక తాకక

అడే శాపం !!

అడుదంటే !!

కదిపి

కోపము సుంతైన రేపితే

పగబట్టి ఉరుకు !

తోక తొక్కడిన తాచై

నిదురింప దెర చచ్చువరకు !!

అడుదంటే

యేమనుకొంటివో !

*అనుభవభారము

ఎన్నో, ఎన్నో, ఎన్నో ఫలాల్
ఎన్నో ఎన్నో రుచి చూశాను ! ఎన్నో !
దానివ్వు, ద్రాక్షలు, మామిళ్లు,
నారింజ, లరటులు చూశాను !
మేథస్సు మత్తెక్కించేవి ! ఎన్నో !
పారెయ్యి పళ్ళన్నింటినీ
కలిపెయ్యి పళ్ళన్నింటినీ
కలిపెయ్యి ధూళితో లేదా
మొలిపించు కాటిలో !—
ఆకలికంటె మధురమైన దేదీ ఫల మదేదీ!! ఎన్నో !

*వచ్చే నాలుగుపాటలూ 'బుచ్చిబాబు' 'ఉమర్ ఖైయాం' నాటిక కోసం వ్రాసినవి.

* * *

ఎన్నో ఫలాలు రుచిచూశాను
అన్నింట మధుర మేదో ఏదో !!
ఆకలి ఒకటే మధురఫలమ్ము
ఆకలి మించిన దేదీ ఏదీ !!
దానిమ్మలు ద్రాక్షలు, నారింజలు;
మామిళ్ళూ, అరటులు చూశాను
ఇవి అన్నీ ఏటి ఫలాలో !
ఆకలి ఒకటే మధురఫలమ్ము
ఆకలి మించిన దేదీ ఏదీ!
ఎన్నో ఫలాలు రుచిచూశాను
అన్నింట మధుర మేదో ఏదో !

ఘైయాము తత్వం

ఘైయాముతో కలిసి ధావోయీ !

నీవు త్రాగిన మధువు నిజము కాదేని

నీవు నొక్కిన చెక్కిలే మిథ్యయేని

సృష్టి అంతా నిజమటోయీ !! ఘైయాముతో !!

నీ లోని యీ వెల్లు నిలిచి యున్నపుడే

నీ హంభితము లెల్ల నెరవేర్చుకోవోయి !

ఆ వెల్లు నీలోన ఆరి చనెనేని

ఏమున్నదోయి ! నీవును శూన్యమోయీ !!

ఘైయాముతో !!

హేమంతగానము

మట్టిబొమ్మలను వలచానే !—అవి

ఎట్టి ద్రోహమును చేశాయో !!

పరితాపపు మధువుతోడ

పరిపూతస్తూత్త నేడు !

లేదు నేడు నాకు వాంఛితము లేనే లేదు !

నేను ప్రకృతిలోన లీనమౌదు లీనమౌదు !!

ఎండిపోయినది యంబుధి !

ఎర్రపడిన దాకాశము !

అంధకారరాత్రినుండి

అనంతకాంతిలో కలియ

విమోచన మ్మయిన యాత్మ

విశ్వమే నిండి వెలుగు !

లేదు నేడు నాకు వాంఛితము లేనే లేదు !

నేను ప్రకృతిలోన లీనమౌదు లీనమౌదు !!

ఉమర్ ఖైయాం

సాకీ రావె సాకీ!

ఏదీ మధువు కలశము నింపు !!

సాకీ !!

చలికారు చింతావసనము

తొలికారు మంటల విసరుము !

రెక్కల నార్పు కాలవిహంగ

మొక్కింత దూరమె పోవలె !!

సాకీ రావె సాకీ !

కలుగని రేపు గూరిచి అసలు

కలవర మేల సాకీ

గడచిన నిన్న గూరిచి అసలు

తలపగ నేల సాకీ !!

నేడే మనకు

మధువును క్రోల - నేడే సాకి నేడే !!

సాకీ రావె సాకీ !

ఓంటెలపైని పాంథుల గుంపు
 ఊగుచు సాగు శూన్యములోకి!
 ఓక్కటివెన్న నొక్కటి కాగ
 చుక్కలు నేగు శూన్యములోకి!
 చక్కని నీదు పెదవులు కలిపి
 చల్లగ నన్ను చేరుము సాకి!!
 సాకీ రావె సాకీ!
 ఏదీ మధువు కలశము నింపు!
 సాకీ రావె సాకీ!!

* కలల బేహారి పాటలు

౧ కలలూ బాబూ కలలూ !!

ఎవరైనా ఎవరైనాగానీ

కొనరండీ మహామంచికలలూ !!

కలలూ !!

ప్రేమ గనని విరాగుల్లారా !

శ్రీలు పొందని జోగుల్లారా !

అంద మెరుగని అభాగులారా !

కుట్రమనసుల కుత్సితులారా !!

కలలూ !!

ఉన్నతపథాల ప్రేమమాధురుల

చిన్నిపూవులో చేర్చిన అందం,

పున్నమజాబిలి వెన్నెల వెలుగే

చిన్నికెరటమున చిందే అందం,

ఒక్క కేశమున విశ్వవృంతయు

తొక్కి యుంచు నవయావనపందం,

* 'మచ్చిబాబు' నాటికకొనం వ్రాసినవి.

అన్ని అందముల అరచేతుల్లో
స్వర్గముచేసే తియ్యని కలలూ!!

కలలూ!!

వ్యక్తులపై అధికారము నిచ్చే
శక్తి కలలు కావాలా?

విరక్తివల్ల కర్తసన్యాసనూ
ముక్తికలలు కావాలా?

పిల్లా, మేకా, కొంపా, గోడూ,
భూమి, పుట్టా, నగలూ, నట్టా
అన్నీ యిచ్చే యెన్నో కలలూ!!
కలలూ బాబూ కలలూ!!

కలలూ!!

౨ కలలు కొంటారా! బాబూ

కలలు కొంటారా!!

బ్రతుకె కలయై కలయై నిజమా
కలలు కొంటారా!!

పాడులోకపు బరువు సంకెల
పారవేయ ర దేమి పాపము!!
కలలు కొంటారా!!

అంధులూ బాబూ అ దేమో
ఆవరించిన వెలుగె కానరు!!

కలలు కొంటారా !!

కీర్తికాంతకు ఆశపడుదురొ

ముక్తికాంతకు మోహపడుదురొ !!

అమరులై జగమెల్ల యుగయుగ

మవతరించే కలలు కనరో !

కలలు కొంటారా ! బాబూ

కలలు కొంటారా !!

మ ధు మా య

మ్రోయవే మృదు మురళీ ! హృదయములో మధుమాయా!!

అంతరాళమునకు సాగి అలసగతిని మ్రోగి మ్రోగి

అవశ మాచు రాలిపడెను ఆశాతంత్రు లవనిపైన !!

కదలికేని లేనిజగము నిదురలోనా నీరవతనా

కారుచీకటులకొగిలి కన్నుమూసి సురిగిపోయె !!

మరల మరల పిలుచునవే ! తరళమధురగీతు లేవో !

రాలిన ఆశాతంత్రులు తూలి కలసి మ్రోయగోరు !!

మ్రోయవె మధుమురళీ !

హృదయములో మధుమాయా !

నీరవరాగజలధిలో,

నిబిడనిరాశావధిలో

తేలి తేలి ఉదయించు వెలుంగుల

తీయని యాశల రొదలో !

మ్రోయవె మధుమురళీ !

హృదయములో మధుమాయా !

మంచుతెరల ఆశలు!

నును మంచు సోనలో—తఱ్ఱమను

తోలుసంజ మెరపులో

వలపించు భావాల అలలలో కలలలో

నీ రూపే తోచునోయి—నా ఆశ

నీ వైపే సాగునోయి!!

సెలయేటి పరువులో—మెరిసేటి

నీరెండ తఱ్ఱకులో

ప్రణయమే విరహంపు టసలమై ప్రళయమై

నీ వలపే తోచునోయి—నా ఆశ

నీ వైపే సాగునోయి!!

వరిదోట మలుపులో కురిసేటి

పరిమళపు బరువులో

తలపు దొంతరలలో చెలగేటి స్మృతులలో

నీ హాయిలె తోచునోయి—నా ఆశ

నీ వైపే సాగునోయి!

లోకాలోకం

ఏ లోకానికి ఆలోకం ?
ఈ లోకానికి ఈ లోకం
ఆ లోకానికి ఆ లోకం
ఈ లోకానికి ఆ లోకం
ఆ లోకానికి ఈ లోకం
ఆలోకాని కొకేలోకం !
ఈ లోకానికి ఆ లోకపు
ఆలోకం తుది వెను శోకం !
ఈ లోకంలో ఆ లోకం
వీలై తేనే ఈ లోకం
లో ఆలోకం ఒకనాకం !
సుఖానందలోకాలోకం !
ఏ లోకానికి ఆ లోకం !
ఆ లోకానికి ఆలోకం
ఈ లోకానికి కాకుంటే

అది యేమో ఒక మాలోకం !
 మా లోకానికి మీ లోకం
 మీ లోకానికి మా లోకం
 ఒక ఆలోకపువయితేనే
 ఆ లోకంలో మీరూ మా
 కూ ఒకే ఒక్క ఆలోకం !
 సుఖానందలోకాలోకం !!

జన్మభూమి

మేలుకొనవా మాదు జన్మభూమి !

మేలుకొనవా మాదు ఆంధ్రభూమి !

నిద్రా జడత విడవా !

దారిద్ర్యతపస్సు లడగెలే !

ఆర్థ మనస్వినీ ! ఆనం

దారుణ భవోద్దయాన !

మేలుకొనవా !

సశ్యామల సుశ్యామల

స్వర్ణపతాకాంచలాలు

తిరుమలేంద్ర కీలసింహ

గిరిమారుతములను తేల !

మేలుకొనవా !

గౌతమీ కృష్ణా పంపా

ఘనతరంగ గానములో

కలవిహంగ వై తాళిక

గళశంఖారవము వినవా !

మేలుకొనవా !

చైత్ర కిసాలయతోరణ

కోమలలసనములో

యాత్రలు ముగిసిన యోధుల

విజయ విహసనములో

ఆశల వెలుగులలో

నిరాశల పరుగులలో

మేలుకొనవో మాదు జస్తభూమి !

మేలుకొనవో మాదు ఆంధ్రభూమి !!

న వో ద యా శ

నవోదయ మెపుడో ! దేవా,

శుభోదయ మెపుడో !!

దహనలకీలలై, ద్వేషము రోషము భువి నిండెగా !!

నవోదయ మెపుడో !!

నీతిహీన సుగరాల సంధికార మాయెనే,

స్వాతంత్ర్యభాను డే విహాయసాన దాగెనో !!

నవోదయ మెపుడో !!

కూర మారణాయుధాల ఘోరభయద నర్తన !

ఉదారజీవితాశయాల స్వేచ్ఛావికర్తన !!

నవోదయ మెపుడో !!

ఆరాటమై ప్రాణధనమ్ముల

కరచేతులలో ననుక్షణమ్ము

తీరని పర్యవసానపు పోరాటమ్మా

సదసత్తుల కనిశమ్ము !!

నవోదయ మెపుడో !!

ఆశోధ్ధతులై జగముల హత మొనరించే అసురుల
ఉసురుల గొనవో
తరుగని నీ దయ అమృతలహరులై
ఝుఝులై కురియగ మే మరయుదుమో !!
నవోదయ మెపుడో !!

శాంతి శోధ

నడవనిచోళ్లు నడుస్తా.....
మడిచిన ప్రేలినే మడుస్తా.....
వడి దిరిగే విశ్వంలో.....
సుడి దిరిగే విశ్వంలో!!.....
కడలేని పయనాలలో
కడిచాయి యుగా లెన్నో
తడబడే చరణాలతో
కడలనే నయనాలతో
ముడివడిన చిరుపాటతో
ముడిలేని యెడమూటతో
తడివడిన కనులసాదతో
తడిలేని పెదవిరొదతో
కడిచాయి యుగా లెన్నో
కడలేని పయనాలలో!!

అ న్వే ష ణ

దారిచూపువాడె లేక తరలిపోవాలి

కొండదారులందు వొంటరిగా తడుముకోవాలి

అడవులందు కుంజకుంజ మరసి చూడాలి ||దారి||

చిన్నిచిన్నిగుహలు చూసి లోయలు చూసి

కొండలనెలయేరినీట కళ్లు తుడుచుకోవాలి ||దారి||

విజనసరోవర సువర్ణస్రోహనములన్

కదలియాడు పైడిహంస బారులలోన

హాయిగ మలయానిలాస నూయల లూగే ,

కొమ్మకొమ్మ కోకిలమ్మ గూడులలోన

మరపురాని తీయబాధ అరసికోవాలి !

అడవులందు కుంజకుంజ మరసి చూడాలి... ||దారి||

ఆకసమ్ముక్తింద నిలిచి ఏకాకిగ నొక్కచారి

అంతరాంతరముల గాథ లాలకించినాను

పలుకు లెవో నోటినుండి వెలువడినవిగానీ

గగనగర్భమందు కలిసి కరిగిపోయినాయి
 తెల్లపోయి ఏకాకిగ తేలిపోయినాను
 బ్రతుకంతా కొండలలో పడి తిరగాలి !
 అడవులలో కుంజకుంజ మరసికోవాలి !
 దారి కానరానిచోట తడుముకోవాలి !
 అంతరనేత్రాంచలాల అద్దుకోవాలి !

(రవీంద్రుని గీతి కళనరణ)

ఊరడింపు

ఊరడిలవె ఓ నళినీ ! రాణీ !! ఊరడిలవె !!

వెలుగు చీకటులు, పవలును రేయీ
విశ్వరంగమున వేడుక తెరలే !! ఊరడిలవె !!

వాడుకయా తీయని కలవరమున
నేడు రేపు తిరిగి తిరిగి కలుగునె !! ఊరడిలవె !!

రాశిరి లేకయె కలుగునొ వేకువ
వేకువనే నీ కల సఫలస్తూ ! ఊరడిలవె !!

ది గు ది గు

దిగు దిగు నాగా !

దిగరా నాగా !!

దిగు !!

దిగు దిగు దిగరా నాగా

దిగరా నాగా దిగరా నాగా !!

దిగు !!

తెల్లనీ శివునీ మెడలో

నల్లనీ కాలనాగూ

నీవెగా ఓ నాగా, నీవెగా ఓ నాగా !! దిగు !!

నల్లనీ విష్ణువుకూ

తెల్లనీ శేషపాన్ము

నీవెగా ఓ నాగా, నీవెగా ఓ నాగా !! దిగు !!

వేయిపడగాల నెత్తీ

మోయుదువు భూదేవి

మనుషులూ ఉసురులంటే మనుసేమో నీకు నాగా !!

దిగు దిగు నాగా !

దిగరా నాగా !

ఓ నాగా దిగరా ! నా తండ్రి దిగరా !

నీ కోరా విషమూ లాగికోరా నాగా !

ఓ నాగా దిగరా ! నా తండ్రి దిగరా !!

హింసాయ్ ఉన్నత పృథివీ

ధరాతలము హింసోన్నతము

ద్వంద్వభావసమరోద్రిక్తము

లోభ జటిలబంధము లడచ

ఘోరకుటిల పంథల నడుచు !

నూతనావతారము నెత్తి

కాతరులగు సకలప్రాణులకు

అభయ మ్మిహా మహాప్రాణ !

ఆలకింపని మృత్యుతవాణి

విరియనిష్టు ప్రేమకమలము

చిరమధునిష్యంద మమలము !

ఓయి శాంత ! ఓయి ముక్త !

ఓహో అనంతపుణ్య !

రసింద్రుని వంగగీతమునకు అనువాదము. ఢిల్లీఆల్లరులలో భంగీపేటలో
మహాత్ముని ప్రార్థనలలో దీని వంగమాతృక ఆయనకు సభాసదులకు మనశ్శాంతి
నిచ్చేది.

కరుణాఘన ! కావింపు ధరా

తలి కళంకశూన్య !

రమ్మ ! దానపీఠా ! రమ్మ !

ఇమ్మ ! త్యాగకరోరదీక్ష !

మహాభిక్షు ! కైకొన్నిదె మా

అహంకారభిక్ష !

దేశదేశముల శోకమ్మును

మోహమ్మును రూపుమాపవో !

ఉజ్వలముగ జ్ఞానసూర్యుడై

ఉదయసమారోహము నేయ

సకలభువన ప్రాణవృష్టియా

అంధజగతి కమరదృష్టియా

ఓయి శాంత ! ఓయిముక్త !

ఓహో ! అనంతపుణ్య !

కరుణాఘన ! కావింపు ధరా

తలి కళంకశూన్య !

స్వార్థవిమోఽఛన్నము లగుచు
 అపరితృప్తి ఖిన్నము లగుచు
 నిఖిలహృదులు ఆక్రందించె
 దేశదేశముల రక్తకలుష
 గ్లాని తిలకరూపము తాలై !

నీ దక్షిణహస్తము చాచి !
 విననీ ! నీ మంగళశంఖము !
 విననీ ! నీ శుభసంగీతము !
 నీ సుందరచ్ఛందము !
 ఓయి శాంత ! ఓయి ముక్త !
 ఓహో ! అనంతపుణ్య !
 కరుణాఘన ! దీవించు ధరా
 తలి కళంకహూన్య !

అమర గాయకుడు

వృథావ్యధితచరితోద్ధాతా !
సుథామధురగీతోద్ధాతా !
యుగయుగాలు జీవితపథాన
దగాపడిన జీవుల హృదార్థి
ద్రవమై నీనీగళమున స్రవించు !
హృదయమై నీకు గళమై?
వ్యసనమై నీకు వరమై?
చేతలలో తలపోతలలో
కైతలలో కనుమూతలలో
ఆశలలో ఉడురాళ్ళులలో
జోతులకై యెగురుతు పోతా !
ముంగిటి తలుపే వంగిన దయ
యెగురకయే తలపై తగులు!
దిగుచుండగ జోతులు రగులు !
మిగిలేదే యెడలకు దిగులు !
వగపుజీవికల పెనునొగులు !

“పొగిలి లోలో కుములు గాయమె
రగిలిమండెను నీ హృదయము !
ఎగయు నీ యింటిదీపము కొసలె
బుగులుకొని తగులవడె గృహము !!”

స్వతిసీమల్లో పైగల్

గేయకారు లేవ రై తేనేం
భావాలకు నీ హృది నెలవై
నీ తియ్యని కంఠ నాళమున
నిస్తుల మధువులుగా రాలాయ్ !

రజకినీ ప్రియుడవై పరచి
ఘాతుకలోకము నేమరచి
మధురగీతమాలికతో నవ
ప్రణయసౌధమును నిలిపావు !

“ప్రేయసి వస్త్రే శ్రావణము
ప్రేయసి లేందే ఏ ఋతువూ
భాసించ” దనుచు పాడేవు !
యువకులకూ విద్యార్థులకూ
ప్రేమికులకు అది వాక వేదం !

“గడచిన దినాలు సుఖదాతై
కలలో తియ్యదనా లవుగా !

దుఃఖంలో. ప్రకృతదినాలు
 ఒక్కొక్కతయినా గడవవుగా !”
 అని ఆలాపిస్తూ నవ్వేవ్,
 అది నవ్వు లోకపు కఠినహృ
 దయాని కొక సమైతరువో!

ప్రేమకు మార్గ మ్మిజగతిని
 కంటకమహిత మ్మన్నావు!
 ప్రేమకుఘటిత మ్మిజగతిని
 దుఃఖిస్తే అని తేల్చావు!

నీ శక్తిని వినియోగించి
 నీ ప్రయత్నమును కావిస్తే
 కలిగే సత్ఫలితా లన్నీ
 కావించుకుంటే నిన్నని
 ధరిత్రమాతను నేవిస్తూ
 పవిత్రముగ చాటించేవు.

“చేత్తో నను రమ్మని పిలిచి
 కాల దన్ని పొవ్వంటుందా !
 చిన్నతనం అయితే మాత్రం
 హృదయం లే దా అమ్మాయికి?

అని వాపోతూ నువు దగ్గిన
 ఆ దగ్గన ఖింగు ఖింగు మని
 మారుమ్రోగుతై లోకంలలో
 మోసపోవు ప్రేమికహృదయాల్ !”

వీధిగాయకుడవై నువ్వు
 చేతులార పైకితెచ్చిన
 ప్రియురాలే నిన్ను కాదని
 లోకపుజోకుల పాలైతే
 నీదుహృదయవల్లకి విరిగి
 రోదంపగ కొండలె కరిగాయ్ !

నీ నేర్పినపాటే గొప్పగ
 తాను పాడగా సభలోన
 తనని మెచ్చువారే అంతా,
 నిను చూచేవారే లేరు !
 ఏమిటి ఈ అన్యాయమి
 ఎలుగెత్తి విలాపించేవు !
 సులువుగ బ్రతుకున దగాపడే
 కవిహృదయాలను కలిచేవు !

ఆరిపోని దీపపు వెలుగున
 కొనవూపిరి నీ పాట వినే
 కోరికతో వేచిన ప్రేయసి
 దేవలోకసీమల నామెను
 రాకుమార్తె చేసినపాట!
 గుండెబరుపు తీర్చినపాట!
 లోకములో ప్రణయజీవులకు
 'మరపురాని తీయనిబాధ!'

'దివ్వె జ్వలించా' లని పాడావ్!
 నువ్వే ఆరనిదివ్వె వయావ్!
 నీ పాటలు మాస్త్రితీసీమల
 తరిమి తరిమి వలపించే నం
 దనవన చందనపవనాల్లు!
 తలపు దొంతరల మెదిలే క
 మ్మని కర్పూరపుధూపాలు!

భగ్నప్రతిమ

ఎచట ఎచట శిలకు ముక్తి ?

ఎచట మనుజు హృదికి ముక్తి ?

కళలలోనె కళలలోనె కలదు కలదు శిలకు ముక్తి !

కలలలోనె కలలలోనె మనుజుహృదికి కలదు ముక్తి !!

ఎచట ఎచట ?

కడలి అలల బానిసగా గడపి ఓర్చి నేర్చిన శిల

అగ్నిపర్వతంపుగర్భమందు క్రాగి వేగిన శిల

నరుల గగనసౌధముల పునాదిరాయిగా నగు శిల

కెచట ఎచట ?

తరతరాల ఎండ వాన తాకిడుల కృశించిన శిల

యుగయుగాల మనుజుపాదయుగళి మోసి అలసిన శిల

కెచట ఎచట ?

‘మచ్చిబాబు’ నాటికాశ్రయం వ్రాసినది.

కలలో ప్రణయమధురిమల చవియే మనుజహృది ముక్తి!
శిల్పిచేతి ఉలి నర్తనముల విలయము శిలకు ముక్తి!
విరిగిన శకలాల దివ్యవిగ్రహ మా టదియే ముక్తి!

ఎచట ఎచట శిలకు ముక్తి?

ఎచట మనుజ హృదికి ముక్తి?

యశోధరవ్యాకులత

ఉషస్సుల శాక్యపురీవనముల

వికసింప మానె తామర లేలో ?

తమస్సు లలమి విన్నవోయె వెన్నెల

రేలను రాచనగర దేలో ?

యశోధరరూపలత

వసివాడెను వ్యాకులత !

నటించు విరాగతలో

మరపించు విషాదతయే ! !

అశేషజీవతతి యార్తి బాపగా

నరిగిన విభు డిక రాడో !

ఆర్తివిముక్తాశేషజీవనుతిలో

తనకును సుఖ మీడో !

యశోధరరూపలత

వసివాడెను వ్యాకులత ! !

పు ర ప్ర వే శ ము

నేడే వచ్చునటమ్మ—నేడేనటమ్మ !
నిర్మలప్రేమతో నిఖిలమ్ము పాలించు
రారాజసుతుడు—శ్రీతథాగతుడు !!

శృంగాటకాల చివురుల తోరణాల
స్వాగత మ్మిచ్చేటి పారిజాతాల
మధురమా భగవానుమందహాసాలు !!
నేడే వచ్చునటమ్మ నేడేనటమ్మ !!

అడుగడుగు వందారుకోటిశీర్షాలు
అగరుధూపాల చందనసౌరభాల
అఖిలహృదయాల ఉచ్చలసాగరాలు !!

నేడే వచ్చునటమ్మ నేడేనటమ్మ !!

మాంచాలా బాలచంద్రులు

౧. ఎన్నాళ్లకు ! ఎన్నాళ్లకు !

ఇన్నాళ్లుగ తలవాకిలి యిల్లై తపియించుట
ఎన్నాళ్లకు ఎన్నాళ్లకు ఈప్సితము ఫలించుట
ఇన్నాళ్లకు నాస్వామిని కన్నారగ కాంచుట
సన్నజాజి విరిసరముల స్వాగత మర్పించుట !
హృదయేశ్వరు ప్రణయభేలనాల తేల నిత్తునా
కదనమునకు పద మని పదసుకత్తి నందిత్తునా ?
పలనాటికి కాపుసేయ వలపు త్రుంపనేని
వెలయాలికి తులయని నిండలుపడు తలపైని
పతిదేవుని రణదీక్షామతి నొనరించెదనుగాక
క్షీతిని వీరపత్ని నన్న సుతి వెలయించెదనుగాక
ఇన్నాళ్లకు నా స్వామిని కన్నారగ కాంచుట !
ఎన్నాళ్లకు ఎన్నాళ్లకు ఈప్సితము ఫలించుట !

౨. ఎదలో కదలు వ్యథ లేవో కథ లేవో ఇన్నాళ్లు !
ఎరిగిపనా ప్రాణేశా! ప్రాణేశా !

నీ భవ్యరూపమే తలచు

నా భర్త పాంచాలికలూ

నీ శ్రావ్యనామమే పిలుచు

నా శూరి కాకీరములూ

నీ రాకకోసమే నిలుచు

ఆ రామసుమవల్లికలు

నాయెడలో కదలు వ్యథలేవో కథ లేవో ఇన్నాళ్లు !

ఎరిగింపనా ప్రాణేశా ! ప్రాణేశా !

కాల మ్మొక్కరికోసము అకటా

కాచి యుండునది కాదు

రాకరాక వచ్చిన నా విభుడవు

పోక తీరదాయె పాలికలనికి

క్షణక్షణ నిరీక్షణలో నే నిక

మనవలసినదేనా వేదనతో !

*

*

*

వాలు తాల్చి పోరు సల్ప నేగరే, లీల

వైరి వీరవసుల డీలు పరప నేరరే !!

ఈ రెండును 'గోపీచంద్' మూచాలనాటికొకటే వ్రాసినవి.

రుచీ దేవి

కృష్ణనృపతి యశోగాథ
రుచీదేవి ప్రణయగాథ
అమాయికాహృదయమునకు
విచిత్రపరిశోధ !

యాదవనాథునికే సరి కృష్ణరాయనృపకేశరి
వై దర్శిదేవి కెనయగును గజపతిరాజతనయ !

పితృపరాభవంపుబాధ
పతిప్రణయమధురగాథ
అమాయికాహృదయమునకు
విచిత్రపరిశోధ !

ప్రేమదూత శాంతిదూత ప్రియుకంఠరవమ్మో,
పితృపరాభవముచేసిన శత్రుకర్కశస్వరమో!
తన హృదిలో తీరెడుకోర్కెల ఆశలపరుగులు,
తన దేశములోన అపజయపు నిరాశమూల్గులు !

పితృపరాభవంపుబాధ
 పతి ప్రణయమధురగాథ
 అమాయికాహృదయమునకు
 విచిత్రపరిశోధ !

తన హృదయేశ్వరుని చేరి తా సొకతె సుఖించుటో !
 తనవారి పరాభవమ్మునకు ప్రతీకరించుటో !
 కలల డోలికల నాథునికొగిలిని సుఖించుటో !
 కల్యాణగృహమ్ము రక్తకలుషిత మొనరించుటో !

పితృపరాభవంపుబాధ
 పతి ప్రణయమధురగాథ
 అమాయికాహృదయమునకు
 విచిత్రపరిశోధ !

ధ రి త్రీ మా త

ఓర్తి తాల్తుల పైడినావ!
ఓ ధారుణీ! మాతృదేవి!

సంజేకంజోయ నీవనలు,
క్రొంజిపురుగుబురు జోలరులు,
తల్లి, నీ యడుగుదామరలు !

సడిలేని చదల పెన్నిరులు,
కడలేని ముదిమి నిద్దురలు,
తల్లి, నీదారి తెర తెరలు

ఓర్తితాల్తుల.....

కొన లెగసి పెనగుచ్చీలికలు,
అనలమాలికలనాలుకలు,
అమ్మ, నీహృది వికావికలు !

శివునితలపై కొండచిలువ,
చలువసోనల తెల్లగలువ,
అమ్మ, నీపయి మంచువలువ !

ఓర్చి తాల్తుల.....

చెలగు మృదుమధురస్వరాలు,
పలుకు యువమ త్తహృదయాలు,
జనని, నీదు మధూత్సవాలు !

చెడిన కోరికల పాపాలు,
విడిన గుండియల తాపాలు,
జనని, నీగర్భశోకాలు!

ఓర్చి తాల్తుల.....

ధనముగా తూగు ప్రణయమ్ము,
ఘనముగా మ్రోగు వినయమ్ము,
అప్పు, నీమ్రోల ననయమ్ము !

మేడలే కూల్చు ద్వేషాలు,
వాడలే కాల్చు రోషాలు,
అప్పు, నీ ప్రకృతిదోషాలు !

ఓర్చి తాల్తుల.....

-నెకలచు వికలదృశ్యాలు,
మదిచెరచు వికృతలాస్యాలు,
అమ్మ, నీ విచలితాస్యాలు !

ఓర్చి తాల్చుల.....

కొలలేని సౌందర్యపాత్ర,
తులలేని యానందమాత్ర,
జనని, నీ తుదిలేనియాత్ర !

ఓర్చి తాల్చులపై డినావ !

ఓ ధారుణీ ! మాతృదేవి !

రా వ మ్మా !

రావమ్మా మా తెనుగుతల్లీ ! (అమ్మా తల్లీ !)

అమ్మా, రావమ్మా ! తల్లీ, రావమ్మా !

తరలిరావమ్మా మా తెనుగుతల్లీ !!

ఇరుగుపొరుగువారి పొరపొచ్చెములు లేక
గతుకుబితుకూలేని గౌరవపుదారిలో !! రావమ్మ !!

పచ్చపచ్చనిచేల పైటనీడల్లోన
పైడిరవ్వలు కురిసి భాగ్యాలతో మెరిసీ !! రావమ్మ !!

తుంగభద్రా పెన్నా, కృష్ణా గోదావరుల్
నీ ఊరమై పొంగి నీ ప్రజల పాలింప !! రావమ్మ !!

తిరుమలేశునికొలుపు, సింహాద్రిపతి చలువ
శ్రీశైలవిభుకరుణ, కనకమ్మ పయకలిగి !! రావమ్మ !!

శిశిర పత్ర వళి

తృప్తి

కొండవాలులో కొల నొక్కటి

తళతళ మురిపిస్తోంది !

ఎండ పడినప్పు డల్లా ధగధగ

ఎంతో మెరుస్తోంది !!

అడుగులు తడబడ ఎంతగ పరుగిడి

తరలిపోయినప్పటికీ,

కడుదూరమున కదలదు మెదలదు

కాలి కంద చెన్నటికి!!

దూరము వదలక దారిని మ్రింగే

కొండచిలువ తళ్ళుకులో!

చంద్రుని మ్రింగీ నెమరువేసుకొను

తమోగ్రహపు బెళ్ళుకులో!!

కడపల బారులుతీరిన వెలుగులు

కరిగి సురిగి పోతాయి !

కడల, పైని, లోన, కాటుచీకటి

కురులు క్రమ్మకుంటాయి!!

ఎందు కెందు కీ పరుగులు - అందగ

నలవికాని వెలుగులు!

ఎంత గడచినా ఏమి మిగులు, తుద

కంతులేని దిగులు!!

నా వి కా

ఏ తీరమని చేరెదో

నావికా

ఏ తీరుగా చేరెదో ?

తెరువరై నను లేడు

తెన్నై న గనరాదు

షాటిరేవును కాదు

నీటిజాడయు లేదు

ఏ తీరమని!

చలనమైనను లేదు

శ్రాంతియైనను లేదు

దరిదాపు గనరాదు

దాటు నావయు లేదు !

ఏ తీరమని!

తెఱచాప, చుక్కాని

తిష్ట మానిమి గనవు !

మన్ను మిన్నును గాల
మానమేనియుఁ గనవు!
ఏ తీరమని.....!

అందమైనను లేదు
హాయియైనను లేదు
ఆత్మదాహము తీరు
ననువు లేనేలేదు !
ఏ తీరమని.....!

ఎగయు భావాలతో
తెగని చింతనముతో
ఎగిరిపోకోయి నీ
ఇలువీడి యెచటికో !

ఏ తీరమని చేరెదో

నానికా

ఏ తిరునా, చేరెదో ?

పోయిన స్వర్గము

పోయినది మన పుణ్యలోకము
పోయినది మన పూర్వనాకము !
హాయిభోగము లడగ మిగిలిన
దంతు దొరకని సరకజీవిక !
మునుల పలుకుల వెలుగు లడగెను !
కనుపొడుచు చీకటు లలముకొనె !
మన పురాతనవీరు లేరోయ్ !
మనదు నాకోడ్ధాసు లేరోయ్ !
తొలుత శాస్త్రము లెవరు చేసిరో !
తొలుత కావ్యము లెవరు పాడిరో !
తొలుత నాగరకు లెవ రోహో !
ఏడు దీవులు కలయ నేలుచు
నినుడు దిరిగే విశ్వమంతయు
సారగము లూర్ధ్వలోకమ్ములు
చక్క బెట్టిన సార్వభౌములు

వార లేరీ! వార లేరీ ?
 వారిసంతతి వారికేవీ
 వారి పూర్వుల జ్ఞానసంపద
 వారి పితరుల శక్తిసంపద ?
 మాయకలి వచ్చిపడె నెన్నడొ
 మనము శక్తిహీను లైతిమి !
 కులము లెన్నియొ కుదురుకొన్నవి!
 కొలది గొప్పలు నెలవుగొన్నవి!
 కత్తు లన్నియు నొరలపై బడె
 కత్తులను దాకినవి యొరలును
 రెంటి యైక్యమందె యారెం
 చింటి సౌఖ్య ముంట తెలియదు !
 కలిమి నిచ్చే పసిడిపంటలు
 తెలికడుపులను నింపబోవగ
 బలిమి గాల్చే కడుపుమంటలు
 ప్రభుని కలిమికె యెసరు పెట్టవో ?
 రత్నగర్భని పేరు గాంచియు
 రాశివాసపు బ్రతుకు బ్రతికిన
 అప్పు యిప్పుడు కాలవశమున
 అమ్మ దాయెను పరులపంచను !

వేయలే, దే సవతితో — ఏ
 మాయపం దెము నెప్పుడై నను
 దాయలగు పరులకడ నమ్మను
 తప్పలేదోయ్ మాయదాస్యము !
 వైనతేయుల బలము గూరిచి
 శ్వేతవాహను జావనోరిచి
 స్వేచ్ఛయను నమృతమ్ము కొనితే
 సిద్ధమగు నవసరము కల్గెను !
 అమ్మ బానిసతనము బాపగ
 ననువు వేరే దొరకదండోయ్ !
 కోలుపోయిన నాకమునుదో
 కొనగనలయును గదలి రండోయ్ !

(19 8 లో వ్రాసినది.)

రి క్క పా టు

విస్తృతాకాశ గభీరతనుండి
వినీలసాగర గర్భములోనికి
తారక యొక్కటి రాలినది;
బారులుగా జను తోడితారకలు
భారమయిన నిశ్వాసము లెన్నో
హృదయము లద్రువగ విడిచినవి;
రిక్కల పొదిలో కాంతిపుంజము
అగాధభూమిని నిద్రించుటకై
ఇప్పు డిప్పుడే క్షణమాత్రంలో
పోయినది;

తారక లన్నియు తాటుమాఱియి
తలపుల కోసిన విపులదుఃఖమున
అయ్యయ్యో ! అని దీనదీనముగ
ఆర్చినవి !

పడుచున్నది, పడుచున్నది, అదిగో పడుచున్నది!
 వినీలవనధ్యగాఢములోనికి,
 దుష్కర నిశీథగర్భమున ఆ అనంతమగు నాకాశంలో!
 ఎన్నడయిన నామృతసక్షత్ర ప్తిరవుకొనున నా హృద
 [యముపైని
 ప్రశాంతముగ
 ఆ అనంతమగు నాకాశమున ఆ వినీలసాగరగర్భమున,
 ఆ నిశీథమధ్యమున!!

కలకోసం - కలకోసం

నేనే ఆశాలేశంకోసం కలకన్నానో ఇన్నాళ్లు,

అది వట్టికలే ఇంతా చేసి !

ఆ కల కాస్తా కరిగిన వెంటనే

కళ్లు తెరిచి చూస్తాను గదా,

సుఖానికే మొఖం వాచి, ఒడల్ సడలి.

ముసలైనై కనిపిస్తాను !

ఒక కలకోసం విదంతా ఒక కలకోసం !

చెల్లో బాదుమనే కెరటంలా

చెట్టున క ట్టుంచా న్నా తంబుర !

మోగదు - మూగది - ఒక సంచీలో

ముడిచి మూట క ట్టుంచా నక్కడ,

అంతా కలకోసం ! అబ్బ

ఇదంతా ఒక కలకోసం !

కదలక పరుండు మెదలక పడుండు

పగలబోవు నా హృదయమోయ్ !

బతుకూ లోకం మారిపోయినై,

నాకు నేనే మారా నిది అంతా

ఒక కలకోసం - అంతా ఒక కలకోసం

ర తి వి లా పం

హే ప్రాణపతీ సజీవివో ?

కనిపించువె నీ రూపరేఖలే !

ప్రోవై యిల రాలి తూలు ఈశ్వర

కోపానల భస్మరాశిలో !!

రమణీయ శరీర, నీమనోహర

రూప మ్మిటు భస్మమై చనన్

కనుచుంటిని ప్రీతిపోదె నాయెద

కాంతల్ కఠినాత్మలో యనన్ !!

కమలమ్మును నేతు వొరసి పారెడు

కల్లోలినివోలే నొంటిమై

త్వదధీన ననున్ త్యజించితే

క్షణమందే గతస్సౌహృదుండవై.

(కాళిదాసు నమసరించి వ్రాసినది)

చెలిమికతలు

మరపు తెరల చెలిమికతలు
తిరిగి పాడకోయి వెతలు !
తనువు తనువు మెలసిపోయి
ఉనికి బరువే మరచిపోయి
మనికి వలపు లొలుకు కతలు !
తిరిగి పాడకోయి వెతలు !
హృదయవిదారక శరాలు !
మా ప్రేమ కివే వరాలు !
మధురస్మృతు లీ స్వరాలు
విధుర వ్యథ లింక చాలు !
మరపు తెరల చెలిమికతలు
తిరిగి పాడకోయి వెతలు !

(అనార్కలీనాటికలో నరీము విహంగీతి)

ఎవరో హో !

ఎవరో హో ! ఎవరో హో !

ఇప్పుడా నను పిలిచేరు ?

హృది లోలో కలిచేరు ?

పగలిన హృది శకలాలో

ఎగసిన జ్వాలాకీలో

ఎవరో రగిలించేరు !

ఎవరో హో ! ఎవరో హో !

ఇప్పుడా నను పిలిచేరు ?

బ్రదుకే హాలాహలమై

బరువై కర వయ్యేనే !

ఎవరూ నను మననీరో ?

విసమైనా తిననీరో ?

ఎవరో హో ! ఎవరో హో !

ఇప్పుడా నను పిలిచేరు ?

పచ్చే 9 పాటలు దేవదాస్ నాటికాను వ్రాసినవి.

జానపదం :

సేతులార వాదలుకున్నావా,
నా యెఱ్ఱిబావా,

సిన్నిగుండెలు సెదిరివున్నావా !
సేతులోని సిన్నిపిల్ల సెన్నుమీరిన వన్నెలపిల్ల
సేతులార వాదలుకున్నావా,
నా యెఱ్ఱిబావా,

సిన్నిగుండెలు సెదరకున్నావా !
నిన్నే కోరి వచ్చినపిల్ల కన్నేవలపు నీదో కాదో
కన్నుమూసీ యెరగ నన్నావా,
నా యెఱ్ఱిబావా,

మిన్నులె మీదా వొరగకున్నావా ?

నృత్యగీతి :

సఖీ ! సఖీ ! మధుపాత్ర
సత్వరముగ కొనితేవే !
మనసున పలచినప్రియు డేలేంచెనే
మన గృహాస్తు మధువన మాచు మించెనే !
మలయ వాయువులు వీచె
కలగీతములు లేచె
రావో రావో సఖుడా !
మధువు క్రోలగ రావో
మధుర మధురమా వెన్నెలలో
మల్లెపొదలలే వన్నెలలో
ప్రేమగీతముల డోలికలో
మధువు క్రోలగరావే !!

పదవోయి - పదవోయి

పదవోయి ప్రయాణికుడా !

తలక్రింది మూట చేనిడి వడి పరుగిడి !!

కంటకవసులతో కడు నిండెనోయి దారి
వలలో పడేవు వలపించు పువ్వుల కోరి !!

తలక్రిందిమూట చేనిడి వడి పరువిడి

పదవోయి !!

వలపు తగిలెనా వదలనే లేవు

హృదిలో రగిలే సొద నోర్వలేవు !!

తలక్రిందిమూట చేనిడి వడి పరువిడి

పదవోయి !!

దప్పి

నీటితో ఆరేది కాదే యీ దప్పి

నీటితో ఆరేది కాదే!

నీ ప్రేమజలధిలో ఈదులాడినగాని

తేటినై నీ వలపు తేనెలానినగాని!!

కోరికే తీరనీ తీరకే పూరనీ

గుండె లతికే వలపె మండి దహించనీ!!

వంతలో సుఖములో వదలనే నీ ప్రేమ

కాటిలో నా యెడలు కాలునాడేకాని!!

నీటితో ఆరేది కాదే యీ దప్పి

నీటితో ఆరేది కాదే!!

మ రు ని ము స ము

మరునిముసము మనదో కాదో
మధు వానవో మధుపా మధుపా!
వడగాలిని వాడునో యేమో
జడివానను రాలునో యేమో
తొంగలి రెప్పల చెంగల్వపూవే
తొంగిచూచె నదిగో కన్నావో!
రేపని మాపని చూడకుమోయ్!
రెప్పపాటుమాత్రమే బ్రదుకోయ్!
మరునిముసమే మనదో కాదో
మధు వానవో మధుపా మధుపా!

జీ వి త ము

జీవితము దుఃఖపూరితము - నేడు !
కడచిన దినాలు సుఖపూరితాలు !
మధురస్వప్నమో మలయమారుతమో !!
దుఃఖపూరితము జీవితము నేడు !!
నా యనువారే లేనిలోకమున
ఏ యాసయు హాసము లేదాయె
కంటకయుతమై ప్రేమమార్గ మే
కల్లోలమై ప్రళయ మ్మయ్యెడు
జీవితము దుఃఖపూరితము నేడు !!

ఏ ల రా డు ?

నీలమేఘశ్యాము డేల రాడాయె !

తేలిపోయే మేఘమాలికలు నవ్వితే

నీలయమునాహృదయ మేల దిగులొందునో !! నీల !!

తన వేణుగీతిలో ఏల యీ జీర !

అమృతహృదినే ఏరు వంచించి రౌర !! నీల !!

నాడు నెదలో భయములే దిశల ఇరులాయె

లోని ప్రణయము నింగిపైని శశి కాడాయె !! నీల !!

చ ర మ గీ తి

మృత్యు వెల్గెత్తి నిను పిల్చుచుండంగ
ఆశతో దేనికై ఆరాటపడెదు ?
ప్రేమతో వెలుగొందు జాలిచూ పొకటి,
పగిలిన హృదయముపై అశ్రు వొకటి !

బృంధగానము

శంకరపదనేవారతుడౌ చంద్రదాసుడు
మానసదేవిని దేవతగా మదిని తలపడు !
మంత్రతంత్ర మహిమాన్విత దేవత క్రోధితయాయె!
చంద్రదాసు జీవితము విపత్పూరిత మాయె !
చంద్రదాసు తనయు నిరాశాసాగరమున ఆశానౌక
సుందరసుమకోమల బేహుల విడియచంద్రరేఖ !

వచ్చే ఏడాది బెహులనాటికిలాని పాటలు.

యు గ ల గీ తి

అతను : ఇటు తిరుగవో...చెలి పలుకవో

చిరున, గవుతో నను దరియవో...

నీలినీలి మేలిమిసుగు తొలగనీ తొలగనీ !

బాలచంద్రముఖకాంతి వెలుగనీ వెలుగనీ !

ఆమె : మోము కదిపి కనులారగ కనలే

నే మిమ్ముల అలమునె సిగ్గెలో !

అతను : సిగ్గుతెరలు చీలనీ వ్రాలనీ

చిర్నగవుల వెన్నెలలు తేలనీ !

ఆమె : మనమున తీయనితలపులు రేగునే

ఁగుననుదీర పలుకుదమన పలుకేయాగు నదేలో !

యీసిగ్గెలో !

కాలనాగినీ

రావే కాలనాగినీ, దిగిరావే నీలభోగినీ !

బుస్సు బుస్సు బుస్సు బుస్సు మనుచు
నభస్సు నందుకోవే అందుకోవే !! రావే !!

రెండునాలుకలు, చండానలశిఖలు

మండిపడగ, పడగచాచవె చేచవే- రావే...

వి యో గ గీ తి

విననోచనా యిక నా సఖా

నీ యమృతవాణి !

కనుతెరచి కాంచలేవో సఖా

కళలేని అభాగిని నీ సఖిని !...విననోచనా !

పలుకాడ నైతి నే సిగ్గున నిను

తిలకింప నైతి నే !

తొలికలయిక ముగిసెనో ఒక ఊణములో

కంకణ నూపురగానము వీవే !

కుంకుమశోభయు వీవే !

మ్రాసు కూలరానిన తీవనుగద

తునియలుగా ప్రీ లదేల నాయెద !

విననోచనా యిక నాసఖా

నీ యమృతవాణి !

నృత్యగీతి

వినర్తింతునే ! వినర్తింతునే

విలోకించునా !

మనోనాథు మంగళమూర్తి

విలోకించునా !

పునర్జీవనోల్లాసముతో !

విలోకించునా !

మనోహరముగ నర్తింప

కాంతునో కాంతుని !

వినర్తింతునే ! వినర్తింతునే !

జన్మజన్మములు తానే

మన్మనోనాథు డానో !

శాశ్వతప్రణయదోల

జీవితమే మధురమానో !

నిశ్చలప్రేమ

కఠినమోయి కఠినమోయి

కంటకోపేతము గదోయి !

ప్రేమికుల మార్గ మీ యిలలోన !

ప్రేమికుల సౌఖ్యాలు కలలోన !!

లోకంపు క్రౌర్యంపు మంటల

లో తపించి నశించు నేది ? ...

ఏది?

ప్రేమికుల దేహమ్ము మాత్రమై !!

లోకంపు క్రౌర్యంపు మంటల

క్రాగి ఉన్నతి జెందు నేది ? ...

ఏది?

నిశ్చలప్రేమమై - ప్రేమమై !!

వచ్చే 19 గీతాలు 'సత్య' రచించిన లైలామజ్నూన్ నాటకంతోసం
ప్రసాదించి.

మ హా ల్

మా మహాల్ !

మా మనస్సులో మహాల్ !

ప్రేమనిర్మితము విశాలమా మహాల్ !!

చిన్ననాడె మాదు చిట్టిచేతులు నిల్పిన మహాల్ !

మా మధురాశయముల యుద్యానవనమున లేచిన

మా మహాల్ !

జన్మజన్మలకు మా సున్నేహమె జ్యోతులై వెల్లు

మా మహాల్ !!

చంద్రవంక సౌందర్యము మబ్బుకన్నె మాధుర్యము

సంజవెల్లు సౌభాగ్యము నర్వకుసుమ సౌరభ్యము

కలిపి తొరిపి నిర్మించిన మా మహాల్ !!

మా మనస్సులో మహాల్ !

ప్రేమనిర్మితము విశాలమా మహాల్ !!

బి చ్చ ౦

మంచు తెరలో కనుల

నించే గులాబీవై

నీ గృహద్వారాన

నిలిచావు రాణీ !

నీ హస్త మిడు భిక్ష

స్వీకరిస్తున్నాడు

ఎంద రెందరొ నీడు

ఇంటి ముందర నేడు !

అందరూ వెళ్లొక

ఆఖరున నే వొస్తై

నే నంచు తెలియకే

పూవు లిస్తావు !

ఈ పూలకోసమా

నా రాక రాణీ !

మేలిముసు గింత తొల

గించి చూపిస్తావా

చంద్రుణ్ణి గేల్సేయు

చక్కనా నీ మోము !!

మంచు తెరలో కనుల

నించే గులాబివై !!

ప్రేమ తప్పా ?

ప్రేమయే అపరాధమా ?

ప్రేమ లేకున్న లోకాన ఏ మున్నదో !!

అల్లదే మింటిపై సాగు బుల్బులు జంట

వాటి ప్రేమను కంటగించువా రెవరో?

ప్రేమయే అపరాధమా ?

ప్రేమ నాలో పెరిగి పెద్ద దాతుంటేను

నేను భగవంతునికి చేరు నాతుంటాను

ప్రేమయే అపరాధమా ?

ప్రేమ లేకున్న లోకాన ఏ మున్నదో !!

తైలావీద్యోలు

అన్నీ మరవ వలెనా ?

అన్నీ కల్లలేనా ?

కలలేనా యికపైని ?

నా సుఖమై తన సుఖముగ

నా బాధయె తన బాధగ

ఒకరి నొకర మెంత వలచి

యెన్నినాళ్లు గడపినామె

అన్నీ !!

తల్లి మరిచి, తండ్రి మరచి,

ఇల్లు, లోకమెల్ల మరచి

లేగులాబి కుటీరాల నుండి నాల్గవేల వేల సంవత్సరాల

లో గడపితి మెన్నినాళ్లు

అన్నీ !!

తైలా వీ డోక్కులు

సెల వింక సెల వింక సెలవూ !!

ఓ సర స్తీరమ్ములార,

ఓ గులాబివూ పుటీరమ్ములారా,

సెల వింక సెల వింక సెలవూ !!

గడె వియోగ మే సై పలేడు

కడు బేలహృదయమ్మువాడు

వీడిపోవలె ప్రేమమయుని

ఓదార్పరమ్మ నా ప్రియుని !

ఖర్జూరపవనమ్ములారా,

ఓ గులాబీతావులారా,

సెల వింక సెల వింక సెలవూ !!

మజ్నున్ విలాపము

గుడారమెత్తివేశారు

కడ కొంటరిగ మిగిలాను

ఎడారిలో నా బ్రదుకే యెడారి కాగ !

నా వలపుల రాకుమారి

తో కలయిక లింకపై ని

కలలందేనా ? ఆహా కలలందేనా ?

చిన్ననాట పాఠశాల

చెట్లనడుమ ఆటలలో

నాటి యిన్నియేళ్లు పెంచి

నాము మాదు ప్రేమలతను,

పెరికివేయగలదా యీ యిసుకతుపాను

లోకపు యిసుకతుపాను ! !

బృందగీతం

పదిల మోహో, పదిల మోహో
హృదయమా, హృదయమా !!
దూరదేశములోని ప్రియతము
చేరబోయే హృదయమా
చెరనిజేవారెవరు ని న్నిక
స్వేచ్ఛ కలిగెను నీదు ప్రేమకు !!

సాగు మోహో, సాగు మోహో
సాగు మోహో, ప్రణయహృదయమ !!
నిన్ను చేరగ నీదు ప్రియతము
దెన్ని కడగండ్లు పడుచుండునో
సాగు మోహో ! సాగు మోహో
సాగు మోహో ! ప్రణయహృదయమ !!

లైలావిశ్వరూపం

ఎందుచూచినగాని నీవు, లైలా
మృతిలేదు ప్రేమ కంటావు!!
వెండియిసుకలలోన తలుపులో నీవు,
పండబారిన సంజ పసిమిలో నీవు,
సన్ననా నెలవంక మిసిమిలో నీవు,
మంచులో కనువిచ్చు
మధురమధురమైన
లేగులాబీపూవు నవ్వులో నీవు,

ఇంచు కించుకలుగా
హృదయమ్ము నలరించు
ఖర్జూరమారుతము నీవు, లైలా
ఎందుచూచినగాని, నీవు లైలా
మృతిలేదు ప్రేమ కంటావు!!

తు ది పా ట

ఎవని కలియగోరుదువా

ఏడీ అత డేడీ, అత డేడీ !

ఎదుట ఉసురులేని తనువు

ఎవరిది, తనదేనా తనదేనా !

నీ ప్రియునిదే, నీ ప్రియునిదే !

కఠినలోక మేలో మిమ్ము

కలియసీయనైనా లేదు !

బ్రదుకసీయనైనా లేదు !!

ఈ లోకములో కలయిక లింక లేవు ఇది నిజమ్ము !

పైలోకములో నీకయి ప్రాణసఖుడు వేచియుండు !!

స తీ ప రా భ వ ం

రుద్ర దేవా ! మేలుకోవా !
భద్ర కాళి అపర్ణ భస్మమాయెను !
నిద్రయా అది తపోముద్రయా
లే ! రుద్ర దేవా ! మేలుకోవా !

సర్వమంగళ నీదు సతి పరాభవ మెట్టు
లోర్తువా ! ప్రమథాళి ఆర్తి నెటు తీర్తువా
హే రుద్ర దేవా ! మేలుకోవా !

ఘోరపాపతమస్సు హోరు మని నాట్యమ్ము
చేయు నీభువి చీమ చిటుకు మన్నటులేని
లేదా హే రుద్ర దేవా ! మేలుకోవా !

విప్సవా ! నీ నొసటికన్ను !
కప్పుదువుగాని కాలానలజ్వాలలో
కలుషపూరిత వసుంధరను !!
ఎత్తవా ! నీ విలయపదము !

చిత్తుగా చిందుత్రొక్కుదుగాని ఈ యహం
కార మత్తనిరంకుశాశయుల దుష్టనుల !!
లేవా ! హే రుద్ర దేవా ! మేలుకోవా !

అన్నపూర్ణ !

అన్నపూర్ణా ! విశాలాక్షి ! దేవి !

కన్నతల్లీ ! అహో ! రత్నగర్భ !!

ఆకలను కేక లాకసము తాకె !

చీకటులమూక నద్దెసలు ప్రాకె !

చేరదా ! నీ శ్రవోయుగళిదాక !

పారదా ! నీ కృపాకాంతిరేఖ !!

అన్నపూర్ణా ! విశాలాక్షి ! దేవీ !

కన్నతల్లీ ! అహో ! రత్నగర్భ !!

చిచ్చు లనిశమ్ము పచ్చమొగసాల !

ముచ్చుల వశమ్ము వైడిధనశాల !

వాకిట శిరాలు రాలు పొలికలని !

ఏ కెలన నీ కృపాపాంగకలన !!

అన్నపూర్ణా ! విశాలాక్షి ! దేవి !

కన్నతల్లీ ! అహో ! రత్నగర్భ !!

మూగకంఠాల పిలుపు విన్నావా !

సాగనికరాల సంజ్ఞ కన్నావా!

మరణమో జడతయో లేవలేము !

కరుణ హస్తానికై వేచినాము!!

అన్నపూర్ణా ! విశాలాక్షి ! దేవి !

కన్నతల్లీ ! అహో ! రత్నగర్భా !!

హింసా మత్త

హింసా మత్త పృథివీ !

ధ్వంసలీలాతాండవమున

తనివితీరుచే లేదో !!

సస్యశ్యామల మౌ మృదు

లాస్యము రుధిరమయమాయె !

సాంధ్య గగన మందవీచి

ఝంఝానిలభయదమాయె !

హింసా ॥

భగ్నాశయవా ! హృదిలో

అగ్నులేల ? ఆర్తులేల ?

కఠిన శిలలె ద్రవియింపగ

కలుగు కంపనమ్ము లేల !

హింసా ॥

లేవు మధువనస్వనాలు !

ఘోరశతఘ్నిరవాలె !

క్రంగుదువిట కూలుదువట

నింగి కెగసి రాలుదు వెట !

హింసా ||

ఇంకనైన వెలువడవా భ

యంకరతమసాపథాలు

శాంతికాంతు లొలయు నమల

సౌఖ్యవియత్తలి చేరవా !

హింసామత్తపృథివీ !!

ధర్మచక్రవేదన

ఆర్త యయ్యేనే - పవిత్ర
ధాత్రి భరత భూమి నేడు !
ఆప్త మిత్రు లొండొరులను
హత మొనర్చు కదనస్థలి
రక్తసిక్త మయ్యే నయ్యే
రత్నగర్భహృదయతలి !!

ఆర్త యయ్యేనే!!

కర్మభూమి నే డెవ్వరు
ధర్మచక్ర మేగింతురా
బుద్ధదేవు బోధామృత
మథ మెవరు తలపింతురా !!

ఆర్త యయ్యేనే!!

ఆ యజాతశత్రు తపన
ఆ యశోకు దయాపరత

ఆ కనిష్ఠ-ధర్మపరత

అవని నెవరు మరపింతురొ !!

ఆర్త యయ్యెనే!!

స్వార్థపరులు కుటిలమతులు

స్పృహన్విత లజ్జానులు

శిష్టహాని నేయగా, అ

రిష్టముల కాటకాల!!

ఆర్త యయ్యెనే!!

హతభాగినియై, అనాధ

యై, అరణ్యసీమయందు

పతిని గలియ గోరి పేర్చు

సతి చితాగ్నికీలలందు!!

ఆర్త యయ్యెనే!!

తండ్రిని చెరసాలనుంచి

తాను గద్దె యెక్కె నొకడు

తనకు సుతుడు జన్మింపగ

తనగుండెలె ఝల్లు మనియె!!

ఆర్త యయ్యెనే!!

పేరజాత శత్రుండే

పోరు సల్పె బ్రతు కదెల్లె

కర్తవ్యమై బుద్ధుని

ధర్మమే శరణన్నదాక !!

ఆర్త యయ్యెనే !!

యుద్ధానలకీలలలో

క్రుధకాలసర్పవిష

జ్వాలలలో తుతనాదీ

బాలవృద్ధరోదనలో !!

ఆర్త యయ్యెనే !!

రాజ్యశ్రీ శోకగీతి

జ్వాలాకీలలో రాలి, కాలి కాలి, ధూళి తూలి
చాలింతును నా జీవిత మిక !
ఈ చితాగ్నియే శరణ్య మిక !!
గాలిలోని పిచికూడువోలె రాలె నా పెన్నిధి,
ఏలా బ్రతుకుదునో యింక యెవరికొరకు? నా కెవ రిక !!
నా సర్వస్వమ్ము నాశన మ్మాయె నయో అదేలో !
వాసంత విలాస మేది వ్యర్థజీవినో నా కిక !!
ఏ వధూవరుల నెడబాపిన పాపినో గతజన్మను ?
ఈ విధిని దురంతచింత జీవిత మెటు గడపుదు నిక ?
జ్వాలాకీలలో రాలి, కాలి కాలి, ధూళి తూలి
చాలింతును నా జీవిత మిక !
ఈ చితాగ్నియే శరణ్య మిక !!

ప్ర.బోధ గీతి

మూతవడిన కన్నులు తెరువవో

ప్రాతఃకాలప్రభలు విరియవో

దుఃఖతమోవృతధరాతలముపై

సౌఖ్యభానుసందేశము నీయవో !

కఠినశిలాహృది కరిగింపవో

శిశిరతరుశాఖ చిగురింపవో

హింసాకులధరణీతలమందు

అహింసాయుతశాంతికాంతు లొలుకనా !!

పాపీ !

పాపీ ! ఓహో పాపీ !—నీ

పాప మ దెంతటిదై నా పశ్చా

త్తాప మందరా పాపీ !!

పశ్చాత్తప్తుని హృదయముపై పర

మేశు కరుణ వర్షించుర పాపీ !! పాపీ !!

కీటకమై తొలిజన్మలోన నా

నాటికి పుణ్యము నాన్వన సేయుచు

కోటికోటి యు త్తమజన్మల గని

నేటికి మానవజన్మ నందితివి !!

పాపీ !!

సరజన్మములో పుణ్యముచేసిన

మరి యే జన్మములేని ముక్తిరా !

పరమేశుని దయ పాపాత్ములకిల

దొరకదు కోటి కోటి జన్మలకును !! పాపీ !!

హింసారహితము కరుణామహితము

సంసారము భూలోకస్వర్గము

చేజేతులనే సంసారమును

చేసికొనెదు స్వర్గనరకములుగా!

పాపీ! ఓహో పాపీ!—నీ

పాప మ దెంతటిదైనా పశ్చా

త్తాప మందరా పాపీ!

పాపీ! ఓహో పాపీ!!

ధర్మచక్రము

సాగునదే ! సాగునదే !

ధర్మచక్రము ! ధర్మచక్రము!

ఏగునదే ! ఏగునదే !

జగతి నలుదెసల నా చంద్రార్కము!! సాగునదే !!

పిలుచునదే ! వినబడదో !

శిలలు ద్రవించు కరుణతో

పిలుచునదే ! యెద యెద

హత్తించు ప్రేమగళమ్ముతో !! సాగునదే !!

రాజు, రాతు, ప్రభువు, బంటు

యతి, గృహస్థు చనుమార్గము

సర్వసమము, శాంతిశాంతి

పథ మవక్రము ! ధర్మచక్రము!!

సాగునదే ! సాగునదే !

ధర్మచక్రము ! ధర్మచక్రము !

ఏగునదే ! ఏగునదే !

జగతి నలుదెసల నా చంద్రార్కము!!

గీ తాంజలి

ఓయి మహాత్మాగీ ! ఓహో భవ్యయోగీ !
అహో తపస్వి! హే మహత్త! జాహారు! జోహారు !

భరతప్రజ శాంతిసమర
భద్రవీరవరులజేసి
గురుతపమున భరతమాత
పతంత్రత బాపినావు !!

అన్నదమ్మ లనోన్యము
హత మొనర్చుకొనుట మాన్ప
భార మనక ధీరత మెయి
ప్రాణము లర్పించినావు !!

కరమున వరచక్ర మెత్తి
హరిజనాళి రక్షించితి !
రామచరణ పారాయణ !
శ్రీ చరిత్రనారాయణ !!

శిష్టగతుల చెలగింపగ !

దుష్టమతుల తొలగింపగ

జగతీధర్తము నిలుపగ

యుగయుగముల నవతరింతు !!

ఓయి మహాత్మాగీ ! ఓహో భవ్యయోగీ !

అహో తపస్వి ! హే మహత్త ! జోహారు ! జోహారు !

జోత !

ఇదె జోతా నీ కిదె జోతా !

ఓ స్వతంత్ర భారతపితా !

పరిపాలనలో దాస్యాంబుధిలో
తెరువు నెటుంగని దీర్ఘ నిద్రలో
మరగిన నరులకు సత్యాగ్రహ మను
వరాయుధమ్మ నొసంగిన నేతా !

నీ కిదె జోతా ! ఇదె జోతా

ఓ స్వతంత్ర భారతపితా !

మన్నిక గలిగిన నరజాతులలో
ఎన్నిక గలదోయ్ మన జాతియునని
మా కొకదేశము మా కొకజెండా
మాకొక ఉన్నతి నిచ్చిన నేతా !

నీ కిదె జోతా ! ఇదె జోతా

ఓ స్వతంత్ర భారతపితా !

కరుణాశేషువు కవ్వపుత్రాడుగ
మఱిగెడుపగలే మంథానాద్రిగ
నరుల హృదంబుధి తరచి తరచి శాం
తిరూప సుధ నందించిన నేతా !

నీ కిదె జోతా ! ఇదె జోతా !

ఓ స్వతంత్ర భారతపితా !

ఇదె జోతా ! నీ కిదె జోతా !

ఓ స్వతంత్ర భారతపితా !

పూజాశిరీషములు

పూజాశిరీషము లివిగో—మా

పూజాశిరీషము లివిగో!!

ఓ జీవదయాపర ! బాపూ ! మా

పూజాశిరీషము లివిగో!!

భరతావని జన్మించితివా

అవతారమూ ర్తివై మించితివా !

చరణా చక్రాయుధధారీ ! హే

దరిద్రనారాయణశౌరీ !! ఓ జీవదయాపర!!

నిరుపమాన జనతానేతా ! హే

భరతస్వాతంత్ర్యవిధాతా !

సత్యాగ్రహమంత్రోద్ధాతా ! హే

ప్రణయహృదయలోకవిజేతా!! ఓ జీవదయాపర!!

మానవతాప్రపూర్ణమూర్తి ! హే
 అమరమధురజీవనశక్తి !
 అసమానస్వార్థత్యాగీ ! హే
 అద్వితీయసమతాయోగీ !!
 ఓ జీవదయాపర ! బాపూ ! మా
 పూజాశిరీషము లివిగో !!

పృథ్వీప్రశంస

పృథుల ఊమాశాలినీ! పృథ్వీమాతా!
 గగనపథస్వేచ్ఛాగామినీ! కాంతిప్రపూతా!!
 శశ్వన్నవరాగ నవోషస్తేజస్వినీ!
 అనశ్వర విశ్వరాంధ ఘన సంతమస్వినీ!!
 ప్రచలదాంతరోజ్జ్వల జ్వల జ్వాలామాలినీ!
 అచలశాంతిమయ తుహినాంబరధారిణీ! ధారుణీ!!
 నందిత శతసహస్ర హృన్నందన మధుకలస్వినీ!
 క్రందిత శతకోటిక్లాంత బృందశోక వికిరధ్వనీ!!
 వినయ ముగ్ధప్రణయస్నిగ్ధ విసృత సుహృన్మణీ,
 విద్యేషవిభేదవాద వికల ప్రకృతిఖనీ,
 నిరవధికవికారిణీ! నిస్తుల
 నిత్యసత్యసౌందర్యప్రస్తారిణీ!!
 దిక్కాలాతీత దివ్యశరీరిణీ! ధరణీ!
 పృథులఊమాశాలినీ! పృథ్వీమాతా!!

లలితాస్తుతి

మహేశ్వరీ, మహాకాలీ

పాహి సృష్టి లయంకరి !

ఆదిశక్తి కాళరాత్రి

అలికనేత్రి శాంకరి !!

మహేశ్వరీ !!

మహారూపా, మహామాయా

మహాశక్తి, మహావీరి !

మహాబుద్ధి, మహాసిద్ధి,

మహాతంత్ర, మహామతి !!

మహేశ్వరీ !!

పంచపేతాసనాసీనా

మహాభైరవపూజితా !

ముక్తదంష్ట్రానలోర్కా ! హే

రక్తనేత్రజ్వాలికా !!

మహేశ్వరీ !!

రుధిరసక్తా మాంసనిష్ఠా

వారుణీపదవిహ్వలా !

కాలకంఠీ పరాశక్తి

కపాలమాలాన్వితా !!

మాహేశ్వరీ !!

హే శూలధారిణీ హే శ్యామగత్రా!

హే రుద్రరూపిణీ హే శోణవక్త్రా!

భగవతీ భైరవీ విశ్వాధికా !

రుద్రమూర్తీ శ్యామ నాదరూపా !

ఈశ్వరీ ఊర్భణీ విశ్వసంఊర్భణీ !

లోకకల్లోలినీ హాకినీ రూపిణీ !

నిర్భవా భవనాశినీ వజ్రధారిణీ !

మూలశక్తి జగన్మాతా భవానీ !

నమశ్శక్తిదాయినీ హే ముక్తిదాయినీ !

హే క్షణక్షణసంకలితపాలితప్రలయి

తానేకవిశ్వాత్మికా !

ప్రకృతిపూరుషకళాకృద్వయైకాత్మికా !

అద్వయానందసచ్చిదనంతదీపికా !

పాహి లలితాంబికా !

పాహి మాం పాహి మాం పాహి !!

నవవసంతపత్రావళి

మ హాా ద య ం

మహాాదయ మాయె నహాా ! అహాా !

శుభాాదయ మాయె నహాా !

దెసదెస కెంజాయల కొస లలమగ

మసలుచు ప్రాకే తొలుసుజే !

ఎసగే కాంతి శలాకల మాటున

పస లుడుగు నిరుల వెనుకంజే !

మహాాదయ మాయె నహాా ! అహాా !

శుభాాదయ మాయె నహాా !

తోటల బాటల చీకటి-చాటుల

చలిమంటల వెలవెలలోన !

తూరుపు వాకిలి బంగరు తలుపుల

జయగంటల గణగణలోన !

మహోదయ మాయె నహో ! అహో !

శుభోదయ మాయె నహో !

తెలతెలపోయెడి చుక్కలదారుల

కలకలపులుగుల పిలుపులలో !

కొక్కొక్కొక్కో యని గొంతుల నిండుగ

కుక్కుటముల మేల్కొలుపులలో !

మహోదయ మాయె నహో ! అహో !

శుభోదయ మాయె నహో !

చెంగున గెంతే లేగల సాకుచు

చెలగే అంభారవములలో !!

లేవడి కరవులు లేవని చాటే

ముంగిటి ధాన్యపురాశులలో !!

మహోదయ మాయె నహో ! అహో !

శుభోదయ మాయె నహో !!

స్వాతంత్ర్యస్వప్నం

విధుర హేమంత మరిగినదొయి !

మన కింక

మధుర వాసంతమై కలదోయి !

ముసరు చీకటితోట

మసలు నాకటి బాట

ఎసగు వెన్నెలతోట

పసిమి పన్నెలబాట !

మనసు మసకలరేయి చనెనోయి !

మన కింక

తెలివి వెల్గొరయు పవలేనోయి !

ఒరగు పీన్లులవాడ

మఱుగు మూల్గులమేడ

కెరలు నాటలవాడ

వరలు పాటలమేడ !

నాల్గువీధుల జాటి రమ్మాయి !

వాసంత

నవశుభోదయము సమయమ్మాయి !

వాడవాడల దిరిగి

మేడ లన్నిటి కరిగి

తోడి సోదరుల నీ

కూడ గొనిరమ్మాయి !

ఊడిగపు బ్రతుకు గడచినదోయి !

మన తల్లి

వాడవాడల స్వేచ్ఛ గనెనోయి !

కలిమి గల్గిన తల్లి

కడుపు చల్లని తల్లి

పసిడివలువల తల్లి

పంటవలతే తల్లి

వలపు విరిదండ గొనితెమ్మాయి !

మన తల్లి

గళమందు వేయ రా రమ్మాయి !

ఒత్తని యకరులతో

మెత్తని దళాలతో

క్రొత్త యామని పూలు
కొమ రొప్పు కమలాలు !

దేవికి నివేదన వ్విష్టాయి !
మధురమా

దివ్యామృతము స్వేచ్ఛసుష్టాయి !
తల్లి బానిసతనము
నెల్ల బాసిన మనము
వైనతేయుల మమృత
మానుదము రా రమ్మ !
విధుర హేమంత మరిగినదోయి !
మన కింక
మధుర వాసంతమై కలదోయి !!

స్వతంత్ర భేరి

మ్రోయింపు జయభేరి !

వాయింపుము నగారా !

తేలింపుము నభోపీఠిని త్రివర్ణాంచితపతాకా !

భారతదేశ స్వేచ్ఛాసూర్యు నాచ్ఛాదించు రాహుచ్ఛాయ

అంతర్ధానమాయె !...అంతర్ధానమాయె !

మ్రోయింపు జయభేరి !

స్వార్థ మ్మనక సౌఖ్య మ్మనక

సంగ్రామమున పోరి

వీరస్వర్గ మేలగ చనిన

ధీరులకెల్ల బోహార్ !

బోహార్ వివిధరాష్ట్ర వీరయోధులకు బోహార్ !

బోహార్ వీరమాతలకును పత్నులకు బోహార్ !

ఉదయమ్మాయెను స్వేచ్ఛాభారత

ముదయమ్మాయె నహో !

తూరపుఖండపువారల తపములు

కోరిక లీడేరెనహో !!

దెసలల్లిన భారత స్వేచ్ఛాసూర్యుని

ప్రాభాతోజ్జ్వలకాంతి !

ప్రసరించుత తూరుపువాకిలి తెరచుక

ప్రేమపూరితప్రశాంతి !!

దేశదేశముల దీనజనానికి దాస్యబంధన విముక్తి

ద్వేషరోషములు తెగలు పగలు

నశియింప జగమెల్ల శాంతి !!

బౌద్ధభారతవసంతము

నవవసంతము నే డహో

ఎన్నవ వసంతము నే డహో!

దిక్కుదిక్కుల బోధివృక్షపు

దివ్యశాఖలు చివురు లెత్తెను!

బోధిసత్త్వని బోధనామృత

దీధితులు లోకాన వెలినెను!! నవ!!

ఆరామవీధికల

ఊరూరబోధకులు!

ఇంటింట సాధకులు

బాధాపనోదకులు!! నవ!!

ఆ మేరువును దాటె

అంభోధులను దాటె

ఆ అహింసాపథము

త్రిజగదాశాపథము!! నవ!!

బుద్ధదేవునిసూక్తి

ఇద్ధ మని యనురక్తి

గళము విప్పి పాడు

నవవసంతము నేడు !!

నవ !!

నవవసంతము నే డహో

ఎన్నవ వసంతము నే డహో !!

వా గ మృ త ద

అగణిత శుభదాయినీ ! వాణీ ! హే జననీ !
 వేదవినుతా ! రాగమహితా ! వాగమృతదా శారదా !
 వికలపాపా ! విహృతతాపా ! సకలసుగతీసాధనీ !
 దేవమానీషందితపదా ! దివ్యలోకావాసినీ ! అగణిత !!
 వరకమల మనోహరిణీ ! కమలముఖి ! కమలాకరవిహారిణీ !
 సితశాంత శశికళాహసనీ ! సుకవితాకళావిలాసినీ !
 నిరుపమ కరుణాకలితా ! అకలుషనవరసభరితా ! అగణిత !!
 లోకలీలారచనశీలా ! అతివిశాలా భారతీ !
 ఆదిప్రకృతీ ! అంబికా ! ఆర్తజనతా సురలతా !
 గానలోలా ! కలవిపంచీస్వరఝరీ మదభరీ ! అగణిత !!
 శాంతియుతా ! చారుమతీ ! చతురకథాసారమతీ !
 హేమాతా ! ప్రపూతా !
 శాంతియుతా ! లలిత కళాకోమలమేఖలాశోభితా !
 నవయుగజీవనభావనధాత్రీ !
 కవిజనహృదయరతా సావిత్రీ !

అగణిత !!

‘ద్వారం’ వారికి ఆశీః సుమగీతి

నీ యాశీ ! సుమరాశి చల్లుమా !

ఓ సరస్వతీ ! కళాధిదేవతా !

ప్రతిభావంతుడు వినయవినమితుడు

నేతుశీత నగవిఖ్యాతుండు

శిల్పకల్పనాపారావారము

మా అమూల్యవరమా ద్వారముపై !

తన సాధనచే తన తపస్సుచే

తన గానకళావైశద్యముచే

తన రాష్ట్రమునకు తన దేశమునకు

ఘనతను కూర్చిన మా ద్వారముపై !

తానాలాపములందు స్వరములకు

ప్రాణము పోసిన ఘననయఘణితుల

మానవహృదయపుత్రుల తాకే

మధురగాయకుడు మా ద్వారముపై !

హృది పులకించు ధనుష్టంకారము
బ్రదుకులు చివరించే ఓంకారము
రాగరసానందపదద్వారము
తనకు వరములౌ మా ద్వారముపై !

నీ యాశీః సుమరాశి చల్లుమా!
ఓ సరస్వతీ! కళాధిదేవతా!

యుగకర్తా ! అభివాదాలు!!

కందుకూరి వీరేశలింగం
నీ వాక మహాన్నతశృంగం !
ఎందుకు జన్మించాడో
ఈత డని ప్రశ్నిస్తే—
ఇందు కని జవాబు వచ్చే
వందసీయు లందరిలో
కందుకూరి వీరేశలింగం
నీ వాక మహాన్నతశృంగం !
నీవు జీవించినప్పుడు
నేను జన్మింపనే లేదు
అప్పుడు నీతో జన్మించడం
అదొక అదృష్టమే అయినా
ఇప్పుడు జన్మించడమే
ఇదే వా కదృష్ట మనుకుంటా !

నీ జీవించినరోజుల్లో
 నీ వొక్కడవే ఒక వెలుగు !
 నీ చుట్టూ మహాంధకారం
 నే నందులో బ్రతికుందునా ?
 నీ తరవా తొక నూరేళ్లకి
 నీ కిరణాలే మే మంతా !
 నీ జీవించిన ఆ దినాల్లో
 నిద్రిస్తోం దీ జాతంతా !
 నిద్రితజాతిని లే లెమ్మని
 విప్లవశంఖం పూరించావ్ !
 నీ తరవా తొక నూరేళ్లకి మే
 మంతా నీ జయశంఖాలం !

ఈ యుగాన తొలిరోజుల్లో
 నీవే జన్మించకపోతే
 ఆంధ్రజాతి అనేకయుగాలు
 అష్టదరిద్ర మైపోయేది !
 పీడితజనులకు ఊరటగా
 బాసట ఐ నిలిచిన దెవరు ?

అన్నపూర్ణ వంటి గృహిణితో

ఆర్తజనకుటుంబిని నీవే !

నిరంకుశులకాశిన్యం

ఎదిరించ సాహసించిన దెవరు ?

మేరుధీర హృదయేశ్వరితో

వీరయోధవరుడవు నీవే !

మూఢాచారపుసంకెళ్లను

ముక్కలుగా త్రేంచిన దెవరు ?

జ్ఞానశీల ప్రాణేశ్వరితో

సత్యధర్మపరుడవు నీవే

తన సౌఖ్యాన్నే మరిపించే

త్యాగబుద్ధి చూపిన దెవరు ?

సహనశీల రాజ్యలక్ష్మితో

మహామహితాత్ముడ వీవే ?

తెలుగుతోట కొత్తదారుల

కొత్తవైద్యు చల్లిన దెవరు ?

అమలవాణి భాషాసతితో

అమరగురుసమానుడ వీవే !

చరిత్రలో సాహిత్యంలో

పరిచిన నీ తొలిదారుల్లో

ఉన్నతభావాలు స్ఫురిస్తూ

నీ అడుగుల వెనుకనె వస్తాం !

నూరేడుల ప్రతిజయంతికి

నీ విజయం ప్రతిధ్వనిస్తాం .

ధన్యభరతమాతృపుత్రా !

అభినవాంధ్రచరిత్రకర్తా !

నీ పవిత్రపాదాల కివే

మా నిరంతరాభివాదాలు !!

మా తృ భూ మి

హే భవనమనోమోహినీ

నిర్మలసూర్యకరోజ్జ్వలధారుణీ-జననీ!! హే!!

నీలసింధు నిర్మల జల

ధౌతచరణ కమలతల

అనిల విచంచల కోమల

శ్యామల నవ సస్యాంచల

అంబర చుంబిత విశాల

ఫాల హిమాచల !

ధవళ తుషార కిరీట సుశోభినీ-జననీ!! హే!!

తొలి ప్రభాతమున నీ గగనమున

తొలి తపోవసుల సామరవమున

ఎన్నో జ్ఞానధర్మ కాంతు లొలసె

ఎన్నో మహాకావ్యతతులు వెలసె

చిరకళ్యాణమయీ అతిధన్యశీలవత్సా

అవిరళవితరణశీలివి అన్నపూర్ణ వత్సా

యమునాజాహ్నవీగలితకరుణాకలితా

పుణ్యమధురపీయూష స్తన్యవాహినీ జననీ!! హే!!

స రో జి ని

అందుకొనుమ ఈ సుమాంజలి !

అమరగాయనీ ! సరోజిని !

వీరనారివై స్వతంత్రతా

ఘోరరణంబున పోరితివి!

విదేశీయులకు భారతవిదుషీ

వికాసమును ప్రకటించితివి !! అందు!!

అజ్ఞానపు టంధకారము

హత మొనర్చు నిశితదృష్టితో

వక్త వాచు సూక్తి మురళిని

పలికించితి సుధావృష్టితో !! అందు!!

జీవమురళి మూగవోయినా

భావసరళి మధురగీతమై

దేశదేశముల యుగాలుగా

ఆశాశల మ్రోగుచుండులే !! అందు!!

స రోజి ని

భారత స్వాతంత్ర్య భవనసంధాత్రి !
మానన్య మకుటోపేత మహిత జనయిత్రి !
మా జోతలివె ఓ సరోజినీదేవి !

వంగ దేశీయవిద్యద్వంశమందు
ఆ హరింద్రుని యక్క వాచు జన్మించి
కమనీయభావాల కవయిత్రి వాచు
పాశ్చాత్యభాషల ప్రౌఢ వనిపించి
ముత్యాలనాయని మురిపెంపు సతివై
తెలుగుకోడలి వాచు తేజరిల్లితివి?
మా జోతలివె ఓ సరోజినీదేవి !

నీ కంఠమాధురీ నిభృతగీతికల
రాజదండంబైన రమణీయమురళి
నీ రాష్ట్ర పాలనా నిర్వహణమున
సర్వప్రియత మ్రోగి స్థాక వ్తాయె !
అలిరథ వగుదు, మహారథ వగుదు
ఆత్మవేసుమి భారతాంబకు నీవు !!
మా జోతలివె ఓ సరోజినీదేవి !!

అంజలి

అంజలిదే మానవోత్తమా !

అఖిలలోకపితా! మహాత్మా!

అంజలిదే!!

మకుట మేల బిరుద మేల

మహిత సార్వభౌమా ! నీ

అకలంకప్రేమ నేలినావు

సకల భూమండలి!!

అంజలిదే!!

తనలోపల జీవాళిని

తన్ను సకల జీవులలో

కనుగొను కరుణామూర్తి !

భేదమోద సమవర్తి!!

అంజలిదే!!

ఆ తథాగతుండు క్రీస్తు

అవని బ్రోవ నీవె యాచు

ఆ యహింస పరమధర్మ

మను సత్యము నెఱకొల్పిరా!!

అంజలిదే!!

లోకప్రజ హృదయస్థుల

ఏకత్వము నీకు శాంతి !

దశదిశలను నీ యాశీః

ప్రసవవృష్టి మాకు కాంతి !!

అంజ లిదే మానవోత్తమా !

అఖిలలోకపితా ! మహాత్మా !!

శాంతి దూత

జయ జయ భారత భాగ్యవిధాతా!

జగత్ శాంతిదూతా !

జగతికెల్ల శుభదినమ్ము నీదగు

జన్మదినము సత్యమార్గనేతా !

ధన్య నిన్ను గన్న యీధరిత్రి !

ధన్య మా భరతధాత్రి !

పరమధన్యులము భారతీయులమ్ము !

బాపు మా గురుడ వీవె !!

పగలు తెగలు మఱచి నిఖిలప్రజ నీ

పథమున నెడ యెడ గదియ జేయునో !

రగులు లోభమోహములు నశింపగ

రామరాజ్య మిభువి నిక వెలయునో !!

జయ జయ భారత భాగ్యవిధాతా !

జగత్ శాంతిదూతా !!

న ర్వో ద య ము

ఓ బాపూ ఓహో బాపూ మా బాపూ మాప్రియ బాపూ!

నీ జీవన మధురస్వప్నంలో

మా జీవితమార్గం దీప్తంగా మము

దీవిస్తున్నావా చిరునగవున

పరికిస్తున్నావా!

ఓ బాపూ !!

మనిషి మనిషీ తక్కిళ్ళి

నిమిష నిమిషం నూలువడుకుతే

తనకు తానే వస్త్రదాతయై

జగం సర్వం సుభిక్ష మాను !

ఇదే మంత్ర మాదేశించావ్

విదేశాల చూ పే లన్నావ్

స్వదేశీపరిశ్రమ లెడల

ఉదాసీనతను మాన్పించావ్ !! బాపూ!!

ఆచరణములను ఆకులచుట్టూ
 ఆదర్శ మ్మను సూత్రము కట్టి
 సూత్రపు కొస శ్రద్ధను కడు రుంచీ
 ధర్మచక్రం ప్రవర్తించితే
 సర్వజీవితాధారం దారం
 లాగగ లాగగ సాగుతు వ్దనే!!

అనురాగమే కండెలుగా చుట్టి
 పడుగూ వేకా అడ్డం నిలువూ
 పరచుకు వేర్చుకు అల్లుకుపోతే
 జీవితములు వస్త్రావృత మాను!!
 బాపూ ఓహోహో బాపూ!!

ఉ గా ది

స్వతంత్ర భారతజననీ, నీ కిదె
నితాంత నవనీరాజనము
అశేష పూజాశిరీషములతో
అగణిత సరనారీజనము !!

స్వతంత్ర భారతజననీ !!

వదలెను చిరదాస్యపుశృంఖలములు
చెదరెను దైన్యతమఃపటలమ్ములు
ఆసేతుహిమనగ ఘైకపొంగై
అలముకొన్న ఆనందతరంగము !!

స్వతంత్ర భారతజననీ !!

బలిమికి జేగురు, తాల్చికి తెల్లన
కలిమికి పచ్చన, కర్తచక్రము,
వాడ వాడ నీ హృదిలో మేడల
నేడు త్రివర్ణపతాకములే !!

స్వతంత్ర భారతజననీ !!

పచ్చనితోటల నే యెడ విని నా
 స్వేచ్ఛాపికములు నిండుగళమ్ముల
 హాయి హాయిగా రెక్కల విద్రిచే
 తీయని గీతిహారతులే !!

స్వతంత్ర భారతజననీ !!

త్యాగమూర్తియా మహాత్ము డొసగిన
 శాంత్యహింసలే సదాశయములుగ
 సకల వసుంధర నేకము చేయగ
 అకలంకులమై ప్రతినలు నేతుము !!

స్వతంత్ర భారతజననీ !!

స్వాతంత్ర్యఘంట

స్వాతంత్ర్య శుభోదయ ఘంటా

నాదం బడె మ్రోగెను మింట !

టంతం టతం టతటం !

టంతం టతంతం !

వీలెంచె సవాళామారుత

మోతల్లీ ! మా నవభారతి !

టంతం టతం టతటం !

టంతం టతంతం !

నీ పదాల కెరగెడు శిరాలు

నీకు జోత లిడు మాకరాలు !

నీ కిడు నవగీతీహారతి !

మా తల్లీ ! ఓ నవభారతి !

టంతం టతం టతటం !

టంతం టతంతం !

పగలు తెగలు తగవులు మరచి
 నగుమొగాల హృదయను తెరచి
 కనబడు నీ చల్లని మూరితి
 జననీ ! ఓహో నవభారతి !

టంతం టతం టతటం !

టంతం టతంతం !

భర్తృసస్యకాంతుల నడుమ
 కర్తచిహ్నా ధర్తచక్రమై
 కూర్చి వేర్చి చాటుడు కీరితి
 నీ పతాక ! మా నవభారతి !

టంతం టతం టతటం !

టంతం టతంతం

సత్యాగ్రహమంత్రగురుండు
 శాంతిదూత యోగిచరుండు

స్వాతంత్ర్యమహారథసారథిః
 గన్నతల్లి ! మా నవభారతి !

టంతం టతం టతటం !

టంతం టతంతం

స్వాతంత్ర్యశుభోదయఘంటా

నాదం బదె మ్రోగెను వింట !

టంతం టతం టతటం !

టంతం టతంతం !!

నవభారతసందేశం

అహో నవప్రభాతము !

శుభాశాపరిపూతము !!

స్వాతంత్ర్యోజ్వలయువాళయోత్సాహోవేతము !!

అదె స్వతంత్ర భారతదేవాలయ ఘంటారావము !

అదె అశోకచక్రాన్నిత త్రివర్ణకేతనహాసము !

అదె స్వరాజ్య ప్రజాభోజ్య సువర్ణభవనవికాస

మహోనవప్రభాతము !

శుభాశాపరిపూతము !

ఆసియా నివాసులార ! స్వాతంత్ర్యపిపాసులార !

స్వాతంత్ర్యమున కర్దులు సకలమానవు లని చాట

బర్తా వై నా జావా ప్రజలు మనకు తోడు నే

డహో నవప్రభాతము !

శుభాశాపరిపూతము !

శాంతి కాంతిపరిపోషము ధర్మచక్రపరివేషము

సత్యసమ్మితావేషము మహాత్ముమహోపదేశము

జగత్కుటుంబాదర్శము నవభారతసందేశ

మహోనవప్రభాతము !

శుభాశా పరిపూతము !!

స్వాతంత్ర్యోత్సవ పుష్పాంజలి

మాదీ స్వతంత్ర దేశం
మాదీ స్వతంత్రజాతి !
భరతదేశమే మా దేశం !
భారతీయులం మా ప్రజలం !!

వింధ్య హిమవత్ శ్రీ నీలాద్రిల
సంధ్యారుణిత సవాళలు మావి !
గంగా గోదావరీ సహ్యాజా
తుంగతరంగితహృదయాల్ మావి !!

ఆలయమ్ముల శిల్పవిలాసం !
ఆరామమ్ముల కళాప్రకాశం !
మొగల్ సమాధుల రసదరహాసం !
మాకు నిత్యనూతనేతిహాసం !!

అహింసాపరమోధర్మః
సత్యం వద ధర్మం చర

ఆదియువుల వేదవాక్కులు

మా గాంధీగౌతముల సువాక్కులు!!

స్వతంత్రతా భ్రాతృత్వాలు

సమతా మా సదాశయాలు !

జననీ ! ఓ స్వతంత్రదేవీ !

కొనుమా ! నీవాళులు మావి !!

ప్రబోధ ము

జై హిం దని జై హిం దని
నడు ముందుకు ! నడు ముందుకు !
మువ్వన్నె పతాక నెత్తి
ముందుకు నడు, నడు ముందుకు !!

ముం దేమిటి గమ్య వుని
ఎందుకు ప్రస్థాన వుని
అద రెందుకు, బెద రెందుకు
ఎదురే లేదని ముందుకు
ప్రణయయోగి గాంధిబోధ
ప్రపంచైక్యతకు మందని !!

జై హిం దని !!

కలకత్తా అమృతసరూ
కాకినాడ కథేవరూ
కాశ్మీరం డార్జిలింగ్
కన్యాకుమారి పూరీ

ఆసేతుహిమాచలమూ

అంతా మందే హిందని !!

జై హిం దని !!

లేదు లేశమును మాకే

దేశ మాక్రమించు నాశ !

మా పురాణభూమిపైని

పైప బో మొకరి దురాశ !

లే డిక పరతంత్రదేశ

మీ ధరిత్రి నికముందని !!

జై హిం దని!!

భేదవాదసంకులమై

భీకరసమరాకులమై

పరస్పరవిమారకమా

బహుళజాతిపుంజమందు

సత్యాహింసాత్మకమా

నిత్యధర్మమార్గదర్శి

ప్రాచ్యగగనపరంజ్యోతి

భవ్యభారతియే మందని !!

జై హిందని !!

అభినందనము

* (విజయవాడకు)

అభినందన చందనపవనసుగంధము లివిగో!
ఆనందితహృదయసుమ నవమరందము లివిగో!
విజయవాటికా !

ప్రాచీనభరతబౌద్ధార్థజ్ఞానపేటికా !
ఇంద్రకీలదుర్గాచలవరకీరీటికా !
కృష్ణాతరంగచుంబితమృదుపాదపీఠికా !

అభినందన చందనపవనసుగంధము లివిగో !
నభోవాణి నవోన్మేష శుభసంధ్యారుణిమ
సకలకళాసాహితీ కలితనాదమధురిమ
వికసితకోటిత్రయాంధ్ర నయనయుగళితరలిమ !
అభినందన చందన పవనసుగంధము లివిగో !
ఆనందితహృదయసుమ నవమరందము లివిగో!!

* (విజయవాడ ఆకాశవాణి ప్రారంభోత్సవము.)

తెలుగు తల్లి

తెలుగుతల్లీ ! యశశకల్పవల్లీ !
ఎసగు వైడివైరుల పాలవెల్లి !!
కాలవాహినీ బహుతరంగాల
కదలని ధరాపరాగవేదికల
నిభృతమా మహోన్నతచరిత్ర లివే !
ప్రసవమాలగా నీ గళమ్మనకు !!
తెలుగుతల్లీ ! యశశకల్పవల్లీ !
రాల రాగిరేకుల మలయుగీతలు
తాళపత్రాలపై వెలయు కైతలు,
వీరజనపదమ్మల కథలు, గాథలు,
నీదు చరితాల సాంపుబోధలు !!
తెలుగుతల్లీ ! యశశకల్పవల్లీ !
ఎసగు వైడివైరుల పాలవెల్లి !!

మంగళం

మంగళమ్మమ్మ అంధ్రావనీ!

మహితస్వర్గోకగోరూపిణీ!

మంగళమ్మమ్మ అంధ్రావనీ!!

మంగళ!!

గౌతమీ తుంగభద్రా కృష్ణవేణీ త

రంగ మధుర స్తన్యవాహినీ!!

తిరుమల శ్రీ సింహవరశైలశృంగినీ

స్నిగ్ధరత్న విభూషితాంగినీ!!

మంగళ!!

విహరింపవమ్మ స్వేచ్ఛావిహంగపథాల

కటిగతస్వర్ణమేఖలవై

నికటవర్తి కోటిత్రయాత్మజార్పిత

విశృంఖలసుమాంజలివై విలోలసస్యావలీ

శ్యామలాంబరవై విహరింపవమ్మ!!

మంగళ!!

మూర్త్యోగినీ అనారతము నానాజాతి

జనసభాంగణములన్

విజ్ఞపండితత్వత్సతావళిగళములన్
 భర్త సద్గుణములన్ మార్చొగనిమ్మా !! మంగళ !!
 నర్తింపనీ సగర్వముగా దేశదే
 శాల సువిశాల కేతనములన్
 నీదు కేతనములన్
 మా గొప్పతనములన్ నర్తింపనిమ్మా !! మంగళ !!

విజయ ప్రభాతము

విందు రే మే మనే మే మని?

కందు రే మే మనే మే మని?

అంద రిటు రండి చూడం డని!

సుందరము విజయ ప్రభాత మని!

అందరికి కొత్త ఆమని యని!!

విశాలావకాశాంతరాలందు వ్యాపించి

లోకాన శంకాకులానేక విద్వేషవిద్రోహముల పెంచు

మాయావృతాశేషభీతిప్రదచ్ఛాయ లవె వెల్వెలన్
[జారె!]

దిశలన్ నిశారాజ్ఞి కేశాంధకార ప్రభల్ తీరె!

ఎదలన్ నిరాశావృతోద్రిక్త సందేహభావాల్ తిరోగా
[ములై పారె!!]

దిక్కామినీఫాలభాగాన, నున్నంచు నోనల్ చెలంగంగ

సున్నతసౌందర్య మొల్కంగ

గిరులందు తరులందు గుహలందు

తమగూడులను నిద్దురలు తీరిన శకుంతముల చిన్నిచిన్ని
[నోభులందు

తీయ నగు ఎర్రావలింతలన్, తల్లిపొత్తిళ్ల త్రుల్లింతలన్
ఎరకకట్టుచు అప్పుడప్పుడే చాచు పక్షముల విదిలింతలన్
లేతకోరికల కదిలింతలన్— విందు రే మే మని!!

చెల్లచెదరై సన్నగిల్లు నీహారమున,
ఏరులై పారు బంగారమున,
సూర్యవిభుతేరు గోపురపు కోటిరమున,
మిలమిలలలో తళతళతళలలో ధగధగధగలలో,
రాశులై పోసిరో కుంకుమ మ్మనిపించు
రమ్యసంధ్యావర్ణ రాజిలో

నీలసుశ్యామలారుణముఖ్యసప్తవర్ణాశ్వదీధితులవెల్లై న
[భోరేఖలన్,

పుణ్యభూముల పవిత్ర నదీనదమ్ములన్,
ఓంకారపూర్వమ్ముగా గీయమానమ్ములై
వేదగాయత్రినాదమ్ములందు— విందురే మే మని?

దగ్గరాయెను విజయ మనుచు,
 దిగ్గు మని లేచి తల లూచుచు,
 బక్కరొక్కరు తూర్పుదిశగా
 చక్కగా రండి చూడం డని,
 కొక్కొక్కరో కొరొ కొక్కొక్కో అని
 కుక్కుటోద్బోధగీతమ్ములన్-విందురే మే మని ?

గతము చెడ్డది, నిశాంధ మని, ఆ
 గతమే మంచిది, సుప్రభాత మని !
 సుందరము విజయప్రభాత మని,
 అందరికి కొత్త ఆమని యని !

విందురే మే మనే మే మని ?
 కందురే మే మనే మే మని ?

అచ్చ పొర పాటలు

పుట.	పంక్తి.	ఉన్నది.	ఉండవలసినది.
25	1	లేవు	లేవు
32	3	నస్య	నస్య
40	4	స్వప్న పారావారము	స్వప్న పారావారము
54	7	కవికగాన	కలికగాన
66	6	కమ్మ తాల	కమ్మ తావు
66	7	ఎండకారు	[ఎండకారు
66	8	ఏనేదిర	వనేదిర
88	8	అమృతవాహినుల	అమృతవాహినుల
167	8	వవలురేలు	వవలురేలు
192	15	—	(కాళిదాసునకు కృతజ్ఞత)
264	6	గుండెబరువుతీర్చిన పాట	పాటలో 4-వ పంక్తిగా చదువుకొనుడు.
282	15	ఏలరునా	ఏలీరుగా
282	16	—	(రవీంద్రునకు కృతజ్ఞత)
283	14	సారగము	సాగరము
285	13	19 8 లో	1938 లో
287	9	—	(రవీంద్రునకు కృతజ్ఞత)
288	20	—	(రోజెటి అంగ్ల రచనకు కృతజ్ఞత)
291	Foot note దేవదాసునాటికోసం		దేవదాసునాటికోసం
297	9	కంటకయుక్తమై	కంటకయుక్తమై
336	5	మహేశ్వరీ	మహేశ్వరీ
"	9	"	"
"	13	"	"
357	19	—	(రవీంద్రునకు కృతజ్ఞత)

ము ద్ర ణ ము
వా వి శ్ల షై స్
మ ద్రా స్ 21.

